

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 36 (1855) 1985 RUGSEJIS-SEPTEMBER 3 • LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. (416) 275-4672

50 ct.

Jungties dienos

Vienas išeivijos lietuvių rūpesčių — didelis išsiblaškymas po visą laisvąjį pasaulį. Tas rūpestis buvo gyvas prieš II D. karą, jis tebėra gyvas ir dabar. Kartą iškeliavus iš pastovios savo tėvynės, kiekvieną išeivį pagauna tam tikra išcentrinė jėga, kuri toliau jį ne tiksliai nuo paliktosios tėvynės, bet ir nuo savo tautiečių išeivijoje. Išeiviui tenka visų pirma sekti duonos pėdomis — įsikurti ten, kur atsiranda pragyvenimas. Jam, žinoma, būtų daug mieliau apsigyventi didesniuose savo tautiečių telkiniuose, bet jeigu ten jam nėra duonos, t.y. darbo ar tarnybos, turi keliauti ten, kur nėra tautiečių, bet yra pakankamai duonos. Ši aplinkybė ir privertė daugelį mūsų tautiečių išeivių apsigyventi tolimose vietovėse, atskirti nuo gausesnių telkinių. Dėl to ir atsirado toks didelis mūsų išeivių išsiblaškymas, pasklidimas. Tai matyti visuose kraštuose, kuriuose kūrėsi mūsų išeiviai. Taip yra Europoje, Australijoje, P. Amerikoje, taip yra Kanadoje. Gal kiek mažesnis mūsų išeivių pasklidimas yra JAV-se, kur pramonės centrai savaime sutelkė daugumą atvykėlių. Ten, atrodo, yra mažiau jaučiamas išsiblaškymas, vienišumas. Kanadoje jis yra labai jaučiamas — milžiniškame krašte saujelė lietuvių.

TOKIAME išsiblaškyme natūraliai kyla tautinės jungties jausmas, skatinantis jieskoti bendravimo formų bei galimybių. Iš to atsiranda organizacijos, klubai, suvažiavimai, šventės ir t. t. Viena stambiųjų jungties formų yra Lietuvių dienos. Jos yra ypač populiarios Australijoje ir Kanadoje, nes apima daugiau ar mažiau visus tų kraštų lietuvių. JAV-se taip pat rengiamos Lietuvių dienos, bet daugiau rajoninio pobūdžio, kaip pvz. Pensilvanijoje, Naujojoje Anglijoje, nes vienoje vietoje nebūna įmanoma sutelkti milijoninės tautiečių minios. V. Vokietijoje nerengiamos Lietuvių dienos, nes nesudarė tokia tradicija, be to, ten dažnai rengiama Europos lietuviškų studijų savaitė, Joninių šventė ir pan. Nerengiamos Lietuvių dienos ir Britanijoje, bet ten įvyksta kitokios panašaus pobūdžio šventės, kurios sutelkia daugumą ten gyvenančių tautiečių. Kanadoje išaugo jau gana stipri bei ilga Lietuvių dienų tradicija. Šiais metais Toronto spalio 11-13 d.d. įvyks jau 30-sios Kanados lietuvių dienos. Jos pradėtos 1953 m. ir rengiamos kasmet vis kitoje vietoje, išskyrus kai kuriuos metus dėl didžiųjų iškilmų, kaip Pasaulio lietuvių dienos ir pan. Tos Lietuvių dienos atlieka svarbią jungties funkciją, nors visų Kanados lietuvių dažnai ir nepasiekia (pvz. Kanados vakaruose).

KAD Lietuvių dienos iš tikrųjų ir toliau būtų išeivių jungtimi, reikia, kad atitinkamai būtų planuojama jų programa. Visi pagrindiniai reikiniai turėtų sudaryti fizinę ir dvasinę sąlygą, kad iš daug kur suvažiuavę lietuviai galėtų susitikti erdvoje patalpoje, bendrauti, gerėtis visos dominancija programa, pasijusti, jog čia susirinkusi viena lietuviška šeima. Prie tokių renginių priklauso ir bendros pamaldos. Jos turėtų būti rengiamos iškiliose katedrose, kur gali tilpti visi maldininkai, kur gali pasirodyti šauniejai mūsų chorai, aidėti visus vienijantis kunigo žodis. Tokios pamaldos mus ne tik jungia, bet ir pakelia aukštyn dvasinę prasmę. Galingai skambanti lietuviška giesmė ir visa neeilinė iškilmė stiprina bei uždegą mūsų širdis, įgalina net jaunią pajusti ne tik proto, bet ir širdies lietuviškumą. Kai kur Lietuvių dienų proga rengiamos pamaldos parapijų šventovėse, bet jos yra kasdieninės ir nepalieka jokio gilesnio įspūdžio dalyviuose. Taigi visuose Lietuvių dienų renginiuose turėtume pajusti bendrą jungtį. Net ir Lietuvių dienų leidinyje ta jungtis turėtų atsispindėti. Lietuvių dienos nėra kurios nors gyvenvietės šventė, o viso krašto lietuvių. Dėl to ir leidinio turinys turi būti atitinkamai suplanuotas. Žodžiu sakant, Lietuvių dienos yra visų tautiečių šventė, iškylanti mūsų gyvenime kaip gyva jungtis.

KANADOS ĮVYKIAI

Nauji pašto pakeitimai

Kanados paštas pranešė, kad nuo š. m. rugsėjo 1 d. grąžins siuntėjams tuos laiškus, kurie nebus pilnai apmokėti. Iki šiol paštas tokius laiškus pristatydavo adresatams ir iš jų reikalaudavo primokėjimo trūkstantos dvigubos sumos. Taip buvo daroma nuo 1875 m. Pastaraisiais metais pastebėta, kad daug siuntų būna nepilnai apmokėtų. Per metus paštui susidaro apie 50 milijonų dolerių nuostolio. Dabar siuntėjams, gavęs atgal nepilnai apmokėtą siuntą, galės pridėti trūkstantą sumą ir vėl išsiųsti be baudos. Siuntos, neturinčios siuntėjo adreso, ir toliau bus įteikiamos adresatams, iš kurių bus reikalaujama sumokėti trūkstantą sumą ir 25 ct. baudos. JAV-se tik tos siuntos grąžinamos siuntėjams, kurios visai neapmokėtos. Nepilnai apmokėtos siuntos pristatomos gavėjams be baudos.

Pagal naujausius Gallupo visuomenės apklausos duomenis, geriausiai savo pareigas atlieka socialistų partijos vad. Ed. Broadbentas. Iš 1050 apklaustų asmenų 56% pasisakė už pastarąjį, 43% — už dabartinį ministrą pirmininką Br. Mulronį, 39% — už liberalų partijos vadą Turnerį. Tai, žinoma, nereiškia, kad rinkimų atveju jie gautų tiek balsų. Minėtoji apklausa buvo atlikta š. m. liepos 11-13 d.d. Pagal to paties Gallupo duomenis, partijos balsavimo atveju gautų: konservatoriai 40%, liberalai 33%, socialistai 26%. Visuose tuose duomenyse klaida gali būti 4% į vieną ar kitą pusę.

Nelegali Morgentalerio abortų klinika Toronte tebėra valdžios neuždaryta. Jos byla yra teisme ir laukia jo sprendimo. Gyvybės gynėjų sąjūdžio nariai kasdien tą kliniką piketuogais (Nukelta į 8-tą psl.)

Vasarai baigiantis galima džiaugtis gausiomis jos gėrybėmis — vaisiais ir daržovėmis

Nuotr. St. Dabkaus

PRANEŠIMAS IŠ EUROPOS

Naujasis pabėgėlis, blaivybė ir baimė

Vakarų Vokietijos dienraštis "Frankfurter Allgemeine Zeitung" (VII. 26) paskelbė pasikalbėjimą su Bronium Venclova, dalyvavusiu Kopenhagoje baltiečių Sov. Sąjungai surengtame teisme. Šis 29-rių metų jaunuolis yra šiuo metu pats naujausias baltiečių pabėgėlis Vakaruose.

Iš Kongo į Ameriką

Frankfurto laikraščio korespondentui jis papasakojo, kaip šiemet vasario 25 iš Kongo sostinės Brazavilės jis pasitraukė į Zairą. Iš Suvalkijos kilęs Bronius Venclova, baigęs Maskvoje Lumumbos universitetą, kuriame studijavo istoriją ir prancūzų kalbą, dirbo marksistų valdomame ir prancūziškai kalbančiame Konge. Jis buvo vienas iš maždaug 700 sovietinių specialistų, kurie dirba Brazavilėje. Daugelis jų technikai ir inžinieriai. Kiti — kariniai patarėjai, moko Kongo kariuomenę.

Pradžioje Venclova negalvojo bėgti į Vakarų. Lietuvoje gyvena jo abu tėvai, devyni broliai ir viena sesuo. Mintis bėgti kilusi tada, kai vienas pažįstamas sovietų pilietis Brazavilėje jį perspėjo, kad jis prancūzų kalbą su kongoliečiais apie sovietinę santvarką ir Sov. Sąjungos politiką Afrikoje. Kartą apkalbant "antisovietinę veiklą" ir sugrąžintam į Sov. Sąjungą nebūtų daugiau jokios galimybės išvykti į užsienį. Todėl jis apsisprendė bėgti. Padedamas kongoliečio draugo, perėjo sieną į Zairą, o iš ten pasiekė Jungtines Amerikos Valstijas, kur gavo politinę globą.

Lumumbos universitetas

Daugelis kritiškai galvojančių kongoliečių yra baigę Lumumbos universitetą Maskvoje, gerai pažįsta sovietinę sistemą ir žino, kad bendradarbiavimas su Sov. Sąjunga gali pasibaigti nauja kolonijine priklausomybe.

Atlikęs karo tarnybą, Bronius Venclova buvo Leningrado karo apygardos rekomenduotas mokytis Lumumbos universitete, kuriame sovietiniai studentai turi svarbią pareigą prižiūrėti savo kolegas iš užsienio. Gyvendami

tame pačiame kambaryje, jie turi juos stebėti ir nuolat raštu pranešinėti Saugumui. Sovietiniai studentai Lumumbos universitete sudaro vos dešimtadalį. Į jį daug kas norėtų patekti, nes šį universitetą baigusiems yra daug galimybių gauti darbą užsienyje.

Pastaraisiais metais Lumumbos universitete beveik nebuvo baltiečių studentų. Kone visi sovietiniai studentai — rusai arba kaukazičiai. Baltiečiai lengvai įsileidžia į kalbas su užsieniečiais apie savo tautinius reikalus. Dėl to juos vengiama priimti į šį ypatingą universitetą, nors oficialiai teigiama, kad baltiečiai esą negabūs mokytis tarptautiniame universitete. O vis dėlto Bronius Venclova jį baigė su pagyrimu, gavęs "raudonąjį diplomą".

Jis buvo savo metu komjaunuolis, po to — partijos narys, mokėjo prisitaikyti. Dar studijų metais pakito jo pažiūros. Šiandien jis nepritaria Sov. Sąjungoje praktikuojamiems metodams.

Taip rašo Vakarų Vokietijos dienraštis "Frankfurter Allgemeine Zeitung" apie naujausią pabėgėlį Bronių Venclovą, kuris liudijo baltiečių teisme Kopenhagoje.

Puldinėja asmenis

Sovietinė žinių agentūra Tassas prieš pat Kopenhagos teismą išplatino straipsnį, kuriame Br. Venclova buvo vadinamas "pradedančiu narkomanu". Vėlesniais straipsnyje dar pridėjo, kad esąs "alkoholikas" ir prikišo jam jo brolio Prano bylą.

Sovietinėje spaudoje paskutiniu metu pastebėtas smarkus režimui nepatinkamų asmenų niekinimas. Ypač piktai "atsiskaityta" su dr. A. Štromu ir poetu T. Venclova, o apie režisierių Joną Jurašą netgi vienos valandos pjęs per Vilniaus radiją kartota.

Blaivybė ir laisvė

Gėteburgo mieste, Švedijoje, išeinantis Rytų-Vakarų žurnalas "Exaudi" (3, 85) išspausdino kalinamo kunigo Sigitos Tamkevičiaus pamokslą, pasakytą savo metu, minint Jėzuito kun. Karolio Garucko

mirties metines. Prie pamokslų vertimo pridėtas redakcinis straipsnis "Blaivybė ir laisvės kova". Ten rašoma:

Blaivybės reikalavimas turi svarbų vaidmenį paskelbtame kunigo Tamkevičiaus pamoksle. Jo bičiulis kunigas Alfonsas Svarinskas irgi yra Lietuvos Katalikų Bendrijos vadovaujamo blaivybės sąjūdžio vadovas. Paviršutiniškai žiūrint, gali atrodyti, kad abu kunigai veda tą pačią liniją, kaip ir naujasis sovietinis vadovas Michailas Gorbačiovas, pradėjęs kovą su alkoholizmu. Bet tai klaida. Gorbačiovo kampanija ir motyvais, ir turiniu iš esmės skiriasi nuo katalikų blaivybės sąjūdžio.

Sovietai ir katalikai

Sovietinė valstybė ir komunistų partija su tam tikru reguliarumu veda kovą prieš alkoholizmą, skelbdama raginimus veiksmingiau dirbti, lygiai kaip dabar vadovaujant Gorbačioviui. Šitokiu vėjumi dar niekada Sov. Sąjungoje nepavyko pasiekti reikšmingesnių blaivybės rezultatų.

Katalikų blaivybės sąjūdis turi visai kitas sąlygas, kad jį išgirstų tauta Lietuvoje, kur Bendrija turi tvirtą poziciją. Blaivybė Lietuvos K. Bendrijoje turi istorines šaknis ir buvo jau XIX š. naudojama kaip pasipriešinimo ginklas prieš rusų sprespaudą. Lietuvos vyskupas Motiejus Valančius buvo centrinė figūra kovoje su rusų ponais, kai Lietuva buvo caro valdžioje. Kai rusai slopino Lietuvoje tautines teises, vyskupas Valančius organizavo pogrindžio mokyklą ir padėjo skleistį pogrindžio spaudą bei raštiją. Jam vadovaujant susilaukė masės nuo alkoholio tapo masiniu sąjūdžiu. Kauno srityje blaivybės sąjūdžiui priklausė 692.000 narių ir pavyko surinkti 45 milijonus rublių, tais laikais nepaprastą sumą. Tie pinigai, aišku, buvo lietuvių pasipriešinimo sąjūdžio stiprybė. Be to, tuo būdu blaivybės sąjūdis sudavė smūgį Rusijos valstybės iždumui, ne vien tik degtinės vadykloms. Tai išėjo į naudą gyventojams.

(Nukelta į 3-čią psl.)

Rabino kelionė į Panerius

STEPAS VARANKA

Anglų kalba leidžiamas žydų savaitraštis Brooklynne "The Jewish Press" 1985. VIII. 9 išspausdino rabino Harry Bronsteino straipsnį "My Visit to the 'Ponar'".

Prie Vilniaus (autorius rašo Vilna) esą keletas laidojimo vietų, bet vieta, kur palaidotas "Gaon", vadinasi Paneriai. Tai nėra paprastos, normalios kapinės. Tai vieta, kur vyko masinės žydų žudynės nacių okupacijos metais.

Autorius kreipėsis į komitetą, kuriame buvo keletas autoritetinių lietuvių, kad padėtų aplankyti Panerius. Pastebėjęs jų veiduose nepasitenkinimą tuo prašymu. Komiteto pareigūnai esą stengėsi atkalbėti nuo tos ekskursijos. Sekmadienį tokia kelionė esanti neįmanoma. Per kelią eina geležinkelio bėgiai, ir prie Panerių yra barjeras — pervaža, kuri sekmadienį užrakinta...

Teisybė yra tokia, rašo autorius. Esą atsakingi lietuvių pareigūnai stengiasi lankytojus atkalbėti nuo Panerių lankymo. Jie jaučiasi kaltais dėl įvykusių masinių žydų žudynių.

Reikia pripažinti, sako autorius, kad naciai buvo sėkmingi savo "Final Solution" plane tuose kraštuose, kuriuose vyravo antisemitizmo nuotaikos. Lenkijoje dauguma gyventojų buvo stipriai nusistačiusi prieš žydus. Taip pat Ukrainoje. Esą nenuostabu, kad naciams be didelių sunkumų buvo lengva suvaryti žydus į "Babi Yar" ir ten juos masiškai naikinti. Ten, kur nebuvo antisemitizmo gyventojų tarpe, kaip Danijoje, Švedijoje, Suomijoje, naciai tiek daug žydų neišnaikino. Lietuvių dauguma esą kerštingai nekenė žydų.

Rabinas Bronstein rašo, esą jam buvo patarta nesilankyti Paneriuose, nes neįmanoma ten nuvykti. Rabinas, būdamas taip arti tos vietos, kur tūkstančiai žydų kankinijai yra nužudyti, norėjo būtinai jį aplankyti, ten su sąžaromis akys pasimelsti. Jis vis dėlto surado būdą ten nuvažiuoti. "Buvo labai sunku patekti į Panerius, bet kai ten nuvykau, nužiūru, nes automobilis negalėjo pravažiuoti per bėgius. Aš sukalbėjau maldą, apsisąrašau taip arti tos liūdnos Panerių vietos, kiek tik buvo įmanoma".

Rabinas Bronsteinas, prieš išvykdamas iš Niujorko į Vilnių, aplankė vieną žydų šeimą Bruklne, kuri Vilniuje turi giminį. Bronsteinas sutiko juos aplankyti, nes toks aplan-

kymas ir pasveikinimas yra labai malonus.

Kai rabinas atvyko į Vilnių, susirado jam patikėtą giminaitį ir aplankė jį. Ten sužinojo, kad jis yra aukštas KGB pareigūnas, komunistų pakeltas į teisėjus.

Kai JAV rabinas Bronsteinas išdėstė teisėjui-saugumiečiui savo norą aplankyti Panerius ir sunkumus, KGB pareigūnas pasakė, kad jam kaip teisėjui sudarė malonumą nutiesti tam tikrą skaičių lietuvių žydžudžių. Po to, jis atidarė stalčių ir išėmė iš jo pistoletą sakydamas: "With this I privately took revenge on the 'Carpen Cap', the bigwig Lithuanians, who killed Jews". Nors jis labai aukštas komunistų pareigūnas, bet jo "Pintele Yid" (žydiškumas?) buvo akivaizdus.

Vilnius žydai paliko nemalonų, liūdną įspūdį. Vilnius su viena sinagoga, be "Yeshivų" (mokyklų), be rabino. Juk tai miestas, kuriame seniau Talmudas ir daugybė žydų leidinių buvo spausdinami, kur tūkstančiai žydų buvo gyvi istorijos lapai. Šiandieną sunku surasti Vilniuje žydą, kuris laikytųsi senų tradicijų. Tai liūdnas ir skaudus reiškinys. Bet kas gali suprasti Aukščiausiojo sprendimus?

Yra neginėjama tiesa, kad Vilniaus žydų likimas buvo labai žiaurus, nežmoniškas. Nekaltų aukų kraujas laimės niekam neatnešė. Tikrieji kaltininkai turi atsakyti prieš teisumą, o ne taip, kaip tas rabino aplankytas teisėjas, kuris sakėsi privačiai yra nužudęs keletą lietuvių žydų žudikų. Koks iš jo teisėjas? Jis yra lietuvių žudikas.

Minėtasis Amerikos rabinas tame pačiame laikraštyje 1985. VIII.16 laidoje rašo ir apie kitas vietas Lietuvoje bei Lenkijoje. Pvz. nemažai vietos skiria Radino miesteliui Lenkijoje. Ten gyvena daug žydų ir turėjo garsią mokyklą — ješivą, kuriai vadovavo garsusis rabinas Israel Meir Hacohen, vadinamas "Chofetz Chaim". Straipsnio autorius sako, kad visi didieji žydų mokslo žmonės gyveno mažuose miestuose — Lietuvoje, Lenkijoje ir Vengrijoje. Lietuvoje garsėjo Telšiai (autorius rašo žydiškai Telshe), Slabodka ir kt. Pats straipsnio autorius H. Bronstein yra gimęs Lenkijoje. Dabar gyvena JAV-se ir skleidžia šūkį: "Mes nedrįstame tylėti". Jis rašo teisinius straipsnius laikraštyje "The Jewish Press", kuris yra leidžiamas anglų kalba Niujorke ir skaitomas žydų, nemokančių hebrajų ir jidiš kalbų.

Šiame numeryje:

Jungties dienos

Lietuvių dienos — jų paskirtis dabartinės išeivių gyvenime

Naujasis pabėgėlis, blaivybė ir baimė

Bronius Venclova, blaivybės sąjūdis Lietuvoje ir varžtai

Rabino kelionė į Panerius

Niujorko žydų laikraštis apie Vilnių ir jo praeitį

Laisvės ir taikos žygis

"Tėviškės žiburiai" korespondento išpuodžiai iš Danijos

Lenko istoriko šališkumas

Lososkio požiūris į lietuvių naująjame veikale

Liaudies Bažnyčia

A. Maceina gvildena praktines išlaisvinimo teologijos aprašas

Kuklūs šviesios praeities atsiminimai

H. Mošinskienė apie vėlionę Oną-Konstanciją Yčienę

Dvi savaitės anapus Atlanto

Su maldininkų grupe Portugalijoje, Prancūzijoje, Ispanijoje

Bėdvičiai moko ir vyskupas

Skundas, kuriame atsispindi tikinčiųjų kova su ateistais

Naujas užmojis — informacijos biuras

Australijos lietuvių veikla ir jos darbuotojai bei skatintojai

"Žiemos teologija"

Naujasis poeto Alfonsas Nykos-Niliūno eilėraščių rinkinys

TEVIŠKOS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672 USPS 740-550
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
Redaguoja: kun. dr. Pr. Gaida ir Vyt. Kastytis. Metinė prenumerata — \$20, pusmetinė — \$11, mėmė — \$25 (Amerikoj — JAV doleriais).

Pavieniai numeriai — 50 ct.

Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisyti redakcijos nuostata. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$20.00 per year, \$11.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.
U.S.A. Second class postage paid at Lewiston, N.Y. U.S. Post master send address changes to P.O. Box 255 Lewiston, N.Y. 14092. Printed in Canada weekly except 4th week in December and 1st and 2nd week of August

RELIGINIAME GYVENIME

Katalikai labai varžomi komunistinės valdžios Vietname. Taip skelbia Evangelizavimo kongregacijos žinių agentūra "Fides". Esąs nustatytas ribotas skaičius priimamų jaunuolių į kunigų seminarijas, visos kitos katalikiškos švietimo įstaigos bei ligoninės uždarytos, o katalikiškų organizacijų nariams draudžiama draugėti rinktis. Apie 250 kunigų šiuo metu esą "perauklėjimo stovyklose", bet didžiausią rūpestį K. Bendrijai kelia čios komunistų pastangos įsteigti sau paklusnų Patriotinį vietnamiečių katalikų solidarumo komitetą. Tai bandymas atskirti tikinčiuosius nuo savo teisėjų vyskupų bei Romos vadovų, kaip tai įvyko Kinijoje. Kelias vietos vyskupų, patyrę apie tokio komiteto organizavimą savo aplinkoje, griežtai uždraudė savo kunigams prie to prisidėti.

Moters pavertimas vidurinio luomo vyru nesąs tinkamas būdas nei priemonė moteriškajam orumui ugdyti. Tai pareiškė vysk. Paul Cordes, Vatikano delegacijos vadovas, JTO Pasaulio moterų konferencijoje Nairobi mieste, Kenijoje. Jis nurodė, jog norint moterų pažangos, reikia pripažinti ir jų moteriškumą, kuris reikalingas bei vertingas visoms bendruomenėms. O vertinti moteriškumą reikia apginti moterų teisę į motinystę, nes kiekvienai moteriai priklausanti teisė gimdyti kūdikį pastovioje šeimoje, meilės su savo vyru aplinkoje. Kiekvienai moteriai priklausanti taipgi teisė į apsaugą nuo bendruomenės ar valstybės, besikesinančios ir jos motinišką prigimtį, moteriškumą lytiškumo nužemimui ar pradėtojo žmogiskio vaisiaus naikinimui. Vyskupas skatino atsakingus asmenis įvesti atitinkamus pakeitimus darbovietėse, kad motinystė nebūtų kliūtis moteriai siekti aukštesnių ir geriau apmokamų vietų darbe, o taipgi, kad būtų sudaromos sąlygos atitinkamai pertraukai nuo darbo vaikų augimui.

Teologinis liuteronų-katalikų pokalbis ruošia kelią liuteronams pripažinti pertvarkytą popiežystę. Tai pareiškė Harding Meyer, žymus liuteronų teologas, dalyvaujantis abiejų tikybų bendrosios teologinės komisijos pokalbiuose. Pasak jo, popiežiaus vaidmuo būtų saugoti teisėtą tikinčiųjų bendrijų įvairumą bei jų skirtumus, o jų visų atstovai dalyvautų popiežiaus rinkime. Popiežius ir toliau pasilikty Romoje, nes esąs apaštalo Petro įpėdinis, o jo sostas — Roma. Meyer pareiškė, jog Martynas liuteris niekada neatmetęs popiežystės kaip institucijos. Jis visada buvęs atviras popiežystės pertvarkymui evangelinio pagrindo. Pagrindine užtvara liuteronams į popiežystės pripažinimą tapęs popiežiaus neklaidingumo paskelbimas 1870 m. Vis dėlto ir tam pareiškimui II Vatikano santarpyba suteikusi tinkamesnį pobūdį, įgalinantį visa vesti į vieną.

Jei atsirastų didelis trūkumas kunigų, gali būti kunigais pradėti šventinti ir šeimas sukūrę vyrai. Tai pareiškė kard. Basil Hume, kalbėdamas apie mažėjančią skaičių kunigų. Jis pabrėžė, kad labai vertingas nevedusių kunigų tradiciją vakarietiškoje Bendrijoje, tačiau galįs ateiti laikas, kai Eucharistijos bei kitų sakramentų tikintiesiems teikimo dėlei turės būti šventinami ir vedę vyrai, kaip tai daroma Rytu apeigų Bendrijoje.

Britanijos metodistų vadovybė paskelbė, kad metodistai, kurie priklauso masonams, stato savo krikščioniškąjį tikėjimą pavojui ir todėl esą patartina į masonus nestoti.

Teologai, kurie netiki kūno prisikėlimo tikrove ir Jėzaus dieviškumu, pasak kard. Josef Ratzingerio, kelia didelį rūpestį Šv. Tėvui. Tikėjimo ir doktrinos kongregacijos prefektas, kalbėdamas italų televizijos programoje, nurodė, jog popiežius tai turėjęs mintyje, kai Belgijoje vyskupams kalbėjęs apie II Vatikano santarpybos "nuaiškinimą". Tada Jonas-Paulius II sakęs, jog II Vatikano santarpyba nustačiusi pagrindinius Bendrijos principus bei priemones dvasiniam atnaujinimui dabartinėje aplinkoje, tačiau kai kurie gerai žinomi teologai skelbia mintis, vedančias į abejotimą Kristaus prisikėlimo tikrumu, Jo dieviškumu ir Jo įsikūnijimu į mūsų gyvenimą. Tokia laikysena daranti neigiamą įtaką vienuoliniam gyvenimui, klierikų auklėjimui ir daugeliui kitų Bendrijos gyvastingumą puoselėjančių sričių.

Vysk. Ignatius Kung Pin-Mei, 83 m. amžiaus buvęs Sanchajaus vyskupijos vadovas, po 30 kalinimo metų dabar buvo komunistų paleistas iš kalėjimo. Komunistams paklusni Patriotinė katalikų draugija pareiškė, jog senelis vyskupas galų gale apgailėjęs savo klaidas ir dabar pažadėjęs nutraukti bet kokius ryšius su Vatikanu. Tačiau jokio panašaus pareiškimo nėra su laukia ir paties vyskupo, kuris kaip tik dėl atsisakymo nutraukti ryšius su Vatikanu tiek metų kalėjo.

Vatikanas prašo laikinai nutraukti maldininkams keliones į Medjigorę — tariamą Marijos apsišėrimų vietą Jugoslavijoje. Tai pirmas Vatikano oficialus pareiškimas, kurį parašė Tikėjimo ir doktrinos kongregacijos sekretorius arkiv. Alberto Bovone. Raštas nieko nesako apie apsišėrimų autentiškumą tik prašo susilaikyti nuo šventiklonių organizavimo, kad vietos vyskupo paskirtoji komisija galėtų tinkamai reikalą tirti. Toji komisija jau porą kartų 1984 m. buvo panašią prašymą paskelbusi Vatikano dienraštyje "L'Osservatore Romano", tačiau daugelis iš to dėsio nekreipė. Tariamieji apsišėrimai šešiais vaikams prasidėjo 1981 m. Vietos vysk. Pavao Zanic tuoj pat sudarė apsišėrimams tirti komisiją, kuri iki šiol dėl įvairių trukdymų savo darbo atlikti vis negali. Tam buvęs reikalingas ir kongregacijos raštas.

Vatikano diplomatinės akademijos direktoriumi paskirtas amerikietis mons. Justin Rigali, 50 m. amžiaus. Ta proga pop. Jonas-Paulius II jį pakėlė arkivyskupu. Ši akademija buvo įsteigta popiežiaus Klemenso XI 1701 m. ruošti kunigams diplomatinei Vatikano tarnybai. Mūsų laikais šią akademiją yra baigę trys lietuviai: arkiv. Paulius Marcinkus, arkiv. Jonas Bulaitis ir mons. Audrys Bačkis.

Vatikanas nusprendė, kad Tautinės lenkų Bendrijos kunigo Melvin Walczak kunigystės šventimai yra tikri ir todėl jo peršventinti nereikia. Kun. Walczak neseniai perėjo į katalikus ir darbuosis Ročesterio vyskupijoje. Jis yra vedęs ir augina du vaikus. Ročesterio teologinės mokyklos vadovas kun. Joseph Hart pareiškė, jog toks Vatikano sprendimas atrodo galiojantis visiems šventimams Bendrijų, kuriuos priklauso Utrechto senkatalikų junginiui, savo vyskupystės šventimų tąsa nuo apaštalių laikų išlaikysiam nepažeistą. JAV katalikiškoji spauda nurodo, jog Tautinė lenkų Bendrija JAV-se atsirado, kai lenkai imigrantai atskilo nuo jungties su Roma dėl administracinių nesutarimų tarp lenkiškų parapijų ir airiškosios bei vokiškosios kilmės hierarchijos. Kun. J. Stš.

Laisvės ir taikos žygis

Jame dalyvavusio išpūdziai iš Danijos, Švedijos, Suomijos ir Norvegijos

STASYS DALIUS

Mūsų korespondentas

Atskubėjau iš "Scandinavia" viešbučio į "Richmond" viešbutį (jie vienas nuo kito už kelių mylių), kur vyks jaunimo žygio atidarymas. Įėjus į viešbučio vestibulį — didžiausia spūstis — vos gali prasiskverbti. Vargais negalais susigaunu Gintarą Grušą ir klausiu, kada prasidės atidarymas. "Jau pavėlavai, — atsako, — atidarymas įvyko paskelbtu laiku 10.30 v.r." Tai tau ir devintinė. Pavėluota.

G. Grušas papasakojo, kad oficialus atidarymas pradėtas A. Kungo, vicepirmininko viso to žygio. Po jo kalbos buvo estų himnas. M. Graudinš kalbėjo latvių vardu ir po jo kalbos — latvių himnas. Lietuvių vardu sveikino G. Grušas, PLJS-gos pirm. Po jo kalbos J. Vaičiūtė pagiedojo Lietuvos himną. Po atidarymo visi skubėjo į bendrus pietus, kurie kelionės dalyviams buvo nemokami. Į juos irgi pavėlavau, nes jau visi rinkosi į spaudos konferenciją.

Spaudos konferencija

Spaudos konferencijoje buvo laikraščių ir kitų agentūrų atstovai, kurie daugiausia klausinėjo apie Sov. Sąjungos apkaltintus šios kelionės rengėjus kaip Amerikos agentus, narkotikų vartotojus ir t.t. Šioje kelionėje traukiniu ir laivu užsiregistravo 70 televizijos ir spaudos žurnalistų. Iš Kanados anglų spaudos dalyvavo keturi žurnalistai, iš jų — vienas "Toronto Star" atstovas. Taipgi dalyvavo "Radio Free Europe" ir Vatikano radijo lietuvių bei latvių atstovai. Tačiau nebuvo nei vieno iš lietuvių laikraščių korespondentų, išskyrus "Tėviškos žiburiai". Lietuvių jaunimas dėkojo ir kartu aimanavo, kodėl kiti laikraščiai nesidomėjo šiuo renginiu.

Po spaudos konferencijos dr. A. Štromas skaitė paskaitą "Pasikeitimų galimybės Sovietų Sąjungoje". Paminėdamas, kad studijuojamas Maskvos universitete kartu su Garbačiovu, kuris jau tada turėjo naujų idėjų ir prieš 10 metų buvo išspausdinęs straipsnį rusų žurnale apie davimą teisės šeimoms privačią ūkininkauti. Tai pirmą įvykį Kinijoje; turėtų ateiti eilė tiems pasikeitimams netolimoje ateityje ir Rusijoje. Taipogi ir įmonių vadovams esą reikėtų duoti laisvesnes rankas produktinei gaminti ir naudotis gaunamu pelnu. Tai naujos idėjos, kurios turės su laiku pakeisti visą gamybos struktūrą. Dr. A. Štromas įdomiai, sugestyviai ir su dideliu entuziazmu kalbėjo ir susilaukė daug plovimų.

Kopenhagos gatvėmis

Popietė buvo skirta demonstracijoms prieš Sovietų Sąjungą. Čia pirmą kartą susirinko visi šio žygio dalyviai miesto centre prie rotušės — Radhus-platsen. Iš anksto buvo paruošti ir atgabenti plakatai su priešsovietiniais šūkiais, nupiešti įvairūs paveikslai, kalinamų baltiečių nuotraukos, plevėsavo miškas Baltijos valstybių vėliavų. Vėliavos ir plakatai telkėsi prie pakylės su garsiakalbiais. Organizacinio komiteto nariai siuvo iš vieno krašto į kitą, rikiuodami ir tvarkydami vėliavas bei eitynių dalyvius.

Pagaliau visiems susirinkus ir susispietus aplinkui pakyla, prie mikrofono atstojosi pagrindinis kalbėtojas V. Bukovsky, kuris dalyvauja šioje taikos ir laisvės kelionėje. Pirmindamas laisvam pasauliui pavergtas Baltijos tautos, citavo Balio Gajausko žodžius apie laisvę ir taiką, kurios visi trokšta, bet komunistinis režimas tą laisvės siekimą pamynęs po kojomis ir sukaustęs koncentracijos lageriais, psichiatrinėm ligoninėm ir ištremimais. Jo uždeganti kalba keliais atvejais buvo pertraukta ilgais plojimais. Po jo dar kalbėjo latvis Lukss iš Kanados.

Po kalbų rikiavomės į eiles demonstracijai prie sovietų ambasados. Kai eitynės išsitiesė per visą mylią, matėsi koks didelis skaičius žygiuojančių. Priešakyje buvo nešamos trijų tautų vėliavos, dusliai

dundėjo būgnas. Plakatai ir šūkiai išsiskirstė per visas gretas. O tų šūkių buvo visokių — reikalaujančių laisvės, smerkiančių okupaciją, primenančių sąžinės kalinius. Vėlyje siūbavo daugiausia latvių ir estų vėliavos, o lietuvių buvo žymiai mažiau. Dalyviai ėjo susimaišę tautybėmis, bet lietuvių grupelė susispietė ėjome paskui dr. K. Bobelį, dr. J. Stiklorių ir L. Grinių, kurie nešė didelį ištemptą plakatą.

Žygiuodamas eitynėse susipažinau su kun. V. Šarka, kuris specialiai šiai demonstracijai atvažiavo savo automobiliu iš Vokietijos. Išsikalbėjus paaiškėjo, kad buvo kviestas dalyvauti Danijoje, bet vėliau laivu keliauti nebuvo prašytas, tad nusprendęs po demonstracijos grįžti Vokietijon. Kaip vėliau paaiškėjo, pamaldose buvo latvių ir estų kunigai, bet lietuviai savo kunigo neturėjo. Gaila, kad tai kažkur kažkieno buvo pražiūrėta.

Būgnui dundant

Kadangi eitynėse žygiuodamas fotografavau įdomesnius momentus, tai keisdamas eiles radau lietuvių iš Vokietijos, Anglijos, Amerikos Pitsburgo, Los Angeles, Čikagos. Viena lietuvaite, jau trečios kartos amerikietė, pasididžiudama žygiavo su visais. Diena pasi-taikė graži, saulėta, bet smarkiai vėjuota, tad didelius plakatus ir vėliavas smarkiai purtė ir vyrukams reikėjo gerokai pasitempti, norint išlaikyti rankose.

Nuo miesto rotušės iki sovietų ambasados kelias gan ilgas — pora kilometrų, tačiau visi pajėgėm nueiti dideliame būgnyje priešakyje dundant, kaip laidotuvių procesijoje. Taipgi buvome aprūpinti propagandiniais lapeliais danų ir anglų kalbomis, kuriuos praeddami dalinom publikai, stovinėiai šaligatviuose. O publikos buvo gana daug rotušės aikštėje ir vėliau gatvėse, nes eitynės judėjo palengva ir buvo lydimos policijos. Praneimantiems vieni plojo, kiti mosavo rankomis. Beeinant net prailgo — ambasados vis nematyti.

Jau ambasada!

Pagaliau, priėję medžiuose paskendusią gatvę, sustojame antroje pusėje gatvės prieš pačią sovietų tvirtovę-ambasadą. Aukšti geležiniai vartai ir raudona vėliava. Danų policijos dvi eilės — viena prie ambasados šaligatvio, o kita — prieš demonstrantus, blokuojanti gatvę.

Nuvilnijo, nubangavo vėliavų ir plakatų miškas arčiau prie ambasados vartų. Prasi-dėjo šūkiai: "Laisvę Lietuvai, Latvijai, Estijai", "Šalin sovietai iš Baltijos valstybių", "Down communism" ir kiti. Šaukėm pilnais balsais, tad galėjo mus ir už storių mūrų išgirsti. Tačiau iš ten niekas nepasirodė, gal tik pro langų už-

Š. m. liepos 24 d. pas Kopenhagos burmistrą lankėsi baltiečių delegacija, atvykusi dalyvauti Sov. Sąjungai surengtame teisme. Lietuviams atstovavo VLiko pirm. dr. K. BOBELIS su žmona, VLiko vicepirm. inž. L. GRINIUS ir VLiko raštinės vedėja M. SAMATIENE. Nuotraukoje — dr. K. Bobelis įteikia burmistrai knygą apie Lietuvą. Nuotr. M. Samatienės

Tarptautinis tribunolas Kopenhagoje, kuriame baltiečiai kaltino Sov. Sąjungą užgrobus Baltijos valstybes. Salės gale matyti teisėjai, šone — kalbantys liudininkai ir klausytojai, kurių tarpe buvo daug žurnalistų iš įvairių kraštų. Nuotr. M. Samatienės

uolaidas tyliai stebėjo. Tik policija arčiau einančius prie vartų sulaikydavo, bet tuos, kurie fotografavo, leido prie vartų prieiti. O šūkiai, triukšmas, riksmas prieš sovietus nepertraukiamai skambėjo. Šūkiams vadovavo su garsiakalbiu prie lūpų PLJS-gos pirm. G. Grušas, kuris nepailsdamas davė toną ir energingai iš vieno krašto prie kito vaikščiodamas pradėdavo. Gerą pusvalandį taip kultūringai be jokių išsišokimų demonstravom baltiečių protestą prieš jų kraštų pavergimą.

Demonstracijas prie ambasados vartų baigėme Estijos, Latvijos ir Lietuvos himnais, visi su pakilimu giedodami. Po to mažomis grupelėmis ir pavieniai pradėjom skirstytis.

Vakare, valgant vakariene, teko jau matyti televizijoje tribunolo eigą, dr. Pavlovskio liudijimą, demonstracijų prieš sovietus kai kuriuos momentus, plakatų užrašus ir eitynes. Tos žinios buvo kartojamos ir rodomos per visas Kopenhagos televizijos stotis.

Traukiniu į Stockholmą

Šiek tiek atsikvėpę po demonstracijos turėjom pasiruošti kelionei traukiniu iš Kopenhagos į Stockholmą — Švedijos sostinę, iš kur turėjo prasidėti kelionė laivu Baltijos jūra. Kelionės organizatorių buvo viskas gerai suplanuota, ir dalyviams didelio vargo nebuvo. Iš "Richmond" viešbučio visų lagaminai, paženklinėti laivo kelionei, buvo paimiti ir nuvežti į geležinkelio stoties peroną, kur tereikėjo einant į vagoną pasiimti ir pačiam įsinešti. Visi kelionės dalyviai turėjom būti stotyje 10.30 v.v. Kadangi viešbutis buvo netoli stoties, nesunkiai visi susiradom stotį, ir didelis būrys sustojom perone, belaukdami traukinio.

Pristūmus traukinį, visi skubėjom į paskirtus vagonus ir skyrėm. Iš anksto buvo išdalinatas paskirstymas bei vagonų numeriai kur kas turės sėdėti. Įeinam į vagoną ir nustembame, įjėškodami kur atsistėti. O gi čia visi gauname miegamus vagonus, kiekviename skyriuje po tris lovas vieną ant kitos. Tai prabanga, kurios nesitikėjome.

Paskirtame vagono skyriuje atsiduriame du kanadiečiai ir trečias prisistato dr. K. Bobelio sūnus, kuris kartu su savo seserimi dalyvauja šioje kelionėje. Kaip jauniausią jį užlaipinam į trečią aukštą, į kurį jis pasipardydams lengvai užsikaria. Sukrovę lagaminus į paskirtas vietas, išeinam į peroną, kur išlydėti išvažiujančių atėjo būrys pasiliekančių Kopenhagoje stebėti teismo eigos. Pasirodo, atvykęs ir dr. K. Bobelis su žmona, kuris atsiveikina su visais ir kartu spaudžia mums dešinę, sužinodamas, kad jo sūnus tame pačiame skyriuje važiuoja. Palinkėjo sėkmės kelionėje. (Bus daugiau)

A+
JONUI ADOMAIČIUI

mirus,

liūdintiems — žmonai ALBINAI, dukteriai LILIJAI ir sūnui VYTAUTUI reiškiamo giliausią užuojautą —

Hamiltono lietuvių pensninkų klubas

A+
KAROLIUI LUKOŠIUI

mirus,

jo žmoną BIRUTĘ, sūnų KASTYTĮ, dukterį JÜRATĘ su šeimomis, brolių PETRĄ su šeima ir visus gimines nuoširdžiai užjaučiame bei kartu liūdime —

Ona ir Petras Abromaičiai

A+
GERDAI KARL

mirus Vokietijoje,

sesutę ERIKĄ SAKAVIČIENĘ ir visą šeimą nuoširdžiai užjaučiame —

G. ir D. Skaisčiai

A. ir E. Kybartai

A+
GERDAI KARL

mirus Vokietijoje,

vyriui OSKARUI, sūnui ir dukrai su šeimom, seseriai ERIKAI SAKAVIČIENEI ir šeimai reiškiamo nuoširdžių užuojautą —

J. J. Stanaičiai

L. V. Kybartai

PADĖKA

Mūsų mylimam vyrui ir tėveliui

a. a. KAROLIUI LUKOŠIUI

iškeliavus amžinybėn,

reiškiamo gilią padėką: klebonui kun. L. Kemėšiui ir kun. I. Mikalauskui už lankymą ligoninėje ir maldas laidotuvių koplyčioje; klebonui kun. J. Staškui už turiningą pamokslą, p.p. Paulioniams ir chorui už giedojimą šventovėje; J. Lukšui, St. Beržiniui, V. Garnellenei ir A. Ratavičienei už atsisveikinimo kalbas laidotuvių namuose; P. Augaičiui už nekrologo parašymą laikraštyje.

Taip pat esame nuoširdžiai dėkingi visiems, užprašiusiems šv. Mišias, atsiuntusiems gėles, pareiškiusiems užuojautą per spaudą ir laiškus. Dėkojame už aukas "Tėviškos žiburiai", Lietuvų fondui, Tautos fondui, širdies ir paralyžiaus fondams.

Ačiū karsto nešėjams ir visiems, taip gausiai dalyvavusiems laidotuvių.

Ačiū ir ponioms, atnešusioms pyragus ir kitą maistą. Negalime pamiršti Lionės ir Juozo Giedraičių bei brolio Juozo už visokeriopą pagalbą.

Su nuoširdžiu dėkingumu —

liūdintys: žmona Birutė
dukra Jūratė su šeima
sūnus Kastytis su šeima

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms. Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529
Atstovas — St. Prakapas.
Tel. 233-4486

KAZLAUSKAS

Mobawck
Furniture Ltd.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS.

* Elektros reikmenys
* Televizijos aparatai
* Skalbiamosios mašinos
* Vaikų baldai
* Įvairūs kilimai

* Saldytuvai
* Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
* Siuvamos mašinos
* Rašomos mašinėles

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose —
137 RONCESVALLES Ave.
Tel. 537-1442

Rytuose —
2448 DANFORTH Ave.
Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro

Lenko istoriko šališkumas

Kelios pastabos ryšium su straipsniu "Istorikas apie Lietuvą ir Lenkiją 1939-1940"

J. VAIŠNORA

"TŽ" š. m. 24 nr. buvo išspausdintas J. B. straipsnis "Istorikas apie Lietuvą ir Lenkiją 1939-1940". Tai apžvalga Piotr Lossowskio knygos, išleistos Varšuvoje 1982 m. Dabar, 1985 m., išėjo tos knygos II laida. Nėra knygos autoriaus pastabos, kad II laidoje būtų kas nors taisyta ar papildyta.

J. B. gana tiksliai atpasakojo knygos turinį. Iš jo matyti, kad P. Lossowskio panaudojo Lietuvos esančią dokumentinę medžiagą, o taip pat ir lenkiškuosius šaltinius. Tačiau, paskaičius P. Lossowskio knygą, sudaro įspūdis, kad knygos autorius parinko medžiagą ir faktus, rodančius, kaip lietuviai, grįžę į savo sostinę, persekiojo, "lietuvinio" lenkus. Nutyli, kad lietuviai buvo ne Vilniaus okupantai, o savo sostinės šeimininkai. Autorius ne kartą lietuvių atėjimą į Vilnių vadina "wroczenia litwinów" (lietuvių įsibriovimas). P. Lossowskis pateikia įdomių žinių, kaip veikė Lenkų komitetas Vilniuje, kaip jis vadovavo Vilniaus lenkų rezistencijai prieš lietuvius, kaip buvo suorganizuotas lenkų pogrindis prieš lietuvius, koks buvo jo pobūdis, vadovaujančių asmenų sudėtis.

Suprantama, laikraščio straipsnyje neįmanoma viską apžvelgti. Būtų buvę naudinga ir įdomu paminėti, kaip P. Lossowskis pavaizdavo 1940 m. birželio mėn. rusų okupaciją. Ištasas XV skyrius yra pavadintas "Upadек režymu Smetony. Zmiana polozenia ludnosci polskiej". O tą atmainą padaręs ministeris pirmininkas Justas Paleckis. Kokia buvusi ta atmaina, knygos autorius cituoja T. Sopalewskio atsiminimus iš 1940 m. birželio mėn. dienų: "Vilnijos lenkams padvelkė palankėnis vėjas. Jau buvo galima gatvėse saugiai kalbėti lenkiškai; saugiai — reiškia be baimės, kad gausi ir dantis iš "szaulica czy klasika" (suprask: šaulio ar saugumiečio). Taigi tik komunistinė Lietuvos vyriausybė atnešusi Vilniaus lenkams laisvę".

Čia norisi padaryti vieną pataisą, patikslinimą apie Kauno nunciatūros sekretoriaus kun. dr. Vito Peroni lankymąsi Vilniuje.

Piotr Lossowski savo knygoje rašo: "Smūgiai (muštynė-

se J.V.) buvo aistringi, švaistomi į kairę ir dešinę, taip kad gegužės 5 d. prieita prie kompromituojančio incidento, kuris, įgijęs plataus atgarsio, buvo valdžiai perspėjimas. Kaip tik tą dieną Vilniuje lankėsi popiežiaus nunciatus attache kun. dr. Peroni. Jis dalyvavo pamaldose Šv. Kazimiero bažnyčioje. Po Mišių ėjo kartu su minia iš bažnyčios. Bet prieš pastatą laukė lietuvių mušeikos, kurie ėmė mušti išeinančiuosius. Peroni buvo palaikytas lenku kunigui ir gavo mušti. Jo paties žodžiais, gavo smūgius į veidą ir koją. Paskui, jam prōtestuojant, buvo nugabentas į komisariatą, kur tik tada išaiškėjo nesusipratimas. Iš tikrųjų, ryšium su kun. Petroni sumušimu, Lietuvos užsienio reikalų ministerijos atstovas skubiai pareiškė nunciui užuojautą, bet tuo reikalais nesibaigė". Esą sunku buvo lietuvius sulaikyti nuo smurto, kai pati valdžia jį toleravo arba rėmė (294-295 p.).

Kitaip tą patį faktą pasakoja knygos "Arkivyskupas Mečislovas Reins" autorius. Jis, remdamasis kun. Edmundo Basio (* 1974) atsiminimais, rašo:

"Kai kuriose bažnyčiose lenkai ėmė organizuoti pasipriešinimą (lietuvių gėdijimams bažnyčiose, J.V.). Tada priedavo net prie muštynių. Jos nebuvo naujovė. Taip lenkai išvydavo visada lietuvių pamaldas iš bažnyčių... Išeities jieškojo lietuviai iš tokios padėties. Tikinčiosios lietuvių visuomenės atstovai kreipėsi pas popiežiaus nuncių Kaune. Plačiu memoralu nušvietė lenkų užsispyrimą ir susidariusią padėtį. Nunciatura į reikalą pažiūrėjo rimtai. Pažadėjo visą reikalą iširti ir sutvarkyti. Artimiausią sekmadienį atsiuntė į Vilnių savo sekretorių kun. Samore (mano pabr., J.V.). Tas, atvykęs į Vilnių rado riaušes. Jos vyko visose miesto centro bažnyčiose.

Šv. Kazimiero bažnyčioje tą sekmadienį lenkai ėmėsi kontrakeijos prieš lietuvius. Kilo bažnyčioje muštynės. Įtūžusios minios malšinti įsimaišė į ją nunciatūros sekretorius. Nė nepajuto, kaip greitai gavo žvakide per veidą. Greičiausiai nuo lenko, nes savus kunigus jie pažinojo vi-

sus. Muštynių, žinoma, nesustabdė. Aplakstęs visas miesto bažnyčias, kuriose vyko riaušės, sekretorius gavo pilną padėties vaizdą. Sugrįžęs į Kauną, painformavo nunciaturą. Kalbėjo, žinoma, labai įtikinančiai, nes parsinešė "re-gimus įrodymus" ant savo veido.

Patikrinimo rezultatų nereikėjo ilgai laukti. Artimiausiam sekmadieniui jau jie buvo žinomi. Buvo gražūs. Visose miesto bažnyčiose, kurios buvo suminėtos lietuvių memoriale, buvo leistos prašytomis valandomis lietuviškos pamaldos" (158-159 p.).

Pirmiausia reikia pataisyti "Arkivyskupas Mečislovas Reins" knygos autoriaus klaidą: 1940. V. 5 Vilniuje negalėjo būti Samore, nes jis paliko Lietuvą 1938 m. balandžio mėn. Knygos autorius sumaišė pavardes.

Antra, abiejų knygų autoriai per daug teikia reikšmės ir svario tam nunciatūros sekretoriaus V. Peroni vizitui į Vilnių.

Vienam atrodo, kad tas vizitas (ir sumušimas) išsprendė lietuviškų pamaldų klausimą Vilniaus bažnyčiose. Kitam — lietuvių sumušė nunciatus sekretorių ir taip apsigėdino prieš pasaulį... O tuo tarpu tasai faktas šių eilučių autoriui atrodo visai kitoje šviesoje.

Nunciatūros sekretorių V. Peroni pažinau labai artimai. Jis, labai gyvas ir socialus, jieškojo draugystės. Dėl savo diplomatinio rango negalėjo bet kur lankytis, bet su kuo draugauti. Todėl dažnai lankydavosi pas itališkai mokančius saleziečius ar marionus. Dažnai aplankydavo mane, mėgo būti vaišinamas kava. Pasakodavo apie savo grąžinimą į Italią išpūdžius jam svetimiečius Lietuvoje, kur gamta ir žmonės esą kito pobūdžio. Dažnai, jo kviečiamas, aplankydavau jį nunciatūroje. Pastebėjau, kad nuncių L. Centoz dažnai jį švelniai "patraukdavo per dantį".

Pirmadienį, kaip tik po gegužės 5 d. sekmadienio, užėjau į nunciaturą. Peroni su pajudusia akimi, su itališko pietiečio temperamentu ėmė pasakoti, kas jam nutiko Vilniuje. Jis, norėdamas likti nepastebėtu įvykių liudininku, nu-

vyko į Vilnių civiliniais drabužiais. Stovėdamas nuošaliai, stebėjo kaip vyksta muštynės prie Šv. Kazimiero bažnyčios. Staiga, kažkas pribėgęs prie jo, kirtu jam kumščiu į veidą. Kas jį mušė — lietuvis ar lenkas, negalėjo pasakyti. Paskui atsiradusi policija, kuri pradėjusi vaikyti mušeikas, kai kurių tikrino dokumentus. Patikrinusi ir jo tapatybę. Pažinusi iš paso, kas jis esąs, atsiprašė ir patarė būti toliau nuo muštynių vietos.

Nuncių Centoz, girdėdamas tą jo pasakojimą, šypsodamasis sako: "O ko važiuavai civiliniais drabužiais? Jei būtum buvęs su sutana, tikrai niekas nebūtų mušęs. Ten kunigų niekas nemuša..."

Netrukus atėjo iš Vilniaus to įvykio kita versija. Kun. V. Peroni, Italijos pietietis, labai juodais plaukais, iš veido labai panašus į izraelitą, buvo palaikytas žydu. Kažkas iš minios šūktelėjo: "O šitam žydui ko čia reikia?" Ir tada gavęs mušti.

Visam tam įvykiui reikia duoti daug paprastesnių dimensijų. Jis per vieno sekmadienio priešpieį negalėjo "aplakstyti visų Vilniaus bažnyčių". Nemokėdamas nei lenkiškai, nei lietuviškai negalėjo "įsimaišęs į įtūžusią minią jos malšinti". Buvo vien tik žiūrovas ir gavo mušti atsitiktinai.

Tasai nuncių sekretoriaus sumušimas negalėjo nulėmti lietuviškų pamaldų įvedimo Vilniaus bažnyčiose. Protingas nuncių Centoz buvo puikiai informuotas apie padėtį Vilniuje. Jis, žinodamas, kad Vilniuje lietuvių katalikų skaičius žymiai padidėjo, priverstė Vilniaus arkivyskupą R. Jalbrzykowskį leisti Vilniaus bažnyčiose lietuviškas pamaldas, kurių lietuviai taip labai pageidavo. Nuncių, žinodamas Vilniaus arkivyskupo nelankstumą, lietuviams priešiungumą, nesuvokimą esamos realybės, pasiūlė Šv. Sostui skirti Vilniaus arkivyskupui lenkui ir pagalbai vyskupui lietuvių. Juo buvo 1940. VII. 9 paskirtas Mečislovas Reins ir pakeltas arkivyskupu.

Dar viena pastaba. Vatikanas išleistame dokumentų rinkinyje "Le Saint Siege et la situation religieuse en Polo-

Stockholme demonstruoja Baltiečių laisvės ir taikos žygio dalyviai. Lietuvos vėliavą neša VLIKo pirm. dr. K. BOBELIS (dešinėje). VLIKo narys dr. J. STIKLORIUS, p. BOBELIENE

Naujasis pabėgėlis, blaivybė ir baimė

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Caras pabūgo

Rusijos valdžia pamatė, kad su blaivybės sąjūdžiu Katalikų Bendrija įsigijo pavojingą ginklą, todėl sąjūdį uždraudė Lietuvoje. Šioje šviesoje, šiandien reikia vertinti blaivybės sąjūdį Lietuvos K. Bendrijoje, lygiai kaip Lenkijoje, nes abi Bendrijos sieja tvirti istoriniai ryšiai Lenkijos K. Bendrija, pavyzdžiui, ragino daryti blaivybės įžadus abiejų popiežiaus vizitų proga.

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID

1586 Bloor Street West,

Toronto, Ont. M6P 1A7

(Prieš Lietuvos Namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaugštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

gne et dans les Pays Baltes" (Vatikanas 1967), yra nuncių Centoz detalūs pranešimai Šv. Sostui apie padėtį Lietuvoje. Juose nėra paminėtos nei muštynės Vilniaus bažnyčiose, nei tasai atsitikimas su sekretorium. Matyt, nunciui tatau neatrodė svarbiais įvykiais.

Kiekviena šių bendrijų sueiga prasideda Šventojo Rašto skaitymu, tačiau taip, kad čia, pastebi P. Richardas, "nuo tikėjimo praktikos einama prie tikėjimo liudijimo"; tai pasiekama, "Bibliją naujai skaitant ir naujai ją suprantant", būtent: "Biblijos tekstas naudojamas bendrijose ne kaip tiesioginis Dievo apreikimas, o kaip priemonė atidžiau stebėti Dievo gyvyjo žodžio apsirėikimą aktualioje mūsų būklėje" (p. 449). Tai nėra, anot Richardo, "paprastas Biblijos aiškinimas; tai Dievo patyrimas prispaustų žmonių istorijoje" (t.p.). Trumpai tariant, šisai naujas būdas skaityti Šventraštį bei jį suprasti paverčia jį šios dienos ir šios vietos — hic et nunc — Dievo apsirėikimu. Dievas kalba ne nuo Sinajaus, bet nuo Corcovado, o ką Viešpats tarė Mozei, jis taria dabar ir čia pat Managvos ar Salvadora vargšams.

Kaip tai konkrečiai vyksta, gražiai mums yra papasakojęs pranciškonas U. M. Oliu, vienas iš išlaisvinimo teologijos kūrėjų ir dalyvis Nicaragos liaudies bendrijose. Vieną dieną Managvoj, Nicaragos sostinėje, pakilo pieno kainos. Tai buvo, be abejonės, didelis smūgis vargšams. Liaudies bendrija (comunida popular) susirinko šio reikalo apsvastyti. Akademikai nagrinėjo padėtį sociališkai ir priėjo išvadą, kad šią neteisybę būtų galima pašalinti, "sąmoninant ir organizuojant vargšų klase" (p. 441). Tačiau kaip priieiti prie sąmonės žmonių, kurie nemoka nei skaityti, nei rašyti, kurie yra darbo išsekinti ir atbukinti, o vis dėlto "religingi ir pripratę prie folkloristinės katalikybės" (p. 440). Tada akademikams ir teologams pasiūlė mintis spręsti aną reikalą "Biblijos šviesoje" (p. 441). Pieno kainų atžvilgiu, sako Oliu, "mes atsivertėme pirmąjį šv. Povilo laišką Timotiejui, būtent, 6-jo skyriaus 6-10 ir 17-19 eilutes" (t.p.). Nūn reikėjo šias eilutes pritaikyti vargšų padėčiai. Šv. Povilas rašo: "Turėdami maisto ir apdaro, būkime patenkinti" (6,8). Išlaisvinimo teologai šią mintį pratęsė toliau: tai taikoma visiems; visi turi turėti maisto ir apdaro ir tik tada būti patenkinti. Vargšams nėra jokios pareigos būti patenkintiems tokia būkle, kai pienas brangsta, vadinasi, kai maisto pradeda stigti.

Toliau šv. Povilas rašo: "Mes nieko neatsinešėme į šį pasaulį" (6,7). Vargšai supranta šiuos žodžius labai gerai, nes jie iš tikro nėra nieko atsinešę ir todėl nieko neturi. Užtat jie be galo pasitiki Dievu, kuris, pagal šv. Povilą, "mums visko apšėiai teikia mūsų naudojimui" (6,17). Tačiau turtingieji grobia šias Dievo dovanas ir neleidžia vargšams jomis naudotis. Tiesa, šv. Povilas liepia Timotiejui įspėti turtinguosius, kad jie "mielai dalintųsi su kitais" (6,18). Betgi turtuoliai dalintis nė negalvoja. Reikia tad juos priversti dalintis, o ši prievarta gali būti vykdoma tik "strukūrinės revoliu-

cijos keliu" (p. 442). Tuo būdu, rašo toliau Oliu, "Biblija davė mums į rankas priemonių, kurios ragina mus kovoti už tikrovės pakeitimą" (p. 441). Remdamiesi šv. Povilo laišku, liaudies bendrijos nariai pribarstė Managvos gatvėse vinių, kad pradurtų padangas sunkvežimiams, vežantiems pabragintą pieną. Šitai tad Biblija paverčia liaudies bendrijas "kovos organizacija" (p. 442), nes, pasak Oliu, "vargšai turi kažkokį šestą pojūtį Biblijos Naujienai suprasti".⁸⁶

Be abejonės, U. M. Oliu priduria, kad toksai Šventraščio suaktualinimas teologams nėra lengvas. "Mums reikėjo ilgų valandų, kol suvokėme tikrąjį krikščioniškąjį pasikeitimą (metanoia)", nes įprastinė jo samprata netiko. Žmonės, "apspręsties pietistinės katalikybės" (p. 443), reikėjo parodyti, jog "pasikeisti reiškia stiprinti bendriją" (t.p.). Šiam reikalui Šventraščio tekstai dažniausiai esti imami tokie, kurie gali būti lengviausiai bei akivaizdžiausiai peraiškinami vargšų padėties prasme. Ypač yra mėgstama Išėjimo (Exodus) knyga: Dievas išlaisvino izraelitus iš Egipto vergijos — tai politinis veiksmas, bet, būdamas atliktas paties Dievo, jis giliausia prasme yra religinis bei teologinis. Taigi religinis bei teologinis yra ir P. Amerikos vargšų vadavimas iš kapitalizmo vergijos.

Nicaragos jaunimui labai patinkanti pranašo Danieliaus knyga, kurioje pasakojama apie tris jaunikaičius, atsisakiusius garbinti auksinę karaliaus Nebukadnezoro statulą ir už tai įmestus į ugnies krosnį (plg. Dan 2). Kaip šie trys jaunuoliai, taip ir P. Amerikos vargšai ryžtasi nenusilenkti spaudėjams ir organizuoti kovai (plg. Oliu, p. 442). Tokios rūšies biblijiniai tekstai gražiai "siejasi su naujuoju žmogumi" (Oliu, p. 443). Senasis Testamentas jų teikia net daugiau nei Naujasis, todėl liaudies bendrijų sueigoje jis dažniau ir skaitomas: Senajame Testamente pasaulio istorija (Izraelio valstybė) yra sutapusi su išganymo istorija (Dievo karalystė), kas kaip tik ir sudaro vieną iš pagrindinių išlaisvinimo teologijos tezių.

Bet ar iš tikro yra galima šitai suteologinti vargšų išlaisvinimą? J. Finkenzelleris, svarstydamas išlaisvinimo teologijos pagrindus, pastebi, jog Šventraščio naudojimas yra būtina sąlyga kiekvienai interpretacijai, kuri nori būti teologinė. O vis dėlto, sako jis, "Bažnyčios istorija mums aiškiai rodo, kad kiekvieną metą yra grėsęs Bažnyčiai pavojus aiškinti Šventraštį ideologiškai, vadinasi, grįsti Šventraščiu jau naudojama praktika ir juo teisinti pastangas padėčiai keisti".⁸⁷ Kitaip sakant, ne iš Šventraščio kyla ta ar kita praktika, tie ar kiti užmojai, bet jau esama praktika ir jau sumanyti užmojai stengiamasi pateisinti Šventraščio šviesoje. Šventraščio tekstai siūlomi tokiu atveju ne savaime, bet jų ieškoma ir, jų radus, jie taikomi esamai padėčiai,

perkeitus pirmąjį jų prasmę. U. M. Oliu pasakojimas apie pieno kainų "nušvietimą" Biblijos šviesa yra būdingas tokio ieškojimo bei pritaikymo pavyzdys.

J. Finkenzelleris vadina šią egzėgezę "naiviu bibli-cizmu", o jos naudojimą — trumparegiškumu: "Tie teologai, — sako jis, — kurie politinį bei socialinį krikščionies išipareigojimą grindžia ne tik apskritai Naujuoju Testamentu, bet atskiromis jo vietomis, turėtų mažiau atsakyti į klausimą: kodėl Naujojo Testamento raštai, palyginus su Senojo Testamento raštais, tiek mažai dėmesio kreipia į visas pasaulines sritis" (op. cit. p. 19). Todėl yra naivu ir net apgaulu tą ar kitą Šventraščio pasakojimą įvykį perkelti į mūsų dienų padėtį ir juo remti vargšų viltį, kaip tai nuolatos daro išlaisvinimo teologai. Jei Dievas siuntė Mozę išlaisvinti izraelitams iš Egipto, tai dar anaipol nereikia, kad Dievas "anksčiau ar vėliau pabausk naują Mozę savai tautai išvaduoti", kaip tai P. Amerikos vargšams įtaigauja E. Schillebeeckx.⁸⁸

Šiuo pagrindu Tikėjimo kongregacijos instrukcija ir kaltina išlaisvinimo teologiją, kad "ji skaito Šventraštį iš esmės politiškai... Klaida čia yra ne ta, kad kreipiamas dėmesys į politinį Šventraščio pasakojimų matmenį (Dimension), bet kad šis matmuo padaromas svarbiausiu ir išskirtiniu, net susiaurinant Šventraščio skaitymą" (X, 5). Tad galų gale ne vargšai skelbia Evangeliją, kaip tuo didžiuojasi išlaisvinimo teologai, o patys šie teologai skelbia vargšams susiaurintą bei perrašintą Evangeliją, kurioje "simboliai apvirsta aukštyn kojomis". Taip nusako savo priekaištą Tikėjimo kongregacijos instrukcija. "Užuot, pavyzdžiui, kartu su šv. Povilu regėjus izraelitų perėjimą per jūrą Krikšto vaizdą (plg. 1 Kor 10,1-2), šis perėjimas padaromas politinio liaudies išlaisvinimo simboliu" (X, 14). Tuo būdu Šventraščio aiškinimas, pasak Tikėjimo kongregacijos, netenka savo autentiškumo, griebiantis radikaliųjų racionalistinės egzėgezės tezių (plg. X, 8).

Autentinis gi Šventraščio aiškinimas mokomojo Bažnyčios autoriteto galia esti neigiamas, kadangi jis esąs valdančiosios klasės aiškinimas (t.p.). Visa imama, pasak išlaisvinimo teologų, iš "vargšų patyrimo, kurie kovoja už savo išlaisvinimą" (X, 10). Kardinolas A. Lorscheiderio žodžiais patvirtina šį Tikėjimo kongregacijos teiginį: "Man nereikia, sako kardinolas, ruošti ilgų paskaitų ar katechezų. Viskas kyla savaime iš šitos vargingos ir giliai tikinčios liaudies patyrimo. Jos tikėjimas yra tikrovė, kurią galima tiesiog apčiuopti".⁸⁹ P. Amerikos vargšų tikėjimu galima ir neabejoti. Negalima betgi abejoti ne tuo, kad šis tikėjimas yra išlaisvinimo teologų radikaliai lenkiamas politinė kryptimi.⁹⁰

(Bus daugiau)

ANTANAS MACEINA

Liaudies Bažnyčia

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

I šį klausimą galima atsakyti gana trumpa priešprieša. Kristaus misijos pobūdis, kaip jis pats nurodė, buvo tas, kad "vargšams skelbiama Evangelija — pauperes evangelizantur" (Mt 11,5). Liaudies Bažnyčios pobūdis yra tas, kad vargšai skelbia Evangeliją — pauperes evangelizant. Buvę Evangelijos klausytojai vargšai virsta Evangelijos skelbėjais. Buvę, kaip juos apibūdina P. R. Oliveira, "Bažnyčios pasiūlių paklausa ir klientai", vargšai dabar tampa "Bažnyčios gyvenimo dalininkais", suorganizuotais ir "liaudies bendrijas" ir apspėndžiančias šį gyvenimą, "įspausdami jam savą veidą ir savą stilių"; vietoj "asketinės ir racionalistinės buržuazinės katalikybės" auga "linksmas bei gyvastingas liaudies katalikybės stilius".⁸²

Be abejonės, pastebi Oliveira, "Lotynų Amerikos vargšai visados yra priklausę Bažnyčiai, tačiau jie buvo šioje Bažnyčioje tik kaip bevėdė ir pasyvi masė, kuri ėjo sakramentų, mokėsi katekizmo, bet tikrai Bažnyčios gyvenime nedalyvavo... Šiandien gi liaudis kuria Bažnyčiai liaudinę formą, kaip viduriniais amžiais kilmingieji buvo jai sukūrę aristokratinę, o vidurinysis luomas buržuazinę formą (p. 511)... Šiandien liaudis ateina į Bažnyčią su savu kultūrinio bagažu ir todėl gali Bažnyčioje gerai jaustis, švenčiant liturgiją ar susitinkant bažnytinėse sueigose" (p. 510).

Ir kaip tik šiuo būdu vargšai skelbia Evangeliją. Institucinėje Bažnyčioje, sako L. Boffas, "Evangelijos skelbimas visados yra atremtas į autoritetą, ypač popiežiaus; šios Bažnyčios kalba yra klerikalinė, neturinti pranašystės nė pėdsakų... Bažnyčia reiškiasi mums iš esmės kaip mater et magistra (tai pop. Jono XXIII enciklikos vardas, Mc.), į visus klausimus turinti jau iš anksto paruoštą atsakymą" (p. 20). Nenuostabu tad, kad P. Amerikos kraštuose, kuriuose šis bažnytinis modelis vyrauja, vyskupų konferencijos neturi jokios pranašiškosios dvasios".⁸³ Gi liaudies Bažnyčioje "vargšai skelbia Evangeliją, pasakodami Dievo pergyvenimą savo kovose už išlaisvinimą ir tuo atskleiddami mums jiems apsirėikusių Dievo karalystės paslaptį".⁸⁴ Vargšų sueigoje vyrauja "iškilminga nuotaika; užuot nuobodžiai kartojus nustatytas formules, ten kyla savaimingų maldų, lydimų giesmių, eilėraščių ir kūno išraiškos judesių".⁸⁵ Todėl P. Richardas vargšų Bažnyčią vadina "giliausioje savo esmėje charizmatiniu sąjūdžiu" (p. 450). Šiuo būdu "liaudies bendrijos ir virsta Evangelijos skelbimo židiniais" (p. 447).

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

PASIŽYMĖJO SPORTE

Klaipėdietis A. Kasputis Stutgarte laimėjo jaunimo dviračių lenktynes ir tapo pasaulio jaunimo dviračių treko čempionu. Trijų kilometrų atstumą nuvažiojo per 3 min. ir 28,81 sek., įveikdamas Australijos atstovą R. Molera. Jis, aštuoniolikis metų amžiaus, pradėjo treniruotis prieš penketą metų. Šių metų sezonas jam buvo labai sėkmingas. Per TSRS jaunųjų žaidynės laimėjo tris aukso ir vieną sidabro žymenis.

LAIMĖJO AUKSO MEDALĮ

Jugoslavijoje įvyko Europos merginų iki 16 metų krepšinio rungtynės. Sov. Sąjungos komandoje žaidė šiaurietė Ingrida Jankutė, kuri buvo apdovanota aukso medaliu.

LIETUVIŲ PAVILJONAS

Maskvoje įvyksiamą šią vasarą pasauliniame jaunimo ir studentų festivalyje lietuviai irgi turėjo savo paviljoną. Esą jame kasdien atsilankydavo per 20.000 žmonių pasiklausyti lietuviškų dainų, o ypač paragauti lietuviškų valgių. Čia jie išgirdavo lietuviškų suvenyrų ir liaudies menininkų dirbinių.

SVEČIAI IŠ JORDANIJOS

Grįždama iš jaunimo ir studentų festivalio Maskvoje, Jordanijos jaunimo delegacija užsuko į Vilnių, apžiūrėjo istorines bei kultūrines įžymybes ir susitiko su lietuvių jaunimu.

ŠIMONIŲ GIRIA

Lietuvoje buvo išnykę kurtiniai (paukščiai). Paskutinis Šimonių girioje sumedžiotas kurtinis buvo 1928 m. Kelių medžiotojų entuziastų iniciatyva 1973 m. į Šimonių girią buvo atvežti 47 kurtiniai, vėliau dar buvo papildyta 27 kurtiniais. Pastebėta, kad dabar tų paukščių šeima didėja. Pavėgės eksperimentas skatina dar labiau susirūpinti anksčiau išnykusiais paukščiais. Žadama ir daugiau jų atvežti į Šimonių girią. O kai jie pakankamai išsiplės, tada bus gaudomi ir pervežami į kitas Lietuvos girias.

KULTŪROS RŪMAI

Švenčionėliuose pastatyti nauji kultūros namai. Savitų formų pastato projektą paruošė J. Balčiūnas. Čia įrengti kambariai įvairių meno ir savišvietos studijų bei būrelių užsiėmimams, bibliotekai, skaitykloms ir parodoms. Renginių salėje telpa per 400 žiūrovų. Švenčionėliai yra platesnės apylinkės centras. Čia yra šimtametė geležinkelio stotis ir įsikūrusios kelios įmonės, veikia Lietuvos žemės ūkio technikos rajoninis skyrius.

NAUJA SPAUSTUVĖ

Prieš kiek laiko Vilniuje pastatyta nauja spaustuvė. Atsiskaityta senos spausdinimo technikos ir pereita į ofsetą. Naujoje spaustuvėje spausdinami respublikiniai ir keli centriniai sovietų laikraščiai. Čia greitai įsikurs ir dauguma laikraščių redakcijų. Sakoma, didelis Vilniaus žurnalistų būrys tilps po vienu stogu.

NETEISINGI MOKYTOJAI

Šilutės gyventojas D. Šilinkienė pasiskundė spaudoje, kad jos dukteriai, baigusiai Šilutės aštuonerių metų mokyklą, buvo išduota neobjektyvė, tėvų autoritetą žeminanti charakteristika. Suabejojo ir pažymių teisingumu. Reagavo Šilutės švietimo skyriaus vedėjas. Mokyklos direktorius turėjo atitaisyti mokinės charakteristiką, o vokiečių kalbos mokytoja iš savo dėstomo dalyko pakelti pažymį iki 4-rių. Direktorius ir mokytojams nurodyta, kad jie kruopščiau atliktų savo pareigas.

SPORTINIS VARŽYBOS

Jau kuris laikas "Nemuno" žurnalas rengia Kuršių mariose burlenčių varžybas, kuriose dalyvauja ir kiti Baltijos krastų sportininkai. Šiais metais žurnalo redakcija įsteigė ir kitą taurę, dėl kurios rungtyniaus vyrų rankinio komandos.

"PAMARIO" CIRKAS

Klaipėdos celiuliozės ir kartono gamykla turi saviveiklinį cirką "Pamarys", kuriam vadovauja Nijolė ir Vytautas Diržinskai. Klaipėdiečių cirkas veikia jau aštuoneri metai. Užsiėmimų lanko 40 klaipėdiečių, dauguma jų — moksleiviai. Sudėtingus pratimus ant kabančio žiedo atlieka oro gimnastė Inga Marijosiūtė. Žiurovai gerai įvertina plastietų atlikėjos Elos Novikovos, žaidėjos su lankais Svetlanos Kudrišovos, ekvilibristo ant laisvo lyno Raivaro Bružinsko pasirodymus.

PRAEITIES PAMINKLAI

Prienuo rajono Pakuonio apylinkėje kraštotyrininkai kruopščiai tvarko Bačkinkėlių pilikalnį ir senkapius, prižiūri paminklinį akmenį Šaltupėje, primenantį 1935 m. ūkininkų streiką. Veiverių apylinkės vykdomojo komiteto iniciatyva sutvarkytas senasis parkas. Gerai prižiūrimi Norkūnų, Pošvenčio, Pabrasių, Kieliškio pilikalniai bei kiti rajono paminklai.

STATYBOS PANEVĖŽYJE

Panevėžio centre duris atvėrė kavinė vaikams ir paaugliams "Žiogelis", turinti dvi 50 ir 90 vietų sales. Šalia buvo atnaujinta ir atidaryta galanterijos parduotuvė "Sypsena". Panevėžys taipgi susilaukė didelio statybinių visuomeninio maitinimo komplekso "Plūčiai", parduotuvės "Beržas", atnaujinto konditerijos cecho "Eglė". Miesto pramonės įmonių teritorijose pradėdami steigti pramoninių prekių kioskai ir parduotuvės darbininkams.

MILIJONAI ŽIŪROVŲ

"Kauno" kino teatrą Kaune aplankė penki milijonai žiūrovų. Sukaktavinis prizas įteiktas teatre apsilankiusiai žemės ūkio statybos projektavimo instituto inžinierei Audronei Stulgienai. "Kauno" kino teatre visada rengiamos liaudies meistrų, moksleivių tapybos, rankdarbių parodos, jaunimo kino meno fakulteto užsiėmimai, moksleiviams skirtos "Literatūrinės ekranizacijos".

Edmontono lietuvių veikėjų būrelis, šauniai darbavęs kazino lošimų dienose, kurių metu vietos Lietuvių namams buvo suteikta per \$30.000. Iš viso per dvi dienas darbavosi apie 90 asmenų. Nuotraukoje iš kairės: Adomas Kantautas, Antanas Kasperavičius, Sofija Paknovskienė, Ted Kreamster, Juozas Popikaitis; antroje eilėje: R. Curtis, Vincas Kasperavičius, Justas Augis, Silvija Kasperavičienė, Filomena Kantautienė

Edmonton, Alberta

ŠAUNI GEGUŽINĖ, surengta KLB Edmonto apylinkės v-bos pastangomis gražioje Broniaus Žilinsko nuosavybėje, esančioje miesto ribose, įvyko liepos 20 d. Erdviame, skoningai dekoruotame, kieme, grojant švelniai stereo muzikai, jaukiai buvo praleista popietė ir vakaras. Daug pagyrimų gavo šeimininkas už skaniai iškeptą "barbeque" vakarinę, paruoštą Ritos Burbulevičiūtės bei kitų moterų. Troskuliui nuraminti veikė bufetas. Dalyvavo apie 30 asmenų.

DR. JUOZAS IR BRONĖ PILPACIČIAI liepos 20 d. savo rezidencijoje, giminių ir artimų draugų tarpe, atšventė 40-ties metų vedybinę sukaktį.

KAZINO LOŠIMAI. Lietuvių namų vardu įvykė š. m. rugpjūčio 5-6 d.d. "ABS Casino" patalpose, baigęsi sėkmingai ir tapo mūsų kolonijai istoriniu įvykiu. Tai pirmas Edmontone tokio pobūdžio lietuvių organizacijos pasirodymas publikoje. Jos vardas "Lithuanian Association" buvo vitražų šviesoje 2 paras. Atsilankė šimtai įvairaus luomo, amžiaus ir rasių žmonių, bandančių laimę prie ruletės, kortų stalo ar laimės rato.

Šių lošimų pabaigoje, nors buvo ir dramatiškų momentų — nieko ar labai mažai laimėti, Lietuvių namai gavo per 30.000 gryno pelno. Tai gerai pasisekusios 2 kazino lošimų dienos.

Šis faktas parodo, ką reiškia vieno ar dviejų žmonių nuolatinių pastangos, geras organizavimas ir talkininkų solidarumas. Didžiausias nuopelnas bei padėka priklauso Algiiui Dudaravičiui. Jis jau nuo 1976 metų stengėsi gauti kazinui leidimą. Daug jam šiame reikale padėjo B. Žilinskas. Laimėti pinigai bus panaudoti Lietuvių namų remontui ar kitiems jų pagerinimo reikalams.

LIETUVIŲ NAMUOSE rugpjūčio 11, sekmadienio popietę, įvyko naujagimio kraitelio (baby shower) pobūvis trims jaunos moterims — būsimoms motinoms: Angelei Loyer (Augytei), Birutei Behrens (Kasperavičiūtei) ir Danai Ni-

nowsky (Popikaitytei). Prie gražiai paruoštų stalų, gausių valgių ir vaišių, būsimoms motinoms buvo įteiktos gražios, visoms vienos dovanos ir sugiedota "Ilgiausių metų".

Būdinga, kad kiekviena jų laukia pirmo kūdikio, kurio gimimas kiekvienai, kaip gydytojų nustatyta, bus rugsėjo mėnesį. Tai pirmas toks atvejis mūsų mažoje kolonijoje. Pobūvyje dalyvavo per 30 moterų. Dobilas

Hamilton, Ontario

VIKTORAS-GINTARAS FRONCZAK su savo perna sukurtu 29-sioms Kanados lietuvių dienoms Hamiltone plakatu laimėjo sidabro medalį. Tas medalis jam buvo paskirtas Buffalo meno direktorių 26-tos parodos konkurse. Gintaro sukurtas Lietuvių dienų plakatas buvo išrinktas iš 640 pateiktų piešinių. Šis jo kūrinys atitiko visus planavimo, konstrukcijos, spalvų, fotografijos ir spausdinimo reikalavimus. Spausdinimo darbas buvo atliktas Toronte Ed. Valiūno "Original Serigraphs" įmonėje. Jų išleistame leidinyje "The Pick of the Crop" tarp visų premijuotų meno kūrinių yra ir mūsų lietuviškasis "Kviečiame visus į 29 Kanados Liet. dieną Hamiltone".

KATALIKŲ MOKYKLŲ VADYBA ragina, kad visi katalikai, lojūnų ar Rytų apeigų, mūsų miesto nuosavybių apmokestinime būtų įrašyti kaip katalikų mokyklų rėmėjai. Šių mokyklų rėmėjai moka nedidesnius mokesčius, bet tai įgalina jas gauti didesnę valdžios paramą. Nuo rugsėjo 3 iki 7 d. kas nors iš miesto savivaldybės mus atsiklaus tu reikalui. Mišrios šeimos taip pat gali tai padaryti, užpildydamos atitinkamus pareiškimus.

PARAPIJOS CHORAS savo veiklos sezoną pradeda rugsėjo 5, ketvirtadienį, pirmąją 7.30 v.v. repeticiją par. salėje. Choras nori pasiruošti Tautos šventei, kuri pas mus bus paminėta rugsėjo 8, sekmadienį, per 10.30 v. pamaldas.

GIEDRAIČIO MEDŽIOTOJŲ ŽŪKLAUTOJŲ KLUBO sodyboje rugsėjo 8 d., 2 v.p.p., bus šventina-

mas naujasis klubo pastatas ir ta proga ten įvyks gegužinė. Pradžia — 12 v.

ALFONSUI ŠILINSKUI dėl apsiuodijimo maistu teko atsigulti į šv. Juozapo ligoninę.

Į HAMILTONĄ atsikėlė gyventi iš Windsorso Čebatoriai, iš Delhi — A. St. Urbanavičiai. Pastarieji ilgus metus anksčiau yra gyvenę Hamiltone.

PO ILGOS LIGOS rugpjūčio 19 d. mirė a.a. Antanas Jonika, eidamas 74 savo amžiaus metus. Paliko tris dukteris, sūnų ir šešis vaikaičius. Lietuvoje yra buvęs matininku. Kanadoje taip pat dirbo savo profesijoj; pasimokęs gavo darbą Ontario kelių valdyboje. Rugpjūčio 21 d. palaidotas Mississaugoje šv. Jono lietuvių kapinėse.

A. a. M. PRACEVIČIENĖ (Prankie), senosios imigracijos lietuvių, sulaukus 94 m. amžiaus, rugpjūčio 21 d. mirė St. Elizabeth's senelių namuose. Palaidota Delhi, kur palaidotas jos vyras ir dukters. Ji buvo Mildos Stankienės teta. K. M.

PADĖKA

Už mums suruoštą malonią staigmeną-pagerbtuvę mūsų 35-rių metų vedybinio gyvenimo sukakties proga nuosirdžiai dėkojame gerb. klebonui kun. Juvenaliui Liaubai už atliktąsias pamaldas šventovėje, maldą salėje, sveikinimus, dovanėlę ir už atsilankymą į šventės pobūvį.

Nuosirdi padėka priklauso šventės rengėjams — p.p. Petkevičiams, p.p. Geležiniams, p. Vasiliauskienei ir p. Prancūnienei. Jūsų visų nuosirdus darbas, rūpestis, p. Petkevičienės pagamintas skanus maistas, p. Geležinienės sukviešti svečiai darė šventę gražią ir jaukią. Nuosirdus aciu krikšto dukrai advokatei Ritai Chrolačiūtei už iškilmes pravėdimą ir dovaną. Nuosirdus aciu Jums, mielieji svečiai, kurie dalyvavote šventovėje, atsilankėte į salę pietums, įteikėte dovaną per rengėjus. Aciu visiems, kurie sveikino žodžiu ar raštu.

Su giliu dėkingumu visiems — Genutė ir Vyt. Agurkiai

London, Ontario

ŠILUVOS MARIJOS PARAPIJOS alaidai — rugsėjo 8, sekmadienį, 4 v.p.p. Prasidės iškilmingomis Mišiomis, per kurias giedos solistė Gina Čapkauskienė. Po pamaldų — meilinė dalis, kurią taipgi atliks ta pati solistė. i. m.

Oakville, Ontario

ISKELIAVUS NEBEGRĮŽTAMAI AMŽINYBEN a.a. Luomonui Broniui jamžinti Kanados lietuvių fonde aukoję: \$40 — F. Linkevičius; \$30 — H. Gelažnikas; \$20 — A. Z. Vaičieliūnai, J. O. Maciauskai, W. Nemmer, A. A. Musteikiai, K. Simbelis, J. Luomonienė; \$16 — K. Puodžiūnas; \$13 — A. Burkūnas; \$10 — Olga Krygeris, F. Timukas, E. Bersėnas, J. Vaičieliūnas, I. Urbonas, J. Vėgelis, M. Krivickas, E. Vaičieliūnienė, I. McKenna, A. M. Aulinskai, L. Moorby, A. A. Vale, M. Jonušaitis; \$6 — J. Klipčiūsis; \$5 — K. Sobutas, K. Stankevičius, A. Stankevičius, A. E. Sergaučiai, B. Trukanavičius, Olga Krivickas. Dėkojame visiems aukojusiems. KLF

(vedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus)

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis

Tel. 383-9026

154 Darlington Dr.

Hamilton, Ontario L9C 2M3

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Juozas Pupius yra naujas Los Angeles šv. Kazimiero parapijos šeštadieninės lietuvių mokyklos vedėjas. Parapijos reguliaros mokyklos vedėja bus seselė Jean Marie, Nekalto prasiidėjimo šv. Marijos vienuolė.

Pensilvanijos lietuvių dienos kasmet ruošiamos nuo 1914 metų. Šiemet jos įvyko rugpjūčio 18 d. Rocky Glen Park, Moosic, Pa. Programai vadovavo Rita Shevokas.

Pranas Prancėvičius, JAV gamtos apsaugos tarnautojas, Detroito upėje išgelbėjo du Kanados raitosios policijos pareigūnus, kurių laiveliu motoras buvo sugedęs. Juos paskutiniu momentu nutraukė į šalį nuo praplaukiančio didelio laivo.

Gamtos apsaugos rajono administratorius Valdas V. Adamkus, esantis tose pareigose nuo 1981 m., buvo apdovanotas aukščiausiu aukso medaliu už išskirtinę tarnybą, vadovaujant gamtos apsaugai. Jo žinioje dirba ir keletas lietuvių.

Kongresmanas Dante B. Fascell JAV atstovų rūmuose pasiūlė rezoliuciją, kad rugsėjo 21 būtų paskelbta tautybių diena. Yra susidaręs sąjūdis šiam planui remti.

Metinis VLIKO seimas rengiamas gruodžio 6-8 d.d. St. Petersburg Beach, Fl. Jis yra atviras — visuomenė gali dalyvauti posėdžiuose ir pokylyje.

Vašingtone veikianti radijo stotis "WGMS" yra laikoma klasikines muzikos stotimi. Didelio klausytojų dėmesio susilaukia pusantros valandos programa sekmadienį vakarais, transliuojama 9.30-11 v. Tą programą savo skelbimais remia didžiulė naftos bendrovė "AMOCO". Parinkti muziką tai programai yra kviečiami žymieji Vašingtono gyventojai. Gegužės 5 d. laidai buvo pakviestas Lietuvos atstovas Vašingtone ir jo diplomatas šefas dr. Stasys Bačkis. Šia proga buvo paminėta Lietuva, klausytojams pateikta biografinių dr. S. Bačkio duomenų. Tarp muzikos ir reklamų buvo pabrėžta, kad jis mokslus yra baigęs Pariziuje, kad šiemet jam sukanka 55 metai, kai jis dirba diplomatinėje nepriklausomos Lietuvos tarnyboje, ir 25 metai darbo Lietuvos atstovybėje Vašingtone. Ten dr. S. Bačkis buvo atkeltas patarėjo pareigoms 1960 m., o 1977 m. paskirtas Lietuvos atstovu ir pasiuntinybės vadovu.

Po Stasio Lozoraičio mirties dr. S. Bačkiiui teko ir nepriklausomos Lietuvos diplomatijos šefo pareigos. Pusantros valandos programon buvo įjungta dr. S. Bačkio parinkta tarptautinių klasikinių kompozitorių muzika, o laidą užbaigta Klivlando M. K. Čiurlionio ansamblio kanklių muzika.

Venezuela

Vyskupas Paulius Baltakis lankys šio krašto lietuvių 1986 m. sausio 31 — vasario 12 d.d. Jis atsivės ir Fatimos Marijos statulą, kurią yra pašventinęs popiežius Pijus XII ir kuri jau yra apkeliausi daugelį lietuvių kolonijų. Vyskupą kelionėje lydės ilgesnį laiką P. Amerikoje gyvenęs kun. Vyt. Palubinskas, Niujorko Aušros Vartų parapijos klebonas. Venezuelos lietuvių katalikų misijos taryba jau rengia smulkesnį planą, kad vyskupas galėtų aplankyti visas to krašto lietuvių gyvenvietes.

Julijai Vaisiūnui, visuomenės veikėjui, suėjo 75 metai amžiaus.

Šiuo metu yra pasitraukęs į pensiją, aktyviai dalyvauja lietuviškame gyvenime, bendradarbiauja keliuose laikraščiuose, rašydamas daugiausia apie Venezuelos lietuvių gyvenimą. Jis yra gimęs 1910 m. liepos 1 d. Rygoje. Mokėsi Biržuose ir Kaune. Tarnavo Kauno miesto savivaldybėje buhalteriu. 1941 m. buvo paskirtas valstybinės prekybos direktoriumi. 1982 m. kovo 13 d. mirė jo žmona, uoli spaudos bendradarbė, ypač daug rašiusi "Tėviškės žiburiuose".

Brazilija

Lietuviškai spaudai Brazilijoje suėjo 58 metai. Pirmas lietuviškas laikraštis "Brazilijos lietuvis" pasirodė 1927 m. liepos 2 d. Laikraščio sumanytojas ir leidėjas buvo Konstantas Uckus.

Kun. Pr. Gavėno parašyta šv. Kazimiero gyvenimą du brazilai profesorai Cleber Lemos ir Leopoldo Knoed išvertė į esperanto kalbą. Dabar įieškomas leidėjas.

Dr. Eliziejus Draugelis, ateitininkų veikėjas ir veteranas, savo atsiminimus spausdina "Mūsų Lietuvoje". Juose smulkiai aprašo gyvenimą prieškarinėje Lietuvoje.

Senosios kartos veikėjas Antanas Dutkus, prisimindamas žymų poetą Venancijų Ališą — prel. Aleksandrą Arminą, mirusį prieš 10 metų, "Mūsų Lietuvos" 1985 m. 29 nr. pareiškė: "Nors mudvieji idėjų viestama nesutapdavo, dėl kurios neretai iškildavo ideologinių minčių klaidų, tačiau ideatyvės, vieningo kultūrinio darbo plėtimėje buvome nedalijamas vienetas. Kun. Aleksandras Arminas toks buvo ir su visais, svetimose žemėse gyvenančiais ir dėl rytojaus dienos besigurmančiais broliais lietuiviais. Su visais jautė ateivio dalia, su visais buvo artimas kokio nors tikslą siekiant, jei tik matė, jog iš to būsianti nauda visiems. Betgi neapnekt apsimetėli, vengė jų draugystės, nepripažino litu pamušto patriotizmo. O tokių anuomet pas mus daug sukinėjosi..."

Australija

ALB veikėjų konferencija šaukiama 1985.VIII.31 — IX.1. Joje galės dalyvauti kiekvienas Bendruomenės narys. Bus svarstoma tautinės sąmonės ir bendruomeninės veiklos reikalai. Nebus paskaitų, o tik pranešimai, svarstymai, sugestijos. Konferenciją rengia ALB krašto valdyba.

Sydnejaus mieste veikia Lietuvių moterų socialinės globos draugija, kurios pirm. Vida Kabailienė š. m. liepos 28 d. susirinkime pranešė apie praėjusių metų draugijos veiklą. Pirmą kartą dalyvavo Australijos lenkių moterų federacijos konferencijoje, priėmė vysk. Paulių Baltaki, OFM, Lietuvių sodyboje. Moterų draugija palaiko artimus ryšius su Lietuvių moterų klubų federacija Amerikoje. Lietuvių sodybos patikėtinių pranešimą padarė Irena Dudaitienė. Ten yra 17 butų, kurių priežiūra ir išlaikymas yra patikėtinių žinioje. Sodybietės su rankdarbiais dalyvauja "Sutherland Shire Arts" metiniuose festivaliuose, ruošia priėmimus ir vaišes sodyboje iš užjūrio atvykstantiems svečiams. M. Migevičienė su pagalbininkėmis pernai aplankė 140 ligonijų. Jai pasitraukus iš valdybos, susirinkimas išrinko ją draugijos garbės nare. Po pranešimų bei diskusijų buvo išrinkta nauja valdyba, kurios pirmininke liko V. Kabailienė.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniai, antradieniai ir ketvirtadieniai — nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniai — nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniai — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniai — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. uždaryta.

AKTYVAI PER 22 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:	IMAME UŽ:
indėlius (P.C.A.)	5% nekiln. turto pask.
santapus	6 1/4% asmeninės paskolas
kasdienines palūkanas	
už santapus	5 1/4%
term. indėlius 1 m.	9 1/4%
term. indėlius 3 m.	10%
reg. pensijų fondo	7 1/4%
90 dienų indėlius	8 1/4%
(minimum \$5,000)	
Reg. pensijų 1 m.	9 1/4%

Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000. Nemokama asmeninių paskolų drauda iki \$10,000.

AUDRA Travel

Kviečia keliauti kartu!!!

1985 metų

KELIONĖS Į LIETUVĄ

Išvyksta	Grįžta
Rugpjūčio 12	Rugpjūčio 28
Rugsėjo 3	Rugsėjo 11 ar 17
Spalio 4	Spalio 20
Gruodžio 20	Sausio 5

Gauta papildomų vietų ekskursijai liepos 16 dieną. Norinčius vykti kviečiame skubiai registruotis.

Kelionės į kitas pasaulio šalis

AUSTRALIJA -	gruodžio 19 - sausio 11
BRAZILIJA, ARGENTINA -	datos bus skelbiamos

Mūsų įstaigoje

- Sutvarkomi dokumentai išskvėtimams.
- Tarpininkaujama suteikiant giminėms Lietuvoje labai naudingą finansinę paramą nuperkant automobilius, kooperatinius butus bei tvarkant palikimus.

Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas.

Smulkesnes informacijas teikia
AUDRONĖ arba JŪRATĖ adresu:
1576 Bloor St. W., Toronto, Ont., Canada, M6P 1A4
(Priešais Lietuvių namus)
Tel. (416) 532-8772 arba (416) 537-3060
Teleks 06-986766 TOR
Kelionių įstaigos registracijos numeris — 2159872

The Marlatt

The J. B. MARLATT

Funeral Home, Ltd.

615 Main Street East
(East of Sanford)

laidotuvių namai ir koplyčia

Telefonas: 528-6303

HAMILTON, Ontario

JAV Lietuvos Bendruomenės valdyba, baigianti savo kadenciją, posėdžiavo Klivlande 1985.VI.18. Iš kairės: švietimo tarybos pirm. J. KAVALIŪNAS, kultūros tarybos pirm. I. BUBLĖ, valdybos pirm. dr. A. BUTKUS, vicepirm. dr. V. STANKUS, vicepirm. V. STANKUS, vicepirm. dr. M. BRAZAITIS, sekr. N. MAZELIENE, vicepirm. K. ZIEDONIS; trūksta: vicepirm. D. VALENTINAITĖS, vicepirm. kun. K. PUGEVIIČIAUS ir visuomeninių reikalų tarybos pirm. J. URBONO

Kuklūs šviesios praeities atsiminimai

A. a. Onai-Konstancijai Yčienei pagerbti

HALINA MOŠINSKIENĖ

Tai buvo 1920-ji metai, rugsėjo 1 d., kai tėvelis nuvedė mane, 9 metų amžiaus, į I-ją klasę Panevėžio gimnazijoje. Nuvedė tiesiog į mokytojų kambarį ir pristatė direktoriui Jonui Yčui. Aukštas, stambus, akiniuotas ponas su ūsais ir barzdele, šypsodamasis paglostė mano galvelę, klausdamas: „Kaip tavo vardas?“ „Halina“ — atsakiau nedrąsiai. „Eik, Halia, į kiemą žaisti su vaikais. O kai paskambins varpelis, eik su draugėmis į pirmą klasę“. Tėtis išvedė mane į kiemą, o pats sugrįžo pas direktorių.

Pirmosios dienos gimnazijoje

Atsistoja prie tvoros, lyg išgąsdinta tų visų susirinkusių vaikų ir paauglių lakstymo, riksmo ir stumdynių. Priėmė prie manęs mažą, smulkutą, baltą suknytę, plonomis kaselemis, didelėmis mėlynomis akimis mergytę ir sako: „Kaip tavo vardas?“ „Halina...“ „O mano vardas Vandutė. Eime, Halia, į ratelį...“ — ištiesė plonytę rankutę ir aš nuėjau su ja.

Na, ir pasileidome į ratelį mergaitės, didesnės ir mažesnės, susikabinusios rankutėmis šokome, dūkome, kol į kiemą išėjo toks neaukusio ūgio, žilais ūsais senelis su dideliu variniu varpu rankoje. Pasigirdo kieme to varpo gausmas, šaukiantis į klases! Tai buvo garbingas senelis Kazimieras „gimnazijos sargas“, kuris vėliau per visus 8 metus iki mano abitūros vis skambindavo tuo varpu pamokoms ir pertraukoms.

Sugrūžėjome į vidų. Koridoriai platūs, apytamsiai, prie durų mokytojai, nurodą klases. Mažosios mergaičiukės pasileidome bėgte į antrą aukštą plačiais akmeniniais laiptais. Klasė erdvi, šviesi — pačiame koridoriaus gale.

Yčas ir Basanavičius

Susėdome į suolus. Toliausi vis arčiau Vandutės. Įėjo gimnazijos direktorius Jonas Yčas. Atsistojo. Pamokos buvo pradedamos maldą. Nemokėjome, bet kai kurios „antrametės“ padėjo. Po to direktorius, tėviškai šypsodamasis, mums pasveikino, pristatė savo dvi dukras Birutę ir Danutę, kurios mokysis su mumis kartu.

Iš pirmos dienos jį pamilome. Jis dėstė mums istoriją. Tai buvo pati idomiausia pamoka. Jei būdavo gimnazijoje ruošiamos šventės ar spektakliai — vaidinimai, mes, pirmokės, susėsdavome pirmoje eilėje prie mokytojų kojų ant grindų prigrąsintos, kad netriksmautume.

Net 1921 m. dr. Jonui Basanavičiui atvykus į Panevėžį, mūsų direktorius pristatė visus gimnazistus ir mūsų mergaičių pirmą klasę pirmoj eilėje! Garbingas, elegantiškas senelis balta barzda paglostė kiekvienos galvelę ir vėliau kalbėjo: „Jūs esate Lietuvos kateitės...“ Nelabai ką mes tada supratome, bet jautėme, kad esame mūsų direktoriui kažkas „svarbus“. Pamenu, kad mes labai didžiavomės, kai tas garbingas svečias scenoje prieš visą Panevėžio di-

duomenę nuoširdžiai spaudė Jono Yčo ranką.

Namuose tėtis man paaiškino dr. Jono Basanavičiaus nuopelnus, bet tuo metu „pro vieną ausį įėjo, pro kitą išdulkėjo“. Tik daug vėliau suprato, kai po kelių metų buvo laidojamas garbingas Lietuvos atgimimo patriarchas.

Yčų šeimoje

Draugavome su Danute ir Birute, lankydamomis jų šeimoje, kur jų mamytė Ona Yčienė visada leisdavo žaisti. Ten gimė Jonukas, vėliau Marčiukas... Kai Danutė sunkiai susirgo, ir mūsų mylimas direktorius mums tai pranešė, vos pats sulaikydamas ašaras, visa klasė „žliumbė“. Danutė pasveiko, bet mums naujas smūgis — 1924 m. direktorių Joną Yčą iškėlė į Klaipėdą. Atsisveikinimas buvo labai graudus — fotografavomės, lankėme jų namus, su mažaisiais broliukais žaidėme, o Yčienė vis ramino, kad neilgam, kad ir vėl susitiksimė.

Jonas Yčas su šeima išvyko. Mums teko naujas direktorius — Konstantinas Šakenis, vėliau — kun. Julijonas Lindė-Dobilas.

Studijuojant Kaune

Kai atvykau į Kauną 1929 m. studijuoti universitete, susitikau su Birute bei Danute ir visa biržiečių studentų šūve. Prof. Jonas Yčas tuo metu jau dėstė universitete, humanitarinių mokslų fakultete, istorijos katedroje.

Susidraugavome iš naujo. 1930 m. man atsitiko maža nelaimė — skubėdama iš paskaitų į autobusą žiemos metu paslydau ir griūdama susilaužiau per alkūnę ranką. Kitos dienos popietę, grįždama iš dr. Vl. Kuzmos subintuota ranka, užsukau pas Yčus, Ukmergės plente nr. 9 („Ragučio“ namuose) gyvenančius.

Profesorius ir p. Yčienė, mane pamatę, nebeleido grįžti į išnuomotą kambarį. Patalpino mane dukterų kambaryje ir taip ten pasilikau iki Kalėdų atostogų.

Grįžusi iš Panevėžio, vėl grįžau pas juos, nes pasiūlė man pas juos apsigyventi. Tai buvo antroji mano šeima su Mamute Ona Yčiene. Ištekėjo 1931 m. Birutė, tai užėjau „jos vietą šeimoje“. Buvo gera, nieko man netrukė. Atsilygindavau tuo, ką atsiųsdavau man tėvelis išlaikymui ir studijoms.

Prof. Jono Yčo sveikata ėmė šlubuoti. Jis daug dienų praleisdavo gulinėdamas. Bet labai mėgdavo, kai jaunimas susirenka, kai aplinkui jo vaikų dūksta. O jų buvo — Jonukas, Marčiukas, Adolis ir Onytė. Mamutė visus apglodavo, sudrausdavo, kad tėvelio nevargintų, kad būtų respektuojamas jo poilsis. Kada ji gulėdavo, kada išsėdavo — nežinau. Kai sugrįždavau vėliau, visada rasdavau ją sėdinčią ir kojines adančią; kviesdavo karšta arbata atsigalvinti, kokį paruostą kepsnį paragauti... Rami, kaip geras angelas: nei jinau surikdavo, nei bardavosi, tik savo ramiu balsu, lyg balzamu, paglostydavo.

Deja, profesoriaus sveikata menkėjo. Išvyko į Paryžių pas specialistus širdies gydyti. Iš

ten net man parašė atviruką...

Po poros mėnesių grįžo į namus. Artėjo 1931 m. Kalėdos. Išvykau į Panevėžį atostogų gruodžio 15 d., o 17 d. man pranešė Danutė, kad tėvelis mirė... Tai buvo 1931 m. gruodžio 17 d. Verkiau.

Mirus profesorius

Liko našlė. Kai po atostogų grįžau pas juos, buvo labai graudu. Mamutė gedulo drabužiais, Danutė nešiojo gedulo skraistę visus metus... Apsiverčiau, o Mamutė Yčienė man sako ramiai, savo akių šviesa glaudydama mano ašaras: „Nereikia verkti, Halia, tėvelis dabar ilsiis laimingas...“ Ji tuos pačius žodžius man pakartojo, kai po kelių savačių susirgo visa šeima skarlatina.

Tada teko man persikelti iš jų buto pas senutę Barnhelienę, Birutės vyro motiną, kuri gyveno su dukterimi Gudruna Vydūno alėjos įkalnėje. Yčų butui buvo uždėtas 6 savačių karantinas.

Tai buvo pirmas smūgis po vyro mirties našlei, likusiai su 5 vaikais, kurių tik Danutė buvo pilnametė odontologijos fakulteto studentė. Ona Konstancija Yčienė nepalūžo. Kiek man žinoma (kiek prisimenu...) jos sūnūs buvo atleisti nuo mokesčio „Aušros“ gimnazijoje, nes buvo moksle pirmūnai. Be abejonės, padėjo giminės ir pensija gaunama po vyro mirties. Ji vis dar gyveno „Ragutėje“, tame pačiame bute, ir aš ten drauge gyvenau. Atleido tarnaitę, o jos kambarelį išnuomojo studentams, — vis šokišios tokios pajamos... Niekada nesiskundė. Tik pati žiūrėjo tvarkos nuo ryto iki vakaro, tramdydavo savo sūnų išdaigas, kai tie kamuodavo mažąją Onytę. Ir dabar nežinojau kada ji kėlėsi, išlėjęsi.

Neužmirstama motina

Atsisveikinome, kai 1934 m. iškliausi visą universiteto kursą, grįžau į Panevėžį ir namuose ruošiausi egzaminams. Grįždavau į Kauną tik prieš egzaminų sesijas. Kartais apsidodavau pas Yčienę, bet ten vieta buvo jau užimta, tai susirasdavau vietą pas savo koleges keliom savaitėm. Tuo būdu kiek nutolome. Bet ryšys liko tos pačios meilės, pagarbos ir bendravimo. Dar teko matyti Jonuką ir Marčiuką jau paaugusius gimnazistus ir miečią Adolį, Onytę... Užėjo sunkūs metai, išskyrė mus visus, išmėtė po pasaulio užkampius. Nebesusitikome daugiau.

Ona Konstancija Yčienė liko mano atmintyje kaip tobulos motinos, žmonos ir krikščioniškos meilės simbolis. Jos rankos buvo dosnios visiems, jos širdyje nebuvo jokio šešėlio, kuris užtemdytų gyvenimo grožį, koks jis bebūtų. Ji buvo motina visiems, kurie jos glėbyje įsijaujo atamos ir poilsio. Ji buvo motina ir pati mylimiausia močiutė savo vaikams, provaikiečiams ir man, kad ir iš tolo.

... Matau Tave, Mamute, skubančią, tokią mažytę ūgiu, bet tokią didingą dvasia. Matau Tavo nuostabų veido grožį, kaip Madonos veidą... Likai atminimuose gyva, žvaigždute spindinti. Buvai pavyzdžiu pasaulio motinoms, įješančioms Kristaus veido...

Dvi savaitės anapus Atlanto

Grupinė kelionė po Ispaniją, Prancūziją, Portugaliją, įskaitant Liurdą ir Fatimą

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

El Prado muziejuje

Sekanti diena buvo paskirta Madrido įdomesnėms vietoms aplankyti. Iš pat ryto važiuavome į El Prado garsų meno muziejų, kur perėjome per sales, apžiūrinėdami ispanų dailininkų El Greco, Velazquez, Murillo ir Goya paveikslus. Išties skiriasi — dailininkų taptybos laikotarpiais. Šiame muziejuje taip pat yra italų ir flamų garsų dailininkų kūrinių, bet ispanė vadovė nevedė į tuos skyrius — vien tik plačiai aiškino apie ispanišką kūrybos laikotarpį.

Prie šio muziejaus taip pat įvyko nelaimė, kai mūsų portugalė vadovė, kuri visur perspėdavo saugotis kišenąvagių ir vagių, buvo apvogta — nutraukė rankinuką nuo peties. Su jos rankinuku dingio pasas, jos turistiniai 12 metų užrašai, iš kurių ruošė knygą ir apie 1.000 dol. įvairia valiuta. Vėliau, važiuodami iš Madrido, abiejų autobusų keleiviai, atjaušdami jos skriaudą, padarėme rinkliavą ir tą sumą sumetėme, už ką vadovė buvo nepaprastai dėkinga.

Karaliaus rūmuose

Iš El Prado muziejaus vyko į karališkus rūmus, kuriuose dabar karalius negyvena, bet yra naudojami tik oficialiems priėmimams ir kitom valstybinėms funkcijoms. Tie rūmai turi 2.000 kambarių, kurių tik mažą dalelę perėjome. Įeinant į rūmus, vyko kontrolė; moterims reikėjo net rankinukus atidaryti. Viduje apžiūrėjome puošnias priėmimų sales, sosto kambarį, pokylių salę, kur prie stalo, susėdę 147 asmenys, koplyčią (tokio dydžio ir puošnumo, kaip kokia katedra), laikrodžių kambarį, kuriame yra 63 įvairaus dydžio laikrodžių rinkinys, sidabrinų indų kolekcija. Kiek turto, pošmenų, paveikslų, gobelenų sukrauta, sunku įsivaizduoti. Ir tik vienas karalius čia tegyveno, iš kurių Alfonsas XIII buvo paskutinis (pilietinio karo metu pasitraukė Italijon, kur ir mirė).

Kritusiųjų slėnyje

Toliau važiuojame į Kritusiųjų slėnį (Santa Cruz del Valle de los Caidos) kiek toliau už Madrido, kur aukštai kalnuose iškalta uolose bazilika atminti 1936-39 m. civilinio karo aukoms. Bazilika yra tokio pat dydžio, kaip Šv. Petro Romoje. Gen. Franko ją statydino 19 metų. Kupolas iškylė 60 m. Ant jo — kryžius 300 m. aukščio. Šioje bazilikoje palaidota apie 25.000 karių, neįžūrint kurioje pusėje kariavo, vienoje kriptoje nesikirstant. Kripta atidaroma kartą į metus vienai dienai lapkričio mėn. tiksliai žuvusių giminėms. Šiaip bazilikos papuošimai labai kuklūs, tik lubose didžiulis mozaikinis paveikslas, sudarytas iš 5 milijonų gabaliukų. Šioje bazilikoje netoli altoriaus marmoringe lenta grindyse ženklina gen. Franko kapą su labai trumpu įrašu ir kryželiu „Francisco Franco“. Ant viršaus padėtas mažas gėlių vainikas.

Karalių Kristai

Grįždami iš Kritusiųjų slėnio, sustojame De El Escorial vienuolyne, kur yra karalių panteonas — kapai. Giliai požemyje nusileidę eile laiptų žemyn randame apvalią koplyčią, kurioje keturiomis eilėmis vienas ant kito nišose yra sudėti marmoriniai karstai su 24 Ispanijos karalių ir karalienių palaikais. Čia palaidotas ir Alfonsas XIII, atvežtas prieš kelerius metus iš Italijos, kur buvo miręs. Kažkoks menkumo jausmas pagauna žvelgiant tuos sunkius marmoro karstus, kuriuose guli kadaise garsūs ir galingi, o dabar tik smalsių turistų lankomi, per šimtmečius gal jau dukimės virtę ir primėnų visiems gyvenimo trapumą. Šoniniuose kambariuose — koplyčiose sakofagai, irgi marmoriniai, karališki šeimų vaikams, nes senais laikais daug vaikų mirėdavo. Tie kapai papuošti visokiom skulptūrom bei figūrom.

Portugalijos laukais

Sekančią dieną pajudame atgal Portugalijos link. Šiai dienai tenka ilgiausia distancija — reikia nuvažiuoti 740

km. Šiaip kitomis dienomis vidutiniškai nuvažiuodavom iki 500 km per dieną. Iš Madrido išvažiuavus matyti pakelėse dideli ūkiai, gražiai apdirbti laukai, daug vynuogynų ir saulėgrąžomis geltonuojančių plotų. Apie 100 km nuo Madrido pravažiuojame Talavera vietovę, kuri yra garsi savo keramika.

Merida nelabai toli nuo Portugalijos sienos, kur numatyti paskutiniai pietūs Ispanijoje. Ten stengiamės išleisti likusias pezetas. Čia jau matome augančias palmes, nes ši vietovė yra gerokai į pietus, o Madridas yra pačiame Ispanijos viduryje. Prie Portugalijos sienos Badajoz irgi auga palmės bei citrininiai medžiai. Nuo sienos iki Lisabonos lieka 235 km.

Kiek pavaziavę, išvystame apylinkę, kur iškasamas marmoras. Vadovė aiškina, kad Portugalija turi daug labai gero marmoro, kuris eksportuojamas į kitus kraštus. Pravažiuojame ir pro keletą pilių, pastatytų ant aukštų kalnų. Taipgi matėme augantį kamščio medį, kurio nuimta žievė naudojama butelių kamščiams ir įvairiai izoliacijai gaminti. Pirmais metais, nulupus žievę, medžio kamienas lieka raudonos spalvos, sekančiais metais tamsėja ir per devynerius metus išaugina naują žievę, kurią vėl galima nuimti, nes medis lieka gyvas žievę nulupus ir pajėgia ją vėl atauginti.

Retkarčiais matome ant kelio stovinčius policijos automobilius. Vienoje vietoje ji sustabdė mūsų autobusą. Patikrino šoferio dokumentus ir išsivedė į savo automobilį. Po kiek laiko šoferis grįžo. Pasirodo, ir Portugalijoje policija tikrina, ar nėra girtų ant kelio, liepia pūsti į aparatą, kad nustatytų alkoholio kiekį kraujyje.

Vėl Lisabonėje

Be didesnių nuotykių pasiekėme Lisabonos miesto pakraščius iš pietų pusės, kur ant kalno pasitinka aukšta Kristaus statula, išskėstom rankom laimantinį miestą. Per ilgą Tagus upę kabantį tiltą patenkame į miesto judėjimą. Sustojame 8 v.v. prie modernaus naujo „Penta“ viešbučio su maudymosi baseinu, bet miesto pakraščyje. Kambario kaina dviem asmenim — 9.500 eskudų arba apie 60 dol. dienai. Kambariai patogūs, su gerais baldais ir spalvota televizija, kur galima žiūrėti anglų kalba filmus. Apačioje esančiose krautuvėse daug stiklinių sienų. Neapsižiūrėjus lengva atsimušti, galvojant, kad tai durys. Taip ne vienam ir pasitaikė einant su kavos puoduku rankose.

Paskutinę dieną Lisabonėje lankome Jeronimo vienuolyno šventovėje palaidotus Portugalijos karalius Manuel I ir John III. Taipgi čia palaidotas gražiamė mauzoliejuje garsus Portugalijos jūrininkas Vasco de Gama. Šios šventovės ir vienuolyno architektūra yra skirtinga nuo kitų matytų — grynai portugališkos stiliaus, vadinama Manuel. Jos dekoravimas pagrįstas jūros motyvais — koralais, žolėmis, laivų virvėmis, grandinėmis, būrėmis. Šis stilius randamas tik Portugalijoje.

Paskutinės pamaldas turime Šv. Antano šventovėje — toje vietoje, kur šventasis gimė, nors visą amžių vėliau gyveno stiklinių sienų. Neapsižiūrėjus lengva atsimušti, galvojant, kad tai durys. Taip ne vienam ir pasitaikė einant su kavos puoduku rankose.

Sekančią dieną, t. y. liepos 13, vykstame į Lisabonos orauostį ir su pavėlavimu laiminguai pasiekiamo Torontą pilni geriausių įspūdžių.

OPTOMETRISTAS

Dr. S. Brogowski
412 Roncesvalles Ave.
Toronto, Ontario
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto telefonas
531-4251
Pacientai priimami
susitarus telefonu

Dariaus-Girėno tragiško skrydžio metinių proga prie lakūnų paminklo susirinkęs gerbėjų būrelis. Iš kairės: Marytė, Agnieszka (girininko žmona), Barė, J. Sanvaitis ir Pšcelniko gyventojai

Lietuviai lenkų ir rusų veidrodyje

Pokalbis su inž. Zubru

Paryžiaus lenkų mėnesinis žurnalas „Kultura“ š. m. birželio mėn. laidoje lietuvių kronikos skiltyse išspausdino J. Kojelio pasikalbėjimo santrauką su Venezuelos lenkų veikėju inž. Feliksu Zubru, (iš „Draugo“). Inž. Zubr yra buvęs Lietuvos pilietis, „Armia Krajowa“ karys, o dabar yra pasiturintis fabrikantas ir įtakingas asmuo Venezuelos politiniuose sluoksniuose. Jis yra padėjęs Brazilinkams gauti leidimą laikinai apsigyventi Venezueloje ir išsirūpino, kad popiežiui lankantis Venezueloje lietuvių delegacija būtų priimta tuoj po lenkų.

Kalbėdamas apie lietuvių lenkų kovas vokiečių okupacijos metais, jis pareiškė, kad lenkų AK partizanams lengvai sekėsi nuginkluoti lietuvių policijos įgulas todėl, kad pasitarėsiems truko kovos dvasios. Jis taip pat pasakė, kad lenkų žvalgyba buvusi gera ir kad lenkai niekad nekolaboravo su vokiečiais.

Deja, inž. Zubr nepaminėjo Vilniaus apygardos komisaro Wulff veiklos. Jo įsakymu buvo uždrausta lietuviams policininkams kovoti prieš lenkų partizanus. Suimtieji AK nariai, Wulffo įsakymu, buvo paleidžiami. Jis aprūpindavo lenkus ginklais ir amunicija. Tokiai padėčiai esant, lietuviams policininkams nieko kito neliko, kaip tik pasitraukti. Lenkų žvalgyba buvo tik iki to laiko gera, kol Wulffo įstai goje dirbo lenkės. Kritišku momentu, kai Raud. armija artėjo prie Vilniaus, ši žvalgyba skaudžiai apvylė. Plk. Wilk-Krzyżanowskio vadovaujama AK 1944 m. liepos 7 d. puolė miestą su rytinės pusės, nors ten vokiečiai buvo įsitvirtinę lengvais ginklais nepaimamuose bunkeriuose. Pietinėje miesto dalyje, pagal geležinkelio stotį, jokių įsitvirtinimų vokiečiai neturėjo. Toks žvalgybos neapdairumas buvo lenkam labai nuostolingas. Pagal plk. Wilk raportą Londono lenkų vyriausybei, jo nuostoliai buvo dideli, o pagal komunistinių lenkų apskaičiavimus, Vilniuje žuvo apie 500 AK karių.

Baigdamas inž. Zubr pareiškė, kad Venezueloje lietuvių lenkų santykiai yra geri ir galėtų būti pavyzdžiu kitoms kolonijoms.

Būsimos sienos

Lenkijos pagrindyje leidžiamas politinis žurnalas „Krytyka“ penkioliktoje laidoje išspausdino J. Sobczako ir P. Lewickio (greičiausiai slapyvardžiai) straipsnį „Rytai“, kurio autoriai pasisako už gerus santykius su savo rytų kaimynais.

Jie rašo: „Iš politinio taško žiūrint, išryškėja galbūt daugeliui sunkiai suprantama, bet vienintelė dabartinės Lenkijos sienos rytuose išlaikymo logika. Tai lygiai liečia sieną su Ukraina, kaip ir su Lietuva bei Gudija. Čia turėtų būti tarpjūrio valstybių pilnai ir nesąlyginai atmetas 'manus militari' problemų sprendimo būdas kaip nerealus, neteisingas ir visiems pavojingas. Aišku, tokios pozicijos užėmimas ne tik neleis Lenkijai užimti Lvovą arba Lietuvos sostinę, bet ir taip pat neleis imtis užmaskuotų vidaus arba užsienio plotmėje pastangų šiam tikslui pasiekti“.

Milašius — lietuvių poetas?

Dideliu nusikaltimu satelitinėje Lenkijoje buvo apkalintas Nobelio premijos laureatas Č. Milašius. Žurnalo „Rzeczywistosc“ (Tikrovė) vasario 24 d. laidoje straipsnyje „Casus Milosz“ A. Godlewska rašo, kad Milašius nėra lenkų poetas, nes save laikęs lietuviu, o geriausiu atveju esąs kosmopolitas. Jo poezija esanti „eiliuota filosofija“, kurioje romantiniai elementai jungiasi su religinio pobūdžio mistika.

Lenkijoje Č. Milašiaus kūryba, nežiūrint draudimo, yra gerai žinoma. Jo knygos „Pavergtas protas“, „Valdžios užgrobimas“ ir kai kurie eilėraščiai, kaip pvz. „Kuris nusikraudė!“, yra satelitiniais „sielos inžinieriams“ baisus baubas. Milašiaus pasisakymą, kad Lenkijoje jis buvo tik imigrantas, jie panaudoja savo propagandai.

Rusai apie Gajauską

Paryžiaus rusų savaitraštis „Ruskaja mysl“ birželio 28 d. laidoje beveik ištaisai išsivertė Londono „Times“ laikraštyje išspausdintą B. Levino straipsnį apie Balį Gajauską. „RM“ rašo: „Baly Gajauskas jau atsėdėjo sovietų Gulagė 32 metus (ir dvejus metus vokiečių kaulėjime). Dar jam liko 8 metai bausmės. Jis sėdėjo Stalino, Chruščiovo, Brežnevo, Andropovo ir Černenkos valdymo metais, o dabar sėdi Gorbačioviui esant valdžioje“.

Lietuvio darbas

Toje pačioje laidoje „Ruskaja mysl“ rašo apie Rembrandto paveikslą „Danajai“ sunaikinimą rūgštimi Leningrado Ermitaže. Pagal sovietų propagandistą, tai padaręs lietuvis nacionalistas. „RM“ rašo: „Paveikslų naikinimas yra atliekamas, švelniai pasakius, psichiškai nesveikų asmenų rankomis. Tokiu asmeniu gali būti ir lietuvis, ir rusas, ir čekė. Kodėl taip greit pasklido gandas apie lietuvių nacionalistą, kuris užpuolė Rembrandtą? Galimas daiktas, atsakyma galima rasti pradėtoje tomis dienomis kampanijoje prieš visokius 'nacionalizmus'. 'Nacionalizmu' sovietų kalboje, kaip žinoma, yra daug kas vadinama: tautinės kultūros ir kalbos gynimas, savo tautos istorijos nepamiršimas ir nepriklausomos valstybės troškimas. Būti 'nacionalistu' yra baisu — už 'nacionalizmą' sodina į kalėjimus, 'nacionalistai' yra baisūs žmonės. Jeigu jie dar ir neskerdžia rusų, tai jau surengė skerdynes mūsų 'Danajams'“.

Prasymas Brandtui

Birželio 6 d. laidoje „Ruskaja mysl“ rašo, kad Bremeno tikintieji — katalikai ir baptistai kreipėsi į buv. V. Vokietijos min. pirmininką Willy Brandt, kuris gegužės mėn. vyko į Maskvą, prašydami perduoti asmeniškai Gorbačioviui raštą dėl kalinamų dvasiškių paleidimo. Baptistams rūpi Altajaus krašte kalinamų J. Dirkseno likimas, o katalikams — kunigų A. Svarinskio, S. Tamkevičiaus, ir J. Matulionio. Šia proga „RM“ įdėjo šių dvasiškių ir lietuviško kryžiaus nuotraukas. J.B.

Metinė „TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ“ prenumerata – \$20, JAV-se – \$20 amerikietišku. Naujam skaitytojui – \$15.00.

Prie Dariaus-Gireno paminklo Pšcelnike, dabartinėje Lenkijoje, JULIAUS SANVAICIO surengta nuotraukų ir spaudos parodėlė 1985 m. liepos mėnesio viduryje, minint lakūnų skrydžio per Atlantą metines

Skristi ar neskristi?

Vasaros atostogos Portugalijoje, kur suvažiuoja daugybė užsieniečių

K. BARONAS

Skristi — neskristi? Tai klausimas, kurį kartodavome gal šimtą kartų prieš atostogas Portugalijoje. Teroristų bombos lėktuvuose ir aerodromuose atbaidė daugelį turistų nuo skridimų. Deja, kelionių įstaiagai pinigai buvo jau seniai įmokėti, viešbutis apmokėtas, taip kad kitos išeities nebuvo, kaip iš Miuncheno pakelti sparnus į Portugalijos prie Atlanto vandenyno esančią Algarvės pakrantę.

Trijų valandų skridimas iki Faro orausčio buvo malonus, nes, pasiekus Prancūzijos padangę, nesimatė net ir mažiausio debesėlio. Tačiau stebėdamas susimąsčiusius keleivių veidus, galėjau spręsti, kad daugelio mintys sukosi apie Frankfurto orauostį, TWA lėktuvo pagrobimą, anoniminius telefoninius skambinimus direkcijai, kad laukiama jame yra padėtos bombos. Nesistebiu, kad nusileidus lėktuvui Faro orauostyje, visi džiaugsmingai plojo, darydami kryžiaus ženklą ant krūtinės.

Žvejų kaimelis?

Iki mūsų žvejų kaimelio Monte Gordo — beveik 50 km. Pasitkęs kelionių įstaigos atstovas tuoj pat parpino taksi (autobusiukas buvo sugedęs), apmokėdamas tą dukletę ir blogu keliu varginančią kelionę.

Nors žiniaraščiuose portugalai Monte Gordo vadina žvejų kaimeliu, tačiau jį pasiekę pamatėme daugiaaukščius viešbučius (mūsų yra 15-kos aukštų), šalimai panašius į kaimynės Ispanijos žvejų namus (maurų įtaką bei puikius rezidencinius namus-vilas.

Algarve, kaip sako portugalai, yra Afrikos veidas į Europą. Rodos, 300 km skiria senąjį žemyną nuo juodosios Afrikos. Klimatas švelnus. Dienos temperatūra siekia 90-95°F, tačiau vėjas nuo Atlanto gerokai vėsinio žmonių veidus paplūdimio pakrantėje. Naktį oras gerokai atvėsta.

Minios žmonių! Šalia portugalų, girdėti anglų, vokiečių ir olandų kalbos. Viešbučiuose, valgyklose, pašte ar net krautuose lengviausiai susikalbėti yra angliškai. Britų salos gyventojai yra triukšmingiausi. Jie linksmai leidžia vakarus, grįžta į viešbutį (ir tai su daina!) apie 2-3 v.r.

Tarnautojai neskuba

Ak, tos įstaigos! Antrą dienąėjau keisti čekių. Sužinojęs, kad bankas atidaromas 8.30 v.r., tuoj pat atsiradau prie durų. Deja, jos buvo uždarytos. Tik trumpai prieš devintą valandą automobilį atvažiavo "šefas". Atėjo ir kiti tarnautojai — visi vyrai. Kol suskaitė atvežtus iš Faro pinigus, kol pasikalbėjo greičiausiai savais reikalais, jau buvo gerokai po devynių.

Panašiai dirbama pašte, viešbutyje. Pvz. mūsų kambarys turėjo būti paruoštas 1 v.p.p., tačiau kiekvieną kartą paklausus, ar jau galima įeiti į savo kambarį, gaudavome tą patį atsakymą: "Už penkių minučių!" O tos penkios minutės tęsėsi dvi valandas!

Tai tipiškas, pietietiškas gyvenimas, kurio labai teisin-

gą ir gerą išvadą padarė vakarieniškas metu senukas anglas: "Nothing wrong with them — bet blogai su mumis. Skubame, skaičiuojame laiką ne valandom, bet minutėm, jaudinamės dėl kiekvieno menkio, užmiršdami kad dar ateis vakaras, kita diena. Pietietis, jeigu neatliko darbo šią dieną, jį padarys 'manjano' — "rytoj". Gal ir teisingai anglas galvoja.

Visur pilna žmonių

Antrą kartą lankausi Portugalijoje. Savo įspūdžiuose "T2" 1962 m. rašiau, kad čia veikia patriarchatas. Jis nėra palaužtas dar ir šiandien. Gausios vaikais šeimos. Apie 9 v.v. — tikras žmonių paradas: gatvės užtvindytos praeivių. Senamiestyje draudžiama važiuoti, nes gatvės užstatytos stalais ir kėdėm. Gyvenimas verda. Aidint muzikos garsams ir didžiausiam triukšmui, valgomai ir geriama. Sėdi seneliai su savo vaikais bei vaikaitais, vaikų būriai bėgioja tarp stalų, po kojom maišosi šunys, įsiekdomi numestų kaulų ar mėsos gabalėlių...

Piniginiai lošimai

Puikiame pastate veikia kazino ir restoranas. Pastatas apsidintas aukštom palmėm, daržininko prižiūromis gėlėm ir žalia (kaip Lietuvoje!) žolele. Trys kazinai veikia Algarveje: Monte Gordo, Vilamoura, Alvor. Nerašysiu apie patį lošimą, nes kiekvienas, išmėginęs "laime" (o gal nelaimę?) Las Vegas ar Atlantic City, žino, kaip lengvai pinigais išskrenda iš kišenės prie kortų ar ruletės stalo.

Nors sakoma, kad V. Europoje Portugalija yra vienas neturtingiausių kraštų, tačiau vakare, stebėdamas kazino lankytojus, negalėčiau to pasakyti (gyvenu tik per 200 m nuo pastato), kadangi lošejai atvyksta "Mercedes", "Audi", "Porsche" ir kt. brangiais automobiliais su portugaliskais ženklais. Damos apsikarščiusios auksiniais auskarais, apyrankėm.

Vakarienių kazino pastate nėra brangi, palyginus su Kanados ar JAV kainomis — 30-35 dol. Ji priklauso nuo gėrimų. Valgyklose užtenka 4-5 dol. nejungiant į kainaraštį alaus ar kokio kito "kilnaus" gėrimelio. Turgyje daržovės ir vaisiai labai pigūs.

Pamaldose

Šventovė stovi senamiestyje, prie didelės aikštės. Nedidelė gal Vilniaus katedros Šv. Kazimiero koplyčios dydžio. Mišios šeštadieniais būna dvišios, sekmadieniais — ketvėrios.

Senukas klebonas Mišias atnašauja labai iškilmingai — prie altoriaus jį palydi nuo durų (zakristija remontuojama) šeši patarnautojai. Komuniją, be kunigo ir vieno vyro, dalina taip pat moterys. Jos neša auką priealtoriaus, renka pinigus. Dauguma į didoką maišiuką įdeda 20 eskudų, turistai — šimtinę (100 eskudų — apie 80 ct.).

Šventovė Sumos metu buvo pilna tikinčiųjų. Giedoją visi dalyviai arba mažas pradžios mokyklos mergaičių chorėlis. Išleidamas iš šventovės, girdėjau anglų ir ispanų kalbas.

(Nukelta į 8-tą psl.)

Bedieviai moko ir vyskupas

Rašo "LKB kronika" 66 numeryje, kur įdėtas kun. A. Svarinsko pavaduotojo skundas religinių reikalų įgaliotiniui P. Anilioniui

Religijų reikalų tarybos įgaliotiniui Petriui ANILIONIUI Kun. Juozapo RAZMANTO, Žalpių klebono, Kelmės raj., Pasiaiškinimas

1984 m. spalio 30 d. Pakražančio apylinkės pirmininkas parodė man Religijų reikalų įgaliotinio P. ANILONIO vardu rašytą įspėjimo raštą, kad aš neturiu teisės laikyti pamaldas ir patarnauti tikintiesiems Viduklės bažnyčioje. Toks Religijų reikalų kulto įgaliotinio raštas yra priešingas TSRS konstitucijai, Helsinkio nuostatams ir tarptautinėms teisėms bei įstatymams, kuriuos pasirašė Tarybų Sąjungos vyriausybė.

Vyskupas, paskyręs mane į Žalpius, įpareigojo pagalbėti aptarnauti Viduklės parapijos tikinčiuosius, kada tik jie mane prašys. Buvo pasiūlyta man gyventi Viduklėje ir būti Žalpių klebonu, nes Žalpių bažnyčiai priklausantis gyvenamas namas — klebonija bedievių atimta, ir kunigai turi gyventi supuvusioje, avarinėje lūšnėje, kurios nei taisyti, nei remontuoti neįmanoma.

Beveik pusė Žalpių parapijos yra Raseinių rajono ribose, ribojasi su Viduklės parapija ir nusitęsia arti pačios Viduklės. Žalpių parapijos tikintieji savo mirusiuosius laidoja Viduklės parapijos kapinėse, todėl aš privalau atlikti religines laidojimų apeigas ir atlaikyti pamaldas mirusių prisiminimo metinėse, trisdešimtą dieną nuo mirties dienos, ir kitomis progomis Viduklės bažnyčioje, kada tik mane prašo ir atvažiuoja parsivežti.

Ką man daryti — patarnauti ar atsisakyti patarnavimų tikintiesiems, nurodo Bažnyčios kanonai. Bausmės dėl galimų ar negalimų patarnavimų skiria vyskupas, o ne vykdomieji komitetai. Jei visa tai nepatinka RRT įgaliotiniui, prašau savo pažiūras derinti su vyskupijos vyskupu.

1984 m. lapkričio mėnesio 5 d. Kelmės rajono vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotoja LA-PINSKIENE, išsiųsti man į Kelmę, parodė man iš Raseinių rajono gautą antrą įspėjimą, tokiu pat turinio kaip ir pirmasis. Pradžioje pavaduotoja barė mane, kad po pirmo įspėjimo vėl dalyvavau spalio mėn. 26 dienos pamaldose už kun. SVARINSKĄ Viduklės bažnyčioje, nors tuo metu dar nebuvau gavęs jokio įspėjimo; pirmą įspėjimą man parodė spalio mėnesio 30 d. Ir matęs įspėjimus netikiu, kad jie būtų rašyti RRT įgaliotiniu, nes pirmasis be jokio antspaudo, o antrame įspėjime išsireiškia: "Liaupsinai nusi-kaltelti A. SVARINSKĄ..." Taip gali išsireikšti tik eilinis žmogus, nepažindamas kunigų, juo labiau uolus kunigo Alfonso SVARINSKO, o ne aukštąs pareigūnas. Be to, nė vieno įspėjimo rašto man nedavė nei pasiimti, nei nusirašyti turinio.

Religijų kulto įgaliotinis turėtų būti tarpininku tarp šiandienės ateistinės valdžios ir mūsų, beveik visos liaudies ir jos kunigų, objektyviai nušviesti saujelę ateistų kunigų darbą, o ne vykdyti neapykantą pasižymėjusių saujelės ateistų interesus.

Taip, kun. A. SVARINSKAS "prasikaltėlis" bedieviams. Tikintiesiems kun. A. SVARINSKAS yra vienas iš uoliausių kunigų, vienas iš dvasingiausių, atliekančių ne kulto tarno, o katalikų kunigo pareigas, realius daiktus ir įvykius iškeldamas į tiesos matą... Už tai jis kankinamas, tačiau kankinių kančios ir kraujas stiprina šventą Tikeimą.

Nacių laikais kunigai gelbėjo, slėpė žydus, rusų bėlaivius, išpirkino jaunimą iš Reicho armijos... Šiandien kovojama už kiekvieną moralinę tiesą.

Kadangi abu įspėjimo raštai siųsti ne man asmeniškai, o Raseinių rajono Kelmės rajonui ir man jie neatiduoti, duoda progos abejoti, ar jie rašyti RRT įgaliotinio ar tos pagiežiškos saujelės ateistų. Įspėjimuose esu ba-

ramas, kad prasikaltau, nesilaikydamas Religijų susivienijimo nuostatų 19 straipsnio. Religijų susivienijimų nuostatai yra priešingi Tarybų Sąjungos konstitucijai, Helsinkio nutarimams, Tarptautinei teisių deklaracijai ir Bažnyčios kanonams. Tai ne įstatymai, o pagaly, duotas bedieviams puliti tikinčiuosius, niekinti šventoves, laužyti kryžius... Prieš juos pasirašė vyskupai ir 520 kunigų. Jei pasirašiusieji jų laikytųsi, būtų veidmainiai.

Kelmės rajono vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotoja LA-PINSKIENE patarė man susiderinti su Raseinių rajonu, gauti leidimą religiniams patarnavimams, tačiau leidimus parapijoje pagal Bažnyčios kanonus duoda parapijos klebonas, o ne vykdomieji komitetai. Dar nebuvo girdėta, kad vykdomieji komitetai ką nors leistų, tai yra linkėtų gerą Bažnyčiai. Priešingai, jie tik draudžia, kiršina kunigus, skirstydami juos į lojalius ir ekstremistus, siunčia šnipus į bažnyčias sekti, kokie kunigai atlieka religines apeigas, kokius pamokslus sako, kas iš vaikų ir jaunimo dalyvauja pamaldose, patarnauja šv. Mišioms.

Taip, ateistams viskas galima. Nereikia jiems leidimų įžeidinėti tikinčiųjų religinius jausmus, niekinti šventoves, laužyti kryžius bei koplytstulpius, niekinti senkapius, sunaikinti juose esančius architektūrinius paminklus (kaip Panų kalno ir kt.). Bedieviškai propagandai galima gadinti, klaidinti tikinčiųjų vaikus bei jaunimą, o tikintiesiems nieko negalima! Negalima mokyti vaikus tikėjimo tiesų, negalima vaikams lankytis bažnyčiose, aktyviai dalyvauti pamaldose, patarnauti šv. Mišioms, negalima dalyvauti giedojime bei procesijose. Už tai vaikai persekiojami, baudžiami, baigus vidurinę mokyklą neprileidžiami prie egzaminų... Net laidojant mirusius, ateistai moko-jantai, padėjęs vaikinus, vaikus išvaiko iš bažnyčios.

Tikintiesiems kliudoma lankyti šventas vietas — Šiluvą, Zemačių Kalvariją, Kryžių kalną... Iš vairuotojų atimamos teisės už tai, kad jie nuveža tikinčiuosius į mišias šventovės bei jose vykstančius atlaides.

Man atrodo, kad bedieviams per daug leidžiama, — net mokyti vyskupus, kokius jų pareigos bei teisės, nurodinėti kunigams, kada, už ką, kaip ir kur melstis — atlikinėti religines apeigas.

Viso to akivaizdžija, kai Tarybų Sąjungos konstitucijoje, Helsinkio nutarimai, tarptautiniai susitarimai ir visi Tarybų Sąjungos įstatymai užtikrina pilną tikėjimo ir religinių apeigų atlikimo laisvę, aš, kad ir būdamas vyresnio amžiaus, atlikdamas religines apeigas, padėdamas kaimynams aptarnauti tikinčiuosius, jiems asmeniškai prašant, nors ir ne savo parapijos bažnyčioje, nesu prasikaltęs tikintiesiems nei Bažnyčios kanonams, ypač kai Lietuvoje jau daugiau kaip 160 bažnyčių yra be kunigų, kai daugeliui jaunuolių, norinčių būti kunigais, pastojamas kelias Kunigų seminarijon. Todėl nesu užsitarnaves tokių griežtų įspėjimų su gaudinimais taikyti griežtesnes priemones, tik neparašyta, kokios tos priemonės bus — kaip kun. A. SVARINSKUI, ar kaip kun. POPELIUSKAI.

Jei esu kujo prasikaltęs dėl kunigo darbo, liturginių apeigų, krikščioniškos moralės (net mylėti priešus, melstis ir nekeikti už persekiojimus), maldoms remti kalinius ir klystančius, — prašau įspėti mane per tiesioginį vyskupą, o ne per rajonų vykdomuosius komitetus.

Keliose vietose pateisytą kalbą (red. past.).

Penktojo Mokslo ir kūrybos simpoziumo rengėjai po pasitarimo Jaunimo centre Čikagoje. Iš kairės: J. Rimkevičius, J. Bilėnas, J. Daugirdas, J. Kerelienė, B. Jaselskis, R. Vaitys. Simpoziumas įvyks Čikagoje 1985 m. lapkričio 27-30 dienomis

AUSTRALIJOŠ LIETUVIAI

Naujas užmojis - informacijos biuras

Rengiamos Lietuvių dienos, bandoma išeiti į plačiąją visuomenę

Ivedus paprotį rengti Australijos lietuvių dienas, po eilės metų atsirado sakančių, kad šis renginys netrukus atsibos ir išeis "iš mados". Geriausiu atveju tvers, kol vyresnioji karta suks šių parengimų ratus. Suorganizuoti Lietuvių dienoms reikia gausaus būrio talkininkų, lėšų ir entuziazmo.

Bravo Kanbera!

Dvylika lietuvių dienų surengė trys didžiosios lietuvių kolonijos — Melburnas, Sidnėjus ir Adelaidė, nes buvo manoma, kad mažesnės kolonijos šios naštos nepakels. Tačiau prieš ketletą metų įvykusiame Australijos krašto tarybos suvažiavime negausios Kanberos apylinkės atstovai pasisiūlė surengti jų mieste — Australijos sostinėje sekančias Lietuvių dienas. Suvažiavimas neparodė šiam pasiūlymui didelio entuziazmo. Bet po ilgesnio ir nuodugnaus įrodinėjimo, kad ši kolonija yra pajėgi šiuos parengimus suorganizuoti, buvo nutarta kad 1984 m. Lietuvių Dienos bus Kanberoje. Jos Kanberoje buvo surengtos pavyzdinčiai beveik vienų jaunesnės kartos lietuvių. Tai teikia vilčių, kad Lietuvių dienos bus rengiamos ir jaunesniajai kartai perėmus Bendruomenės vadovavimą.

Vienoms Lietuvių dienoms praėjus, nedelsiant reikia pradėti ruošti sekančiom. Laikas prabėga greitai, o pasirušimui darbų daug. Visi kultūriniai parengimai ne taip greit paruošiami. Reikia suburti žmones ir surasti kas tinkamiausio būtų galima parodyti suplaukusiems Lietuvių dienų dalyviams. Choral, tautinių šokių grupės, o taip pat ir sportininkai pasirušimams turi paaugoti daugelį dienų.

Dabar — Sydnejus

Pasirušimai sekančiom Lietuvių dienoms, kurios įvyks 1986 m. gruodžio pabaigoj Sydnejuje, vyksta jau dabar. Lietuvių dienoms rengti jau yra sudarytas Sydnejuje organizacinis LD komitetas, kurio kiekvienas narys yra pasiėmęs atsakomybę už kurį nors vieną parengimą ir rūpinasi jo tinkamu paruošimu. Iškilmingomis pamaldomis rūpinasi prel. P. Butkus, Lietuvių dienų ati-

darymu — Elena Erzikov-Kiverytė, vakarone Lietuvių klube — Vytautas Bukevičius, meno paroda — dr. Genovaitė Kazokienė, literatūrinė popietė — Bronius Zalyus, jaunimo vakaru — Nijolė Vencloviėnė, tautinių šokių šventė — Marina Cox, vaikų vaidybos popietė — Julija Lašaitienė, dainų šventė — Kęstutis Protas, sporto šventė — Jurgis Karpavičius, svečių apgyvendinimu — Irena Zakarauskienė.

Parengimų eilė išsiričiuoja ir LD neatskiriama dalis bei natūrali jų pabaiga — Naujų metų sutikimo balius. Beveik jau tradicija virto ir po visų parengimų dar kartą visiems susirinkti paskutiniam atsisveikinimui Naujųjų metų dieną gegužinėje.

Nuoširdžiai visi tikime, kad ir būsimosios Lietuvių dienos Sydnejuje bus pavyzdinčiai suorganizuotos ir praeis su dvasiniu pakilimu, kaip ir visuomet.

Informacijos biuras

Australijos Lietuvių Bendruomenė ilgėjo savo veikloje neturėjo centralizuotos informacijos. Mūsų tautinių ir politinių interesų populiariacija vietinėje visuomenėje ir supažindinimas australų su lietuviais ir Lietuva buvo beveik vien privačios iniciatyvos reikalas. Gal daugiau australų visuomenė buvo supažindinta su bendrom Baltijos tautų problemom per valstijų ir federacinę baltų tarybas. Apie kokio nors informacijos biuro ar tarnybos steigimą prie ALB krašto valdybos buvo vis žadama ar planuojama, bet šių planų niekas nesiėmė vykdyti. Tik pastarajame ALB krašto tarybos suvažiavime šis klausimas vėl buvo iškeltas ir padarytas nutarimas, įpareigojantis naujai išrinktą krašto valdybą tokį informacijos biurą įsteigti.

Ir štai neseniai buvo paskelbta Australijos lietuvių spaudoje, kad krašto valdyba savo posėdyje 1985.VI.27 priėmė ir patvirtino informacijos biuro veiklos gaires, kuriomis apibūdinama ir išryškina šio biuro veiklos bruožai. ALB krašto valdyba pasiūlyta sau teisę šiuos nuostatus keisti savo nuožiūra. Savo paskelbtame pranešime apie steigimą informacijos biuro krašto valdyba kreipiasi į tautiečius, kviesdama juos šio biuro veiklą remti informacine medžiaga ir lėšomis. Atrodo, kad krašto valdyba yra plačiai užsimojusi, nes pradžia iš savo išteklį jau yra paskyrusi \$500 biuro reikmenims įsigyti. Be to, per spaudą kreipiasi į Australijos lietuvius, prašydama šio biuro įsteigimui aukoti ne tik lėšų, bet ir informacinės literatūros — kaip enciklopedijų, bibliografinių leidinių, brošiūrų, išskarpų, periodinių leidinių, knygų ir kitokios spausdintos medžiagos, liečiančios Lietuvą nuo 1939 m. iki šiol. Biurui jau surastos ir patalpos.

Steigėjai pabrėžia, kad biuro paskirtis yra grynai informacinė, propagandinė — jis neužsiims aktyvia politine veikla. Tad politinėje srityje dirbančiom institucijom biuras nekludys, o tik padės.

Vėl be redaktoriaus

Australijos Lietuvių Bendruomenė nuo pat įsteigimo šiam krašte turi savo laikraštį

"Mūsų pastogė". Šį laikraštį pastarusius dvidešimt metų redagavo poetas ir žurnalistas Vincas Kazokas, kuris visa širdimi buvo atsidavęs šiam savaitraščiui. Tačiau 1984 m. gale V. Kazokui staiga mirus, "Mūsų pastogė" atsidūrė kritiškoje padėtyje, nes susidarė nemenka problema surasti naują redaktorių. Pastarusius aštuonis mėnesius laikraštį redagavo J. Mašanauškas. Nors nebudamas žurnalistas, greitai susigaudė savo naujoje profesijoje, sutelkę nemažą būrį naujų bei buvusių bendradarbių ir laikraštį gana simpatyškai redagavo. Bet nuo 33 nr. J. Mašanauškas iš redaktoriaus pareigų pasitraukė. Redaktoriaus problema vėl iškyla visu jautrumu.

"Mūsų pastogė" dėl savo kuklaus tiražo nepajėgia redaktoriui mokėti net vidutiniskos algos pagal šių laikų uždarbius. Redaktorių, šalia kitokių kvalifikacijų, turi gerai mokėti lietuvių kalbą. Iš jaunosios kartos tokių nėra. Vidurinėsios kartos lietuvių bendruomenės nariai dar tebedirba ir vargu kas susigundys mesti gerai apmokamą darbą, pasitenkinti kukliu redaktoriaus atlyginimas, nepaisant sunkaus, nepertraukiamo darbo, visą laiką jaučiamo visuomenės spaudimo, nuolatinio narpliojimosi iš smulkių, o kartais ir rimtų piniavų bei intrigu.

Laikraščio leidimu rūpinasi ALB spaudos s-ga. Šiuo metu laikraščio finansinė padėtis yra nebloga, bet ir ne tokia, kad galėtų su pinigais stipriau padėti. Būsimo redaktoriaus atlyginimas vis tiek paliks kuklus, neatitinkantis jo darbo krūvio. Tad surasti tinkamą "Mūsų pastogės" redaktorių bus viena rimtų problemų.

Red. pastaba. Iš ką tik gauto Kanadoje "Mūsų pastogės" 1985 m. 33 nr. matyti, kad naująją redaktore pakviesta Rita Juzenaitė, gyvenanti Sydnejuje.

Parapijiniai rūpesčiai

Jau beveik porą metų besitęsianti Adelaidės lietuvių parapijoje įtampa nėra pasibaigusi. Ji atsirado, kai į Adelaidę atvyko iš Europos kun. dr. A. Savickas, kurį adelaidiškai lietuviai pamėgo ir darė žygių, kad jis būtų paskirtas Adelaidės lietuvių kapelionu vietoj į pensiją išėjusio kun. A. Spurgio, MIC. Adelaidiškų prašymas nebuvo išklaustas, ir į Adelaidę buvo atkeltas iš Argentinos kun. J. Petraitis, MIC. Atsiradus peticijom, buvo guodžiamasi, kad šią problemą išspręstų atvykstantis į Australiją vysk. P. Baltakis. Tačiau po vyskupo apsilankymo paaiškėjo, jog marijonų administruojamoje parapijoje kunigus gleri skirti ir iškelti tik marijonų generolas. Pagaliau atvyko ir jų generolas kun. Donaldas Petraitis, MIC. Išbuvęs porą savaičių Adelaidėje, jis nesusitiko su Bendruomenės valdyba bei įvairių organizacijų nariais ir nebando sušvelninti atsiradusią įtampą.

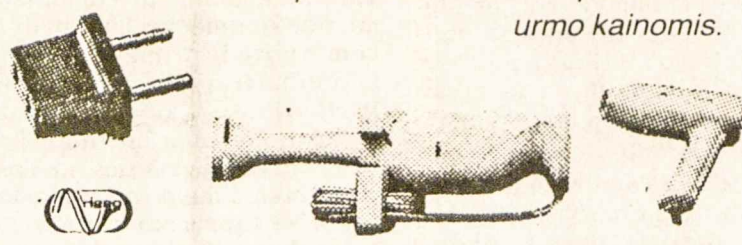
1983 m. parapijai aukojusių pavardžių sąrašas buvo 270. Po peticija, prašant paskirti kun. dr. A. Savicką į Adelaidės lietuvių parapiją, pasirašė 280 asmenų. Pas mus skaičiai neįmonuojantys, bet šiuo atveju iškalbingi. **B. Str.**

Rengiatės į Lietuvą arba Europą?

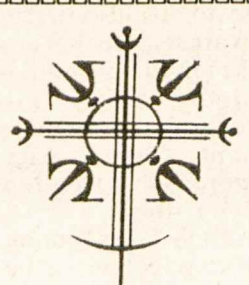
Reikia jums voltažo keitiklio (convertor) arba pritaikytojo (adaptor) bet kurioje pasaulio vietovėje?

Kreipkitės į **"House of 220"**. Jame rasite visokių rūšių keitiklių, transformatorių, pritaikytojų ir 220 voltų prietaisų. Mes taip pat pakeičiame prietaisus iš 220 voltų į 110 voltų ir atvirkščiai.

Primame pasiteiravimus ir dėl pardavimo urmo kainomis.

HOUSE OF 220
1444 Gerrard St. E., Toronto
(416)—461-2602

*"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"*

**Gerry Loughheed
Funeral Home**

252 Regent Street South
Sudbury, Ontario P3C 4C8
Telefonas: (705) 673-9595

Po valstybinio Lietuvos teatro gastrolių 1936 m. Rygoje, kur buvo suvaidintas J. Petručio veikalas „Prieš srovę“. Iš kairės: St. Pilka, K. Jurašius, A. Mickevičius, dir. A. Zadeikis, T. Vaičiūnienė, Chadaravičius, Vaičiūnas (?), St. Čaikauskas, B. Dauguvietis, F. Sipavičius (?), Jursys, J. Petrauskas, Griekvičiūtė

„Žiemos teologija“

Premijuotasis A. Nykos-Niliūno poezijos rinkinys

V. A. JONYNAS

JAV LB kultūros taryba paskyrė 1984 metų literatūrinę (\$3.000) premiją poetui Alfonsui Nykai-Niliūnui už rinkinį „Žiemos teologija“. Alg. Mackaus Knygų leidimo fondo dėka ši rankraštijė premijuota knyga yra prieinama skaitytojams.

Niekam nepaslapstis, kad tos prestižinės premijos paskirtis yra ne vien atrinkti brandžiausių metų būvy išleistą literatūrinį kūrinį, bet ir, aplinkybėms leidžiant, išskirti ilgametį autoriaus įnašą į šios kultūros gyvenimą. Bent taip buvo jaučiama iki šiol. Vargu ar rasis žmonių, neigiančių tokią pripažinimą Nykai-Niliūnui. Jo užsilaikavimas literatūrai seniai nusipelnė visuotinės pagarbos.

„Žiemos teologijos“ pasirodymas (rinkinyje yra 132 eilėraščių, sukurti maždaug 1969-1984 m. laikotarpyje) tik dar labiau mus nustebino poeto įieškojimų intensyvumu, darbingumu. Juk per tą laiką Nykos plūsta prie tokių reiklų vertimų, kaip „Giesmių giesmė“ ir Vergilijaus „Georgikos“, o tačiau „Žiemos teologija“ yra nauja knyga, ne kokia ankstyvesnių eilėraščių rinktinė. Užtat dar džiugiau konstatuoti, kad naujasis rinkinys ne tik nenusileidžia savo brandumui, ankstyvesnėms poeto knygoms, bet ir savo spalvingumu, kūrybinių posūkių švystelėjimais yra mažiau, kūrinys, pilnas pasigerėtinų staigmenų.

Tiesa, A. Nyka-Niliūnas nėra populiarus, cituojamas, deklamuojamas poetas. Yra įsipilietinusi nuomonė, kad jo lyrika filosofinė, šifruota, hermetiška, sunkiai įveikiama, užtat nepatiki eliliniam skaitytojui. Priekaištai ne be pagrindo, tik kažin ar pats poetas neprisideda prie šios nuomonės palaikymo. Eilėraštijje „Be kaukės“ jis išsitaria:

*Todėl aš ir norėčiau,
Kad mano poezija būtų
Kaip žiedas išsiskleidęs
Totalioj vienatvėje,
Į kurį težiuri
Niekio nematančios
Vabalų akys.*

Nors kitame eilėraštijje „Mokinys“ jisai prisipažįsta tebesimokąs sunkaus poezijos meno, kažkaip tas pasisakymas noro „žydeti totalioj vienatvėje“ vertė skaitytoją dairytis jo eilėse aristokratiškos povyzos, miglotumo ir kvaitulinių simboliškos.

„Kiekvienas rašytojas, — teigia Marguerite Yourcenar, — kovoja savyje su dviem priešais: jausmais: noru ir nenoru būti skaitomam. Tas dėsnių galioja ypač poetų atveju. Antrai pas kas jis juos verstų privaryti į savo eiles tiek spastų, jei ne noras atbaidyti skaitytoją“. Manding, Yourcenar pastaba tiktų N. Niliūno atvejui. Žvilgtelkime vien į knygos pavadinimą, kuriame kyšo tas atgrasus žodis „teologija“! Juk paprastai jį pasitinkam kaip kažką turinčio bendro su abstrakcijom, su senom dogmom. Tuo tarpu naujame Nykos rinkinyje jokios dogmatikos, jokio šventraščio parafravimų savais žodžiais nėra. Vietnatvės išgyvenimas — taip! Bet visumojas tas vien sau keliančio klausimus, jautraus žmogaus balsas.

Poetas ALFONSAUS NYKA-NILIŪNAS, naujausio poezijos rinkinio „Žiemos teologija“ autorius, laimėjęs JAV Lietuvių Bendruomenės kultūros tarybos \$3000 premiją

Vaidžiai atskleidžia A. Nykos-Niliūno poeziją savo straipsnyje Jurgis Blekaitis („Metmenys“ 1985 m. 49 nr.); jį būtina pasiskaityti prieš atsiverčiant „Žiemos teologiją“. Pasak jo, Nykos poezijoj išvėlgtinos dvi priešingos tendencijos: slinkti į rafinuotų aliuzijų esoteriką siurrealistinio braižo eiles ir ramaus susimastyto posmai, kontempliatyvi lyrika, paremta labai konkrečiais autentiškais tikrovės vaizdiniais. Naujajame rinkinyje tos dvi priešingybės yra akivaizdžios nors, manding, vyrauja paprastesnių, atseit, mažiau skaitytoją užsachuojančių savo simbolišką eilėraščių persvara.

Tai, žinoma, nereiškia, kad naujo braižo (palyginus su „Vyno stebuklu“) Nykos lyrika yra atlapasirdė, publicistinė, sentimentali ar kranksinti retorika. Yra atvejų, kai siekdamas paprastumo poetas priartėja pavojingai prie žurnalistinio reportažo („Miestą paliekanč“, „Pavasaris Washington“, bet tokie atvejai reti. Be to, poetą visad gelbsti humoro dovana („Mergaitės pasaulis“). Šiaip visur perdėm akivaizdų poeto pastangą kurti, konstruoti eilėraščių, kaip dailininkas kuria paveikslą. Ne nuostabu, jei tokia kompozicija pažadina skaitytoją smalsumą suvokti kodėl. Imkime pvz. „Nature morte II“:

*Sekmadienis. Ruduo.
Lentynoj
Raudonos fuchsijos,
Katulo „Carmina“
Ir „Senam dvare“.*

Rodos jokių paslapčių. Šioj vaikišoj miniatiūroj atkuriam visiems mums pažįstama atvangos, palaimos, harmonijos su saviu pasauliu akimirka: brangi ranka papuošusi įprastinę kertę žolynais, šalimais mėgstamos, skaitomos knygos... Bet kodėl erotišką Katulo ir Peckauskaitę? Kam tas kontrastas? Atsitiktinumas ar ne, priešinguose poliuose sukaišyti žodžiai „Ruduo“ — „Svetimam dvare“? Panašiai nematomų „siūlelių“ (galbūt atsiradusių poetui nenujaučiant) randame daug kur.

Išskirtinį rinkiniui pobūdį teikia tai, kad priešingai kitiems N. Niliūno rinkiniams visi eilėraščiai čia sukurti verlibru, „baltomis eilėmis“. Autorius atmeta rimų, asonansų žvangučius. „Poemos proza“ kartais vadinamos „neturtiniais lyrikos giminaičiais“, nors

esmėje jos reikalauja dar didesnio žodžio taupumo, skubrumo, negailestingo eliminavimo balasto, sugebėjimo išnaudoti paūzių, tylos elementų kalbą. Žodžio vieta sakinyje, jo spalva, skambesys, santykis su kitais žodžiais turi nepaprastą svarbą. Visa tai aptinkame „Žiemos teologijoje“.

Iš kitos pusės, rašymas verlibru suteikia rinkiniui ramaus pasipasakojimo, draugiško pokalbio su skaitytoju gaidą, nepasakytų žodžių gyviams ir mirusiems tonacija, juo būdingesnė, kad poetas dažnai pasinaudoja laiško bei korespondencijos su likimo nutoliniais draugais forma („Aš tau rašau iš tolimos šiaurės“, „Kada mes tasyk išsikrym“, „Užgavėnių kaukės“).

Kiekviena brandi lyrika visada yra seismografas, užregistravęs sukrėtimus, ištikusius poetą gyvenime. Šiuose „epistoliniuose“ eilėraščiuose tačiau atsispindi drauge ir likimo smūgiai, netektys, traumos, ženklusios visų lietuvių išievyti gyvenimo kelią. Visa tai vienok išsakoma be retorikos, pozos, sentimentalumo. Stojikai. Kartais stebinančiu atvirumu, kaip pvz. „Ballatoj per una donna defunta“, kuri užbaigiama:

*... Bet dabar
Jūs žinote, kad negalėjau
Peržengtį taip rūpestingai
gimamos
Savo ir Jūsų egoizmo sienos.*

Nuovoka, kaip ribota, apgaali yra komunikacija tarp žmonių visados jaučiama Nykos eilėse. Jieškant poeto santykio su pasauliu ir kūrinių aptarimo, nesinorėtų, gink Die, jo pavadinti teologiniu. Veikia šviečias iš jo eilių vidaus skausmingai užlaūžta šypsnyje lūpa.

Ne šios recenzijos rėmuose aptart visus ironijos pragiedrulus neretai depresiniame poeto žvilgsnyje į būitį, bet išsilaisvinimas per pašaipos askezę visados kažkur netoliese. Net ir kraupaus kolo-rito vizijoj „Užgavėnių kaukės“ yra tokio sarkazmo geluonio. Poetas kalba apie dvejadiškumo, dangstymosi kaukėm erą, užslėgusią kraštą. Maskaradas, kaukių balius gali būti tačiau šventiška apraishka. Užuomina į Užgavėnės poetas nuodoma visą groteskiškumą, nes tai Lašininio-Kanapinio, miltuotų, pašūnų kaimo veidų, išverstų avikailių primityvas. To dažo dėka eilėraščio nuotaika dar niuresnė.

Kitas būdingas N. Niliūno lyrikos bruožas yra nenoras sau meluoti, užliūliuoti save iluzijomis. Galbūt atžariausiai prabyla toji nepakanta užlostymams eilėraštijje „Recenzija“, kurioj aptinkam šias karčias eilutes, pasiepiantias išieviskąją raštiją:

*Seniai išduotas brolių
skausmas ir seniai
Pardavinėjamas Hong Konge
Gamtinis Nemunas ir Margio
herojų kaulais
Spindinti gimtoji žemė...
(mūsų pabrūkimai). (B. d.)*

● TIKRAS KURĖJAS savo jėgų svorį jaučia savyje ir dėl to kūrybiškas yra net toli nuo savųjų. Jam Lietuva yra ten, kur jis patys. J. JETAS

Žymus aktorius, režisierius, tėvas

Borisas Dauguvietis, gimęs prieš 100 metų ir subrandinęs Lietuvos teatrą

E. DAUGUVIETYTĖ-KUDABIENĖ

Siemet suėjo 100 metų nuo režisieriaus, aktoriaus ir rašytojo Boriso Dauguviečio gimimo („Lietuvių Enciklopedija“ nurodo 1886 jo gimimo metus, kiti šaltiniai — 1885; mirė 1949 m.).

Didžioji dalis Lietuvos aktorių perėjo per jo mokyklą arba vaidino jo režisuojamuose spektakliuose. Nemažai jų yra ir išieivijoje.

Perskaičiusi jo režisuotų veikalių sąrašą valstybiniame Lietuvos teatre ir Šiaulių dramos teatre, galiu pasakyti, kad jis atliko milžinišką darbą. Tėn jis darbavosi nuo 1924 m. iki II D. karo pradžios. Jo pastatymuose daug mūsų dramaturgų prkalbėjo pirmą kartą scenoje: V. Krėvė, S. Čiurlionienė, Putinas, Maironis, P. Vaičiūnas, K. Binkis, V. Alantas, S. Santvaras, J. Petrusis, I. Šeinius, A. Vieniulis ir kiti. Daugybė pasaulinio masto veikalų buvo verčiama į lietuvių kalbą, kaip pvz. Sofoklio, Šekspyro, Čechovo, Ostrovskio, Gogolio, Šilerio, Moljero, Ibseno, Sudermano, Hauptmano, Goldonio, Pirandello, Puškino ir kiti.

B. Dauguvietis pasižymėjo nepaprasta energija. Pvm. vien tik 1931-1934 m. laikotarpyje jis važinėjo tarp Kauno ir Šiaulių ir pastatė per 30 veikalų. Juk reikėjo daug planavimo, aktorių sutelkimo bei atrinkimo, ilgų valandų skaitymo, studijavimo, įvairių kliūčių nugalėjimo, galvosūkių. Sunku įsivaizduoti, kaip vienas žmogus galėjo tiek daug padaryti. Jis turėjo be galo mylėti teatrą ir savo darbą. Juk galėjo pusę tiek atlikti, ir tai būtų daug.

Australijos lietuvių „Mūsų pastogėje“ š. m. 14, 15 nr. buvo įdėtas įdomus pasikalbėjimas „Interviu su obuoliu“. Rita Juzinaitė — Ksenija Dauguvietytė-Šniukštienė, mano sesuo, turėjo laimės su juo daug dirbti. Ji turi daug spalvingų atsiminimų.

LTSR valstybės akademiniame dramos teatre B.D. dirbo labai trumpai 1945-1949 m. Paskutinis jo pastatymas buvo A. Puškino „Šykštusis riteris“, kuriame jis vaidino savo paskutinį vaidmenį, būtent Barono. Tai buvo 1949 m. birželio 26 d., o jau liepos 13 d. mirė, būdamas 65 metų.

As tuo laikui buvau Winnipege, kur turėjau atlikti metinę tarnaitės prievolę. Nors

liepos 9 d. buvo mūsų vestuvės su Edvardu Kudaba, bet aš dar dirbau ligoninėje. Man benešant „bokštą“ lėkščių, priėjo vienas iš darbininkų (vietinis lietuvis) ir pakio man prie akių laikraštį, kuriame buvo juodai apvedžiota Dauguviečio nuotrauka ir didelė raidė: „Mirė rež. B. Dauguvietis“. „Ar tai kartais ne Jūsų giminė?“ — buvau užklausta. Indai, kuriuos laikiau rankose, subyrėjo. Atsiklausus pradėjau rinkti šukes, kuriuos susimaišė su ašarom. Tam įkyriam žmogui šnabždėjau: „Tai mano tėvas, mano tėvas!“

Neatsimenu, kaip parėjau namo. Mano atsiminimai išsibarsė, kaip šukės, kurių nepajėgiau tvarkingai surinkti. Dabar mano atsiminimai apie šį apdovanotą žmogų yra išblaskyti, dažnai be pradžios ir be pabaigos. Deja, kartais labai skaudūs ir liūdni, o kartais juokingi... Jis paliko mano mamą, kai aš buvau, rodos, 3 metų. Vaikas priešaisių nesupranta, bet jaučia visam gyvenimui paliktą žaizdą. Žaizda apgijo, bet liko gailestis, kad negalėjau geriau pažinti to sudėtingo ir be galo įdomaus žmogaus. Kaip aktorė niekada nedalyvavau jo pastatymuose. Žinoma, aš jų daug mačiau — vieni mane žavėjo, o kiti nepaliko įspūdžio.

Vėliau stebėjau kelias repetitijas, kurios buvo įdomios, kartais triukšmingos, bet niekada nenuobodžios.

Kai 1941 m. pradėjau dirbti Kauno jaunimo teatre, kartą mūsų mokytojas ir režisierius St. Čaikauskas mane pasiūkė pasirodė man Dauguviečio laišką, kuriame kelios eilutės buvo apie mane. Prisimenu maždaug taip: „... girdėjau, kad dar vienas iš mano dukterų užsimanė tapti aktore. Jei gu ji gabumų neturi, nelaikyk teatre. Tegul toliau mokosi ir pasirenka rimtesnę profesiją. Juk žinai mūsų profesija lengva... Vien todėl, kad ji mano dukte... parašyk man atvirai apie jos gabumus“.

Toliau neprisimenu, tik žinau, kad labai užpykau: štai kada jam parūpo mano likimas! Bet vėliau supratau, kad tai buvo tėviškų rūpestis, kurį priėmiau kaip retą paglostymą. Turbūt Čaikauskas mane pagyrė, nes tėvas niekam neraiš apie tai. Nors jo įtakos neturėjau, bet teatrą pamilau, o mamos meilė ir paskatinimas visuomet mane lydėjo. Kai nuvažiuosiu į Lietuvą, aplankysiu Rasų kapines.

Režisėrė ir aktorė ELENA DAUGUVIETYTĖ-KUDABIENĖ, „Aukuro“ teatro įsteigėja vadovė, plačiai besireiškianti teatrinėje lietuvių ir kitatautiųjų veikloje. Jos vadovaujamas „Aukuras“ sulaukė 35 m. sukakties

Atsiūsta paminėti

METRAŠTIS VI, Lietuvių katalikų akademija. Redaguoja A. Liutima, SJ. Spausdintys išlaidos apmokėtos kun. Simono Morkūno, T. Vidugirio, mons. dr. Petro Celišiaus ir akademijos lėšomis. Roma 1985 m., 509 psl. Šiame Metraštijje išspausdintos studijos: Viktoro Gidžiūno, OFM, apie benediktinų Lietuvoje, Aldonos Šlepetytės-Janačienės — apie Lietuvą O.V.L. Milašiaus kūryboje, Pauliaus Rabikausko, SJ, apie senąjį Vilniaus universitetą, Juozo Gobio — apie tautybę ir kūrybą, Petro Dauginio, SJ, — apie Urugvajaus lietuvių, Vinco Vyčio — apie žmogų ir technika, Petro Mal-

deikio — apie prel. M. Krupavičių, Antano L. Rubšio — apie Sv. Rašto vertimus, Knut-Olaf Falf — apie Suvalkijos vandenvardžius. TAUTOS GYVYBĖ, politinis, literatūrinis, tautinio sąmoningumo žurnalas, 1985 m. 3 (8) nr. Redaktorė — Birutė Kemežaitė (7124 So. Mozart St., Chicago, IL 60629, USA). Leidėjas — Lietuvių tautinio sąmoningumo sąjūdis. Metinė prenumerata — \$12.00. LIETUVIŲ KATALIKŲ MOKSLŲ AKADEMIJOS SUVAŽIAVIMO DARBAI A. Redaguoja A. Liutima, SJ. Lietuvių katalikų mokslo akademijos leidinys (Piazza della Pilotta 4). Roma 1984 m., 390 psl.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Kun. dr. Kęstutis Trimakas paminėjo savo kunigystės 25 metų sukaktį Čikagoje, kur jisai dirba ne tik kaip kunigas, bet ir klinikinis psichologas. Be to, jis plačiai reikiąsi kaip spaudos žmogus. Kurį laiką redagavo religinių tautinių žurnalą „Laiškai lietuviams“, leidžiamą jėzuitų, ateitininkų žurnalą „Ateitis“, o dabar redaguoja „Aidų“ žurnalo skyrių „Iš minties ir gyvenimo“. Kaip redaktorius, jis pasižymėjo naujumu ir mokėjimu suakualinti turimą medžiagą bei sudominti skaitytojus. Būdamas psichologas, gerai susipažinęs su anketų metodais, paruošė anketa lietuvių jaunimo tautiškumui nustatyti ir ją praktiškai įvykdė. Jis taip pat yra pagrindinis anketos paruošėjas bei vykdytojas lietuvių išievytų tautiniam sąmoningumui nustatyti.

Sukaktuvininkas yra gimęs 1930 m. liepos 12 d. Kaune (LE — vasario 21 d.), kunigū šventinamas 1960 m. birželio 18 d. Lietuvių gimnaziją baigė V. Vokietijoje, Miunchene, 1948 m. Į JAV atvyko 1949 m. Studijavo įvairiose kolegijose, gavo filosofijos ir teologijos licenciatą, humanitarinių mokslų magistro ir psichologijos daktaro laispius. Pirklaus įvairiom savo specialybės mokslinėm draugijom. Paklaustas Vytauto Alanto apie svarbiausius profesinius darbus („Dirva“ 1985 m. 32 nr.), kun. dr. K. Trimakas atsakė: „Svarbiausias mano uždavinys — prieš 25 m. apsiimtą aukotojo skelbėto darbą kuo geriau atlikti. Psichologija ir žurnalistika tame darbe man padeda. Per toli nesidairau: prieš akis ir čia pat rankos — pasaulio lietuvių anketa“.

Prof. Antanas Maceina, gyvenantis V. Vokietijoje, bagia rašyti straipsnių cilę apie išlaisvinimo teologiją. Juose autorius išryškina tos dabar aktualios teologijos kilmę, prasmę, jos siekius, marksizmo įtaką, kritiškai pasisakydamas prieš kai kurias jos nuokrypas. Straipsnių eilės užsklando A. Maceina palies ir Lietuvą išlaisvinimo teologijos šviesoje. Tie jo straipsniai yra spausdinami „Tėviškės žiburiuose“. Numatoma juos vėliau išleisti atskiru leidiniu.

Dr. Kazys Ėringis, vertindamas Juozo Daumanto knygos „Partizanai“ III laidą („Draugas“ 1985. VIII.17), išryškino faktą, kad net partizaniniame bei pogrindžio sąjūdij Lietuvoje pasireiškė ideologinis skilimas, nuvedęs į VLAKO (Vyriausio Lietuvos atstatymo komiteto) įsteigimą bei atsiskyrimą nuo VLK. Tai buvusi antikrikščioniškos srovės įtaka. Pasak K. Ėringio, tai nereiškia, kad tos srovės įnašas į lietuvių tautos kovą už valstybingumą yra bevertis. „Mes tik norime išryškinti faktą iš žiaurios praeities, kuris parodo, ko verti yra ideologinis atskaidinimas ir skilimas, kokią bedugnę lemia netolerantiškumas. Tai visiems pamoka ateičiai, kad gyvendami laisvėje ir siekdami Tėvynei tikrųjų valstybingumo ir laisvės vertybių su visa pažūrų įvairovės puokšte tilptume po vieną Tėvyinės filosofinių skliautų“.

Kun. Augustinas Rubikas, miręs V. Vokietijoje š. m. liepos 22 d., pasižymėjo neeiliniais gabumais. Vilkaviškio kunigų seminarijos vadovybės buvo ruošiamas profesūrai, bet karas sukludė tuos planus. Gyvendamas išievyjoje jis parašė daug vertingų teologinių bei filosofinių straipsnių ir išspausdino periodikoje. Europos lietuviškų studijų savaitės skaitė daug paskaitų. Jo bičiuliai kelia mintį surinkti paliktus raštus ir išleisti atskira knyga.

Lietuvių moterų dailininkų paroda surengė „Northern Indiana Arts Association“ savo patalpose (8317 Calumet Ave., Munster, Indiana, USA). Dalyvauja dailininkės: Marija Ambrozaitienė, Vanda Balukienė, Magdalena-Birutė Stankūnienė, Adla Sutkuvienė. Paroda atidaryta rugpjūčio 25 d. ir veiks iki rugsėjo 30 d.

Radio programa „Margutis“ Čikagoje rengia originalius koncertus, kurių programas atlieka lietuvių visuomenei mažai žinomi ar visai nežinomi menininkai. Š. m. spalio 6 d. tokio koncerto programą atlieka gitaristas Linas Dambra, koncertavęs Venecueloje, bet dar mažai žinomas kitur. Jam talkins sol. Praurimė Ragie. Ateityje „Margutis“ numato pakviesti ir kitus menininkus, žinomus kitur, bet dar nežinomus lietuvių visuomenei. „Margučiai“ vadovauja P. Petrutis.

Kiekvieną vasarą rengiamos skulptorių kūrybinės stovyklos Smiltynėje (Klaipėdos miesto dalis). Čia dalyvauja prityrę ir jaunai dailininkai. Iš anksto jie pateikia plastinių kompozicijų eskizus, kurie stovykloje jau įgyvendinami granito gabaluose. Vykdomasis Klaipėdos miesto komitetas pasirūpina visais ūkiniais reikalais — atgabena akmenis, kompresorius, pakviečia akmen-skaldžius, gręžėjus ir kitus reikalingus specialistus. Stovyklos tikslas — testuoti ir praturtinti parkų skulptūros tradicijas bei pasiekti kūrybinių patyrimų. Smiltynėje sukurti darbai papildo Klaipėdos M. Mažvydo parko skulptūrų galeriją.

Žymūs Lietuvos baleto šokėjai rugsėjo mėnesį vyks į Siriją dalyvauti tarptautiniame festivalyje Basroje. Išvykai parengta programa: A. Adamo baletas „Zizel“, L. Dilibo „Kopelija“, gulbių šokis iš P. Čaikovskio „Gulbių ežero“, padoviečių šokis iš A. Borodino operos „Kunigaikštis Igoris“, „Grand pas“ iš A. Minkaus baleto „Pachita“. Taip pat lietuvių baletninkų grupė žada dalyvauti ir tarptautiniame festivalyje Turkijoje.

Prieš dainų šventę vyko įvairūs ansamblių konkursai. Apie juos laikraštijje „Literatūra ir menas“ (1985 m. 30 nr.) pasisako atskirų sričių specialistai. Algirdas Vyžintas rašo, kad labai patūgėjo meninis lygis dainų ir šokių saviveiklos ansamblių. Pvm. Vilniaus universiteto studentų ansamblių, Padegoginio instituto ansamblių „Sviesa“ bei Kauno politechnikos instituto „Nemuna“ pasivijo įvairių imonių dainų ir šokių ansambliai. Panevėžio „Ekranas“, Alytaus „Dainava“ ir kiti jau lyginasi su geriausiais, o kai kur juos ir pralenkia. Geriausiu išrinktas Panevėžio „Ekranas“, pasižymėjęs menine įtaiga.

Moskvos menotyros institute kandidatine disertacija „Kūrybos procesas ir meistro asmenybė lietuvių liaudies vaizduojamajame mene“ apgynė Lietuvos mokslinio-metodinio kultūros centro darbuotoja A. Počiulpaitė.

Antanas Juzėnas („Lir M.“ 1985 m. 30 nr.) aptaria moterų, vyrų ir mišrių chorų konkurso rezultatus. Dainų šventėje dalyvavo apie 500 chorų. Nevrtų dalyvauti konkurse nebuvo. Tarpe studentų kolektyvų aiškiai pirmavo „Gabija“. Stipri konkurencija vyko mišrių chorų grupėje: rungėsi net du kauniškiai — „Gintaras“ ir „Le-liumai“. Geriausiam pripažintam moterų chorui „Eglė“ nenorėjo pasiduoti Panevėžio ansambliai „Volungė“ ir „Obelėlė“. Vienbalsiai geriausiu vyrų chorų pripažintas „Varpas“. Konkursas parodė, kad dar trūksta gerų dainų, bet choristų netrūksta. Pernai „Gaudemus“ šventėje Teline lietuvių choristų buvo tiek, kiek latvių ir estų kartu paėmus. Bet latviai ir estai turį „tikresnių“ dainų kompozitorių.

Algirdas Budrys („L. ir M. 1985 m. 30 nr.) rašo apie pučiamųjų orkestrų konkursą. Jis taip pat pažymi, kad nepaprastai išaugo tų orkestrų meninis lygis. Visose grupėse atsirado gabių naujų vadovų, kurie moka išreikauti. Pasirodė daug ir jaunimo vienetų. Įspūdingai pasireiškė Palangos Kultūros namų orkestras. Jis galis pasiekti profesionalų lygį. Geriausiu išrinktas Kybartų Kultūros namų orkestras, kurio sceninė laikysena ir repertuaro atlikimas buvo be priekaištų. Tačiau orkestrai neišvengia ir problemų. Daugelio orkestrų instrumentai nėra geros kokybės. Repertuarą paruošimas galėtų būti geresnis. Trūksta pačių lietuvių sukurtų kūrinių. Pageidautina tokių klasišinių kūrinių, kaip B. Dvariono maršai. Gerau skambėjo M. Tamošiūno „Džiagamas“ ir A. Raudonikio „Išsklautoja“.

Julius Andrejevas („L. ir M.“ 1985 m. 30 nr.) vertina vaikų chorus. Jis sako: „Vaikų chorai — rezervas, kuris gali ir turi laiduoti mūsų chorinės kultūros ateitį“. Dalyvavo 5000 vaikų. Jis džiaugiasi, kad yra numatyta rengti moksleivių dainų šventes. Iš vaikų chorų savo pagėjumu išsiskyrė „Ažuoliukas“ ir „Liepaitės“. Tarp kitų chorų didesnių skurtumų nebuvo. Tik savo pagėjumu atkreipė visų dėmesį nedidelis Kazlų Rūdos vaikų muzikos mokyklos choras, kuris įrodė, kad sumanus ir įgudęs vadovas ir iš menkos balsinės medžiagos gali pasiekti gerų rezultatų.

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI virš 27 milijonų dolerių

KASOS VALANDOS:		MOKA UŽ:	
		90 dienų termin. indėlius	8 1/4%
		180-185 d. termin. ind.	8 1/2%
		term. indėlius 1 metų	9 %
Pirmadieniais	10-3	term. indėlius 2 metų	9 1/2%
Antradieniais	10-3	term. indėlius 3 metų	9 1/2%
Trečiadieniais	uždaryta	pensijų s-tą	9 %
Ketvirtadieniais	10-8	spec. taup. s-tą	7 1/2%
Penktadieniais	10-8	taupomąją s-tą	7 %
Šeštadieniais	9-1	depozitų čekių s-tą	6 %
Sekmadieniais	9-12.30	DUODA PASKOLAS:	
		asmenines nuo	11 %
		mortgičius nuo	9 3/4% - 11 1/2%

ANAPILYJE skyrius veikia sekmd. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neiname mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽININGAS PATARNAVIMAS

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
2239 Bloor Street West. • Telefonas 536-5936 ir 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

Vaidotas (Vay) Jonynas
Telefonas (416) 864-2734
pataria ir padeda investicijose nuo aukso iki valstybinių lakštų. Jo atstovaujama firma aptarnauja investuotojus nuo 1923 metų.
MOSS, LAWSON & CO. LIMITED
48 Yonge St., Toronto, Ont. M5E 1G7

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE
JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (IŠSKYRUS CIGARETES)
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS SKAITYTVĄ (KOMPIUTERĮ)

"TYPE MASTER GRAPHICS"
3317 Bloor Street West, Toronto, Ontario M8X 1E7
Telefonas: 236-1048
* Raidžių rinkimo bendrovė.
* Renka tekstus lietuvių, prancūzų ir anglų kalbomis.
Skambinkite **Linai Kuliavienėi** arba **Vidai Šiaučiuenei**

Agentas, kuris rūpinasi jumis
1. Jūsų namai yra svarbiausias mano rūpestis.
2. Pasirinkdami mane, jūs pasirenkate agentą, kuris rūpinasi jumis.
3. Skambinkite Antanui Geniui tel. 239-3991, ir turėsite pirmos klasės patarnavimą.
tony genys
pardavėjas
an independent member broker
"RE/MAX professionals inc."
1 east mall crescent
etobicoke, ontario M9B 6G8
bus: (416) 239-3991
res: 231-2839

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.
Savininkas — RICARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

Greitas ir tikslus patarnavimas!
DRAUDA
gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos
Juozas Eimis Ramas
Tel. 364-5081, namų 766-5857
Allstate
Simpson's, 176 Yonge St.,
Toronto, Ont., M5C 2L7 (Queen & Yonge)
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

AUTORITE SALES & SERVICE
1636 Dundas Street West,
Toronto, Ontario M6K 2M4 Telefonas 531-1331
BLOOR AUTORITE GARAGE
296 Brock Avenue
(Tarp Dundas ir College) Telefonas 531-1305
* Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical fitness Certification)
* Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. * Visi automobilių mechanikai
* Taisymai. * Snieginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F.
* GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETITT

Toronto "Atžalyno" vyrų grupė šoka Oželį "Vilniaus" paviljone tautybių savaitėje

Nuotr. B. Tarvydo

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

ja, kartais užblokuodami jėmimą. Tais atvejais policija suma piketuotojus, kaip pažeidžiančius privatinę nuosavybę. Tos gatvės gyventojai pradėjo skųstis policijai dėl nuolatinių triukšmo ties klinika. Ontario vidaus reikalų min. Ian Scott paskelbė potvarkį, apribojantį piketuotojų skaičių iki penkių asmenų iš vienos ir iš kitos (priešingos) grupės. Tam apribojimui pritarė ir kardinolas Carteris. Prieš tokį potvarkį pasisakė Gyvybės gynėjų sąjūdis, pareikšdamas, kad kardinolas nėra jų nuomonės reiškėjas ir piketavimą tęsia toliau didesniais būriais nei nustatyta. Už piketavimo teisę pasisakė "The Catholic Register" red. L. Hendersonas, reikšdamas savo nusteimą, kad tuo būdu pažeidžiama protesto teisė, proteguojama nelegali kudiukų žudanti klinika. Jis pasisakė ir prieš spaudą bei radiją-telėviziją, kurie yra linkę užtarti Morgentalerį. Pastarasis didžiulioji buvusių teismų sprendimais, kuriuose prisiekusių patikėtinių teismai jį išteisino. Pasak jo, tai esą visuomenės balsas. Iš ligšiolinių duomenų matyti, kad Ontario visuomenė abortų klausimu yra suskilusi. Kvebeko provincijoje, po kelių teisminių bylų, Morgentaleris buvo išteisintas, ir jo klinikos ten veikia viešai, nepaisant jas draudžiančio Kanados įstatymo. Pasigendama stipresnio katalikų balso prieš negimusius kūdikius žudančias klinikas.

Nors Kanadoje yra daug darbų, tačiau ūkininkai vasa-

ros darbams turi importuoti darbininkus iš kitų kraštų. Ontario provincijos ūkininkai, auginantys tabaką ir vaisius, kasmet samdo tūkstančius sezoninių darbininkų, atvykstančių iš miestų, kitų provincijų ir užsienio kraštų. Pernai reikėjo 53,000 tokių darbininkų. Vien iš Karibų salų atvyko 2,639, iš Meksikos — 532. Tabako skynėjai uždirba per dieną apie \$40—\$60, patyrę braškių skynėjai — iki \$87.

Kanados gyventojai (Ontario, Kvebeko, Br. Kolumbijos, Šiaurės vakarų teritorijoje) naudojami "Bell Canada" ir "British Columbia Telephone Co." telefonų sistema, kuri yra moderninė ir federacinės valdžios kontroliuojama. Pradėjus kelti kainas už telefoninius patarnavimus, "CNCP Telecommunications" bendrovė pasiūlė savo paslaugas toje srityje pigesne kaina (ilgųjų nuotolių pasikalbėjimams). Valstybės komisija CRTC, tvarkanti komunikacijos sritį, atmetė minėtos bendrovės prašymą. Pastaroji, dabar aptarnaujanti tikta telegrafą, norėjo išplėsti savo veiklą ir sudaryti konkurenciją, kuri natūraliai įgalintų geresnį ir pigesnį patarnavimą astuoniem milijonam kanadiečių, besinaudojančių "Bell Canada" telefonu. CNCP bendrovė jau buvo pasiruošusi naujam žingsniui — buvo davusi skelbimus keturiem dienraščiam, supirkusi dalį techninių reikmenų, užsakiusi "laimėjimo balį", bet viską turėjo atšaukti. Bendrovės vadovybė yra pasiryžusi tuo reikalu kreiptis į teismą arba federacinį ministrų kabinetą.

Ekonominė lietuvių konferencija

Kredito unija "Kasa" ir "Litas Investing Co." bendromis įėjomis rengia pirmąją JAV ir Kanados lietuvių ekonominę konferenciją. Ji įvyks lapkričio 9-11 d.d. Marco Island, Fla. Čia bus visa eilė pašnekesių ir diskusijų finansinė-ekonominė temom. Paskaitininkai bus paskelbti vėliau.

Dalyvių bus apgyvendinti gražuose "Beach Club" ir "Sea Winds" viešbučiuose. Jie galės gauti lengvatų valstybinių mokesčių nurašymo atveju. Ten pat bus galima susipažinti ir su bendranamių (condominium) pirkimu ir vadinamąja "time sharing" atostogų sąvoka. Kurie norės įsigyti "condominium" arba nusipirkti "Lito" siūlomus "time sharing", tiems bus apmokėtos kelionės išlaidos.

Tuo pačiu metu Marco Island vyks "Kasos" tarnautojų sąskrydis iš Niujorko, Čikagos ir St. Petersburgo. Čia bus aptarti specifiniai "Kasos" reikalai, kiek tai liečia techniskus darbus ir patarnavimą visuomenei.

Viesbučiai ir kelionės lėktuvais yra paimti nuo lapkričio 6 iki 13 dienos. Kas norės, galės pasilikti Floridoje visą sa-

vaite. Rezervacijų ir kelionės detalių bei nakvyčių reikalais galima kreiptis į kelionių agentūrą "Vytis" (2129 Knapp St., Brooklyn, N.Y. 11229, USA; tel. (718) 769-3300). Yra gauti specialūs papiginimai. Visais kitais konferencijos reikalais kreiptis į "Kasą" arba "Litą" (86-01 114 St., Richmond Hill, N.Y. 11418, USA).

Skristi ar neskristi?

(Atkelta iš 6-to psl.)

Prie pat Ispanijos

Monte Gardo yra tik keturi km nuo Ispanijos sienos. Persikėlus keltu per Guadianą upę, pastebimas jau kiek skirtingas gyvenimas. Žmona ir dukterė sakė, kad ispanai yra simpatiškesni. Gal? Juk susikalbu su jais. Jeigu pritrūkstą žodžių, imaišau lotyniškus, pridėdamas dar "pirštų kalbą". Šypsosi tuomet bedantės ispanės prie parduodamų gražių savo darbo staltiesių, šypsosi senukai prie įvairių dirbinių. Čia veikia dar Lietuvos laikų sena čigoniška-žydiška derybų tvarka. Žmona ir dukra tokio pirkimo nepažįsta ir mano, kad užrašyta kaina yra galutinė. Nustemba, kai kokį nors daiktą nuperku už pusę prašomos kainos. Tačiau mokėdamas pinigą, visuomet galvoju, kad dar galima buvo kainą gerokai "numušti".

Po savaitės paplūdimyje, vykstant į Portugalijos sostinę Lisaboną (port Lisboa). Iš ten parašysiu savo įspūdžius "TZ".

Skautų veikla

• Rugsėjo 9 d., 7 v.v., skautų būkle šaukiamas posėdis visų Romuvoje stovyklavusių vadovų-vių ir ūkio personalo. Bus peršvelgta praėjusios stovyklos eiga ir aptariami ateinančių metų stovyklos reikalai.

• "Rambyno" tuntas ruošia Tautos šventės minėjimą Lietuvos kankinių šventovėje rugsėjo 15 d.; 10 v.r. — Mišios, po jų trumpa sueiga, pradedant sezono veikla.

• Prit. sk. psl. Marius Bijūnas, sekmingai lankęs "Azuolo" mokyklą ir po to stovyklavęs Atlanto rajono stovykloje, grįžo į Torontą ir atliks stažą vadovaudamas skilčiai.

• Laužavedžių kursams vadovauti sutiko ps. D. Viškontienė. Pirmoji kurso sueiga įvyks rugsėjo 29 d. Norintieji juos lankyti tepaneša vienetų vadovams. Organizuojami ir skiltininkų kursai.

• Kariuomenės ir Lietuvos skautų įsteigimo šventė bus lapkričio 3 d.; 10 v.r. — Mišios, 3 v.p.p. — iškilminga sueiga Prisikėlimo par. patalpose.

• Lietuvių kooperatyvui "Parama" už finansinę pagalbą "Rambyno" tuntui skautiškas acū.

D. Barzdžiūtė

Winnipeg, Manitoba

A. a. STEFANIJA (ŽYDAVIČIŲ-TE) MAŽEIKIENE.

O tu, Dieve, visagali.

Iš skaitlybių skiri dalia.

Sugrąžink man mano meilę,

ar ir mane pasiimk...

Tai buvo mėgstamiausia a. a. Stefanijos daina. O ji turėjo gerą balsą ir mokėjo daug dainų. Gal ši daina priminė jai realų gyvenimą, nes praeito karo sukuriuose ji su vaikais buvo atskirta nuo savo vyro Kazimiero. Gyvendama Lietuvoje, ji viena užaugino ir mokslus išleido dukrą ir sūnų, o ji pati vis svajojo kada nors susitikti su savo vyru. Pagaliau 1982 m. rudenį ji galėjo atvažiuoti į Kanadą savo Kazimiero aplankyti. Tai buvo malonus, nors ir trumpas pasimatymas.

Sugrįžusi į Lietuvą, ji pradėjo galvoti apie sekančią kelionę į Winnipegą. Ir vėl 1984 m. rudenį atvažiuo, bet po kelių mėnesių susirgo sunkia, nepagydoma liga. Ir taip sirgdama ji išguldė St. Boniface ligoninėje daugiau kaip 6 mėnesius.

Vėlonė buvo gimusi 1911 m. kovo 23 d. Budos girininkijoje, Kaišiadorių vls., Trakų aps. Mirė 1985 m. liepos 27 d. Po pamaldų rugpjūčio 2 d. Šv. Kazimiero šventovėje buvo daugelio žmonių palydėta ir palaidota Visų Šventųjų kapinėse Winnipege. Į laido tuves buvo atvažiuojo jos broliai — Kazys ir Jonas su sūnumis. Po laido tuvių dalyvavusiems buvo surengti pietūs.

Rugpjūčio 4 d. vėl toje pat salėje susirinko daug Kazimiero Mažeikos draugų išreikšti jam užuojautos ir atšvesti jo 81-jį gimtadienį. Kazimieras yra didelis tautininkas mūsų parapijos ir lietuvių kolonijos gyvenime. Visi linki jam geros ateities. Ev. Fedaras

Ontario pilietybės ir kultūros ministrė Lili Munro rugpjūčio 27 d. Kanados parodos Karalienės Elzbietos pastate pasakė kalbą Kanados daugia-kultūrių organizacijų sukviesiems svečiams iškilmingų pietų metu. Kalboje paminėjo gražų visų kultūrų žmonių bendradarbiavimą, kurie Ontario provincijoje turi vieno-das teises ir galimybes. Specialiai paminėjo Harry Gai-rey, kuris parašė knygą "Juodojo žmogaus Torontas 1914-1980". Pietuose dalyvavo apie 450 svečių. "Tėviškės žibu-riams" atstovavo V. Matulaitis.

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:
8 1/4% už 90 dienų term. indėl.
8 1/2% už 6 mėn. term. indėlius
9 % už 1 m. term. indėlius
9 1/2% už 2 m. term. indėlius
9 1/2% už 3 m. term. indėlius
9 % už pensijų planą
7 1/2% už specialią taup. s-tą
7 % už taupymo s-tas
6 % už čekių s-tas (dep.)

I M A:
už asmenines paskolas nuo 11 %
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų 10 1/2%
2 metų 11 %
3 metų 11 1/2%
(fixed rate)

su keičiamu nuosimčiu
1, 2 ar 3 metų 9 3/4%
(variable rate)

AKTYVAI virš 44 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybę apdrausta santaupų dydį, bet nedaudiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express). Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta). BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario
Telefonai: 532-8723 ir 532-1149 M6P 1A6

AL GARBENS REALTOR
22 Hedgewood Rd., Willowdale, Ontario M2L 1L5
Telefonas 489-1543
(staiga, tarnaujanti lietuviams nuo 1951 metų)

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.
Telefonas 773-6480
77 Kennedy St. West, Aurora, Ontario L4G 2L6
Alfonsas Garbenis, jn. B. Econ. CRA. Kvalifikuotas (kainojimas nuosavybių dėl mortgičių. Patarnauja palikimų (Estates & Capital Gains), investicijų ir kituose nekilnojamo turto reikaluose.

RE/MAX
renown realty ltd., realtor
an independent member broker
daiva t. dalinda, B.A.
associate broker
4887 dundas st. west
islington, ontario M9A 1B2
res: 767-0999
232-2322

RUNNYMEDE-ANNETTE, trijų aukštų, 11 kambarių, 3 prausyklų namas. Tinkamas nuomojimui, dvigubas garažas. Labai gražiai prižiūrėtas. Kaina — \$159,000.
HIGH PARK DUPEKSAS, puikus, skoningai atremontuotas dviejų butų namas. Atskiri įėjimai ir šildymai. Naujai ir šviesiai užbaigtas rūsys, dvigubas garažas, centrinis vėsinimas. Arti poeminio. Kaina — \$224,900.

NEMOKAMAS NAMO ĮKAINOJIMAS

PARKSIDE MEAT MARKET
335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario
Telefonas 535-1258

• Turime lietuviškų skilandžių, sūrių ir kitų maisto gaminių •
• Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas •
Turime įvairių rūkytų žuvų. Didelis pasirinkimas.
Gera kaina. Kviečiami atsilankyti.

P. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS
(2537 Wharton Glen Ave., Mississauga, L4X 2A8, tel. 279-4371)
Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way.
Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus.
Savininkai: Tom Thompson ir J. Tamošiūnas

A.P. GOMES
Real Estate & Insurance Ltd.
1567 Dundas St. W. Toronto, Ontario
Telefonai: 531-1191 namų 537-2291

A & L Windows
66 Spadina Ave., Hamilton, Ont. L8M 2X1
Savininkai — Algis ir Lenis Žilvyčiai
Esamas langus pakeičiame šiluminiais (thermal) langais dvigubo ar trigubo storumo stiklo. Taip pat įdedame aliumines duris 2" ir aliuminius išorinius langus (storm windows) (vairios rūšies ir spalvos, pagamintus pagal užsakyką. **Nemokamas įkainojimas.**
Lietuviams 10% nuolaida. Skambinti telefonu (416) 545-6556 Hamilton, Toronte ir apylinkėse prašome skambinti "collect"

NEBESUNTINĖTI

Labai geras laikraštis. Gaila, netekus regėjimo, prenumeratai pasibaigus, prašau laikraščio nebesuntinėti.
P. Leipus

VALIAUS VYTIS

Savo korespondencijoje "Valiaus Vytis" "TŽ" 1985 m. 21 nr. J. B. citavo mane, šiltai žodžiais pasisakančią dail. Telesforo Valiaus sukurtojo Vyčio tema. Atleiskite, kad tik šiandien dėl didelio atstumo, todėl ir po ilgo laiko norėčiau įterpti tokią mažą, patikslinančią pastabėlę. Kalbant apie Vyti, kaip grafikas, visada turiu galvoje T. Valiaus stilizuotą Vyti, seniai jau mūsųose paplitusi, visada populiari.

Iš J. B. korespondencijos patyriau labai malonią staigmeną, kad esama ir kitokių dail. Valiaus sukurto Vyčio variantų, kurie man ligšiol nebuvo žinomi. Viena jų, pavyzdžiui, puosė netgi mūsų gildinamą rašinį.

Viktoras Simankevičius,
Australija

LIETUVIAI IR LENKAI

Skačiau Stepo Varankos straipsnį "Vilniečių darbai bei rūpesčiai" ("TŽ" 1985 m. 25 nr.). Jis rašo apie lenkų pažinimą, neskaitydamas lenkų spaudos — pogrindinės bei emigrantinės.

1. Vakaruose egzistuoja ir nauja lenkų išeivija. Jos pažinimas reikia skirti nuo senosios išeivijos pažinimą. Aš nusiunčiau "Tėviškės žiburiai" keletą numerių žurnalo "Kontakt", kuris yra vienas iš jaunosios emigracijos žurnalų. Jame aš dirbu ir rašau apie Rytų Europą. Būtų geriau, jei p. Varanka, prieš pradėdamas rašyti, atsakytų į klausimą: kuri lenkų emigracija bus svarbesnė ateityje — senoji ar jaunoji?

2. Aš nusiunčiau lenkų pogrindžio organizacijų bei partijų pareiškimą apie rytinę Lenkijos sieną ("TŽ" 1985 m. 27 nr.). Prašau man atsakyti: kas bus svarbiau — dabartinė opozicija ar Britanijoje esanti emigracinė Lenkijos vyriausybė? Ar tai nėra labai svarbus klausimas?

Aš nemoku gerai lietuviškai ra-

šyti, bet skaitau lietuvišką spaudą.

Su pagarba —
Josef Darski, "Nepriklausomybės" sąjūdžio atstovas ir "Kontakto" bendradarbis

Red. pastaba. Šis laiškas buvo parašytas lietuvių kalba. Teko ištaisyti tik tai, kas bėgė klaidas.

KARDINOLO PAREIŠKIMAS

"TŽ" 1985 m. 27 nr. religiniame skyriuje parašyta: "Komunizme yra branduolys tiesos", pareiškė kard. J. Ratzingeris. "Jo nuomone, komunizmas akivaizdžiai nurodo bado, teisingumo ir taikos problemas, tik jas sprendžia klaidingai. Marksizmas esąs patrauklus, nes jo moralinių vertybių imperatyvas yra stiprus. Taip teigia aukštas K. Bendrijos dignitorius."

Ar gali marksizmas pasirodyti kaip mokslinė sistema, kuri neišlaiko gyvenimiškos kritikos? Komunizmas neturi moralinių vertybių savo sistemoje — tiksliai terora.

Atsakydamas į kard. J. Ratzingerio mintis, norėčiau jį daugiau supažindinti su Vladimiro ir Liubliankos kateizmais, su masiniais suaudytųjų kapais, su milijonais kėnų Sibiro koncentracijos stovyklose. Geriausi lietuvių tautos sūnūs yra perėję šias vietas kaip kankiniai. Lietuvių tauta jaučiasi išdidi, turinti tiek daug kankinių ir šventųjų, kurie galbūt niekuomet nebus kanonizuoti.

J. S. Red. pastaba. Jei komunizmas neturėtų savyje nieko vertingo, iš viso negalėtų egzistuoti, būtų visų pasmerktas. Komunizmas mato problemas, bet siūlo klaidingus sprendimus, kartais viliojančius, bet vedančius į dar didesnes problemas, į totalistinę santvarką, kuri, užuot pagelbėjusi žmogui, jį pavergia brutalia jėga. Komunistinis problemų sprendimas primena lokį, kuris, norėdamas nuvairuoti musę nuo žmogaus veido, paleido akmenį. ... Minimas ateistinis komunizmas kardinolui J. Ratzingeriui yra neblogiau žinomas už mūsų, ypač teorinė jo pusė, kur tiesos bei gėrio grūdą užgožia blogio mase.

Švedijos sostinėje Stockholme demonstruoja Baltiečių laisvės ir taikos žygio dalyviai. Iš kairės: VLIKO vicepirmin. L. GRINIUS, dr. A. ŠTROMAS, dr. T. VENCLOVA, V. RAKAUSKAITE-ŠTROMIENE, kanadietis J. STATKEVIČIUS iš Rodney, Ontario, ir kiti

Ilgos dienos ligoninėje

Lūdna ir linksma realaus gyvenimo iškarpą

ZIGMAS GIRDAUSKAS

Aleksandras Antanas gu-lėjo sveikstančiųjų palatoje. Jo lova stovėjo prie erdvaus lango, pro kurį žemyn į pakalnę virš aukštų medžių viršūnių mirgėjo nesibaigiantis miestas. Aleksas buvo zirlus ir nelaimingas gal dėl to, kad niekas, net jo geriausias draugas, šiuo momentu nenorėjo būti jo vietoje. Iš savo keturių galūnių jis turėjo tik vieną sveiką ranką ir koją. Jo dešinė ranka buvo sugipsuota lig pat peties, tik prie pirštų galūnų buvo palikta skylė oro cirkuliacijai. Kairė koja taip pat buvo sugipsuota nuo pirštų galūnų iki pačios dvišakumos. Dar blogiau, kad į šią apgailetą padėtį Aleksą įbloškė visai jauna ir graži moteris su savo nauju automobiliu.

Buvo šeštadienio pavakarys, kai Aleksas, gerai nusiteikęs, skubėjo aplankyti savo draugą. Ir šviesos buvo žalios, kai jis mėgino pereiti Queen gatvę ties Niagaros gatve Toronto. Vienas automobilis jau stovėjo ten prie šilaitės ir laukė šviesų pasikeitimo, kai jis jį praėjo. Tuo momentu ana moteris ir kirtu jam su savo "Tajota", nublokšdama Aleksą tolyn į gatvę. Paskiau ji ašarodama aiškino, kad nepastebėjusi jo einančio. ... Tikriausiai jį parduotuvių langus dairėsi. ... Taip ir baigėsi Aleksas savaigalio linksmoji dalis.

Aleksas gulė čia jau trys savaitės ir diena po dienos laukia, kada vėl kuri nors iš keturių slaugių ateis ir jį visą nuplaus. Slaugės kiekvieną dieną tikrina jo temperatūrą, ištraukia kraują iš sveikos rankos, bet vis kažkaip pamiršta ateiti su karšto vandens indu, muilu bei sausais rankšluosčiais.

— Tos Jamaikos tinginės, — širsta Aleksas, — jos čia tik penisi atvažiavusios, o ligoniniais nesirūpina. ...

— Kai tik viena iš šių kraštų koją įkelia, tuoj visą savo giminę atsigabena, — pritaria iš gretimio kampo kanadietis su sulaužytu šlaunikauliu, krapštydamas iš dėžutės cigaretę ir ruošdamasis išeiti parūkyti. Jis tą iškylą daro kas valandą, nors jį jam yra labai skausmin-ga.

— Gal mes nemokam su jomis susidraugauti, žinot kita rasė, — sako kitas ateivis su operuotu kojos sąnariu iš trečio kampo.

— Kur ten susidraugausi! Jos tik išlūmščia kiekvieną rytą šaukdamos "Good morning man! How are you today?" Šoka čia, šoka ten ir vėl pro duris lauk, — aiškina Aleksas.

— Mėgink, Aleksai, klausti, kaip ir kur jos gyvena, — pataria jam ateivis.

Saulėtą sekmadienio rytą Aleksas vėl sėdi pusiau perlaužtoje lovoje. Į palatą sunkiais žingsniais atžygiuoja storulė plačių veidų slaugė ir, nutęsdama balsą, sveikina Aleksą, nes jis čia didžiausias ligonis.

— Kaip sekasi tau, vyre, šian-dien?

— Ačiū, gerai, — sako Aleksas. — Kaip sekasi Jums šį gražų rytą?

Storulė nustebusi kurį laiką žiūri į Aleksą.

— Jau turbūt karščio neturi? — klausia ji ir greitai įkiša jam termometrą į burną. Vėliau išėmusi termometrą tikrina.

— Dar vis yra karščio penkios dalelės, — sako slaugė.

— Kur jūs gyvenate? — klausia Aleksas.

— Mississaugoje.

— Ar turite savo šeimos namą?

— Taip, mūsų šeimos namas yra trijų miegamųjų.

— Mississaugoje labai erdvūs nauji namai tai ir jūs turite turbūt vieną iš tų didžiulių — sako Aleksas.

— Gražus ir didelis, bet mes turime tris vaikus, tai namas pilnai apgyventas, — aiškina slaugė.

— O kur jūsų vyras dirba? — klausia Aleksas.

— Lėktuvų fabrike prie Mal-tono.

— Jums turbūt nesunku išsi-vesti, nes abu gerai uždirbate.

— Sunkoka, nes skola dar vis didelė, bet metai po metų mažėja.

Ateina kita slaugė, lieknė ir šviesiau nurudintais Jamaikos saulės skruostais. Ji rankose turi įrankį kraujui ištraukti, bet sustoja tarpdu-ryje ir nustebusi žiūri į besikalbančius — Aleksą ir savo bendradarbę.

— Kas įvyko, kad toks links-mas šiandien? — klausia ji.

— Nieko ypatingo, tik džiau-giuosi, kad gerame krašte gyvenu, kur visko pilna, — sako Aleksas.

— Argi jau čia taip gerai? — klausia antroji slaugė.

— Daug kur buvau — Ukrainoje, Rusijoje, Vokietijoje, Anglijoje, bet Kanadoje yra geriausia gyventi, — aiškina Aleksas.

— Kai atvykau į Torontą iš Anglijos ir pamačiau dešras Queen gatvės parduotuvių languose, ilgai žiūrėjau netikėdamas. Paskui įėjęs nusipirkau tų dešrų svarą, duonos, nuejęs į Trinity parką atsisėdau ant suoliuko ir greitai suvalgiau. Anglijoje dar maistas buvo pagal korteles, o čia — pirk, kiek nori ir valgyk sveikas. Abi slaugės pradėjo šypotis.

— Taigi, — tęsia Aleksas, — vėl grįžau į tą pačią parduotuvę, nusipirkau kitą svarą ir sugrįžęs į parką suvalgiau.

Abi slaugės pradėjo garsiai kvatoti.

Tą dieną prieš pietus atėjo lieknoji seselė, užtraukė užuolaidas aplink Aleko lovą ir jį nuplausė.

Pavakary, kai vėl abi slaugės atvyko prie Aleko lovos, jis jas paklausė:

— Ar žinote kaip italas dar-bio jėškojo ir vis nesurado?

— Nežinome.

Atvyko italas su gausia šeima į Torontą ir jėško darbo. Jėško kasdien, bet vis neranda. Ateina pas savo kleboną ir skundžiasi, kad vaikus ir žmoną turi maitinti, o pinigų neturi. Klebonas pataria melstis į šv. Antaną — jis visiems padeda tokiuose reikaluose. Italas vėl išeina darbo jėškoti, bet vis neranda. Sugrįžta jis prie šv. Antano statulos ir grūmoja:

— Tu, toks ir anoks, aš mel-džiausi į tave, o tu man nieko...

Pamatęs klebonas, kad para-pijietis tikrai įpykęs ant šv. Antano, pasiūkė zakristijoną ir sako:

— Žinai, nukelk tą didelę šv. Antano statulą ir padėk aną mažą toje vietoje, nes tas žmo-gelis gali tą didelę sudažyti...

Zakristijonas taip ir padarė — sukeitė statulas.

Sugrįžta italas įtūžęs vėl prie statulos. Pamatęs mažą šv. Antano statulėlę suriko:

— Aha, bambino, o kur tavo tėvas? ...

Abi slaugės leipsta iš juoko, prie jų prisijungia dar dvi slaugės ir visos stebisi: Aleksas buvo visai kitoks ligonis.

Dabar Aleksą prausia kasdien lieknoji slaugė ir šiaip praeidama vis nepamiršta pakutenti Aleko sveikosios kojos pado. Aleksas anekdotų dar vis turi pilną maišą.

Trys konkursai

Švenčiant 1987 metais sukaktis Lietuvos krikšto, vykdyto Mindaugo, Jogailos ir Vytauto, skelbiamas dramos konkursas.

Pageidaujama, kad dramos struktūra laisvai pasirinktu būdu siųstųsi su Lietuvos krikšto tema. Rankraštis savo puslapių skaičiumi turi būti įprastinės dramos knygos apimties. Premijos dydis — \$3,000.00. Vertintųjų komisijai neradus pakankamai gero veikalų, premija neskiriama. Vertintųjų komisijos sudėtis bus paskelbta vėliau. Rankraščius, pasi-rašytus slapyvardžiu su tikra pavarde ir adresu uždarame voke, siųsti ligi 1986 m. gruodžio 31 d. šiuo adresu: Lietuvos krikščionybės jubiliejaus vykdamosis komitetas, 5620 So. Claremont Ave., Chicago, IL 60636, USA.

Švenčiant 1987 m. sukaktis Lietuvos krikšto, vykdyto Mindaugo, Jogailos ir Vytauto, skelbiamas pašto ženklų konkursas.

Šiuos jubiliejinus pašto ženklus prašomas išleisti Vatikanas. Konkurse kviečiami dalyvauti visi lietuviai menininkai. Projekto formatas — 20 x 30 cm arba 8.3 x 12.5 colių dydžio. Spalvų derinys paliekamas menininko nuožiūrai. Pašto ženklų pavadinimas — "Christianitas Lituanicae". Žymėtinios trys krikšto datos: 1251, 1387 ir 1413 ir dabartinės sukakties metai — 1987. Siūloma viename pašto ženkle atvaizduoti Mindaugą, Jogailą ir Vytautą, dedant po Mindaugo atvaizdu 1251 metus, po Jogailos — 1387, po Vytauto — 1413 ir virš atvaizdų — 1987. Kituose pašto ženkuose siūloma dėti atvaizdus Šiluvos Marijos, Aušros Vartų Marijos, šv. Kazimiero, pal. M. Giedraičio, Vilniaus katedros, Vilniaus universiteto ir kt.

Pašto ženklų leidėjas — Poste Vaticane. Vatikanas uždės ir pašto ženklų vertę. Pašto ženklų projektams paruošti skiriamos trys premijos: pirmoji \$600.00, antroji \$400.00 ir trečioji \$300.00, iš viso \$1,300.00. Premijos bus išmokamos tik Vatikanui priėmus pašto ženklų projektus ir nutarus juos išleisti. Vertintųjų komisijos sudėtis bus paskelbta vėliau. Premijuoti projektai lieka konkursą skelbiančio Lietuvos krikščionybės jubiliejaus

• Kai gali, mušk be atodairos, kai tave muša — bėk ir rėk... (J. Aistis).

• Lapai daugiau daro triukšmo krisdami, negu augdami; žmonės daugiau daro triukšmo griudami, negu statydami.

• Kai gali, mušk be atodairos, kai tave muša — bėk ir rėk... (J. Aistis).

• Lapai daugiau daro triukšmo krisdami, negu augdami; žmonės daugiau daro triukšmo griudami, negu statydami.

• Kai gali, mušk be atodairos, kai tave muša — bėk ir rėk... (J. Aistis).

• Lapai daugiau daro triukšmo krisdami, negu augdami; žmonės daugiau daro triukšmo griudami, negu statydami.

• Kai gali, mušk be atodairos, kai tave muša — bėk ir rėk... (J. Aistis).

• Lapai daugiau daro triukšmo krisdami, negu augdami; žmonės daugiau daro triukšmo griudami, negu statydami.

• Kai gali, mušk be atodairos, kai tave muša — bėk ir rėk... (J. Aistis).

• Lapai daugiau daro triukšmo krisdami, negu augdami; žmonės daugiau daro triukšmo griudami, negu statydami.

• Kai gali, mušk be atodairos, kai tave muša — bėk ir rėk... (J. Aistis).

• Lapai daugiau daro triukšmo krisdami, negu augdami; žmonės daugiau daro triukšmo griudami, negu statydami.

• Kai gali, mušk be atodairos, kai tave muša — bėk ir rėk... (J. Aistis).

• Lapai daugiau daro triukšmo krisdami, negu augdami; žmonės daugiau daro triukšmo griudami, negu statydami.

• Kai gali, mušk be atodairos, kai tave muša — bėk ir rėk... (J. Aistis).

• Lapai daugiau daro triukšmo krisdami, negu augdami; žmonės daugiau daro triukšmo griudami, negu statydami.

• Kai gali, mušk be atodairos, kai tave muša — bėk ir rėk... (J. Aistis).

• Lapai daugiau daro triukšmo krisdami, negu augdami; žmonės daugiau daro triukšmo griudami, negu statydami.

• Kai gali, mušk be atodairos, kai tave muša — bėk ir rėk... (J. Aistis).

• Lapai daugiau daro triukšmo krisdami, negu augdami; žmonės daugiau daro triukšmo griudami, negu statydami.

• Kai gali, mušk be atodairos, kai tave muša — bėk ir rėk... (J. Aistis).

• Lapai daugiau daro triukšmo krisdami, negu augdami; žmonės daugiau daro triukšmo griudami, negu statydami.

komiteto nuosavybe, o nepremijuotus galės autoriai atsiimti.

Pašto ženklų projektus, pasirašytus slapyvardžiu su tikra pavarde ir adresu uždarame voke, siųsti ligi 1985 m. gruodžio 31 d. šiuo adresu: Lietuvos krikščionybės jubiliejaus vykdamosis komitetas, 5620 So. Claremont Ave., Chicago, IL 60636, USA. Smulkesnį informaciją kreiptis į minėtąjį komitetą ar jo narį J. Adomėną, 3329 W. 66th St., Chicago, IL 60629, tel. 312 - 737-3539.

Šios konkurso taisyklės, skelbiamos 1985 rugpjūčio 15 d., pakeičia anksčiau skelbtąsias.

Rengiantis švesti 1987 m. Lietuvos krikščionybės jubiliejų, skelbiamas jubiliejaus ženklų konkursas.

1. Tikslas: ženklelis-simbolis bus visur naudojamas ryšium su 1987 m. jubiliejaus šventėmis bei renginiais visame pasaulyje.

2. Pobūdis: lengvai suprantamas simbolis (logo) turi tiktai laisvam popieriui, vokams, metalinei sapei, lipinukams, klijuotėms, medžiaginiams klenčiukams, spausdintoms programoms ir plakatams, marškinėliams ir kitiems gaminiams.

3. Techniški reikalavimai: a. dydis: konkursui atsiunčiamas originalas 18 x 18 cm (7 x 7 colių) plote telpantis ženklas ir to paties ženklų fotokopija, telpanti 2.5 x 2.5 cm plote. Abu turi turėti 4 cm (1.5 colių) baltus kraštus; b. spalvos: nuo vienos iki trijų spalvų, bet tinkamų tik vienos spalvos gaminiui; c. įrašai: įrašyti tris krikšto datas: 1251, 1387, 1413 ir dabartinio jubiliejaus metus — 1987. Galima įrašyti su jubiliejumi susijusius žodžius lietuvių ar kita kalba.

4. Autorius ir laikas: projektus, pasirašytus slapyvardžiu su tikra pavarde ir adresu atskirame voke, siųsti ligi 1985 m. gruodžio 31 d. šiuo adresu: Lietuvos krikščionybės jubiliejaus vykdamosis komitetas, 5620 So. Claremont Ave., Chicago, IL 60636, USA.

5. Premijos: a. premijos yra \$200, 100, 75, 50, 50 ir 25. Joms paskirti komitetas pakvies komisiją ir jos nuosprendį praneš premijuotiems paštui; b. teisės: premijuoti projektai tampa komiteto nuosavybe ir autoriui negrąžinami; komitetas turi teisę savo nuožiūra panaudoti premijuotus simbolius ir pakeisti įrašytus žodžius, jei tokių būtų, kitomis kalbomis; komitetas turi teisę pritaikyti simbolius prie naudojimo sąlygų, susitaręs su autoriumi.

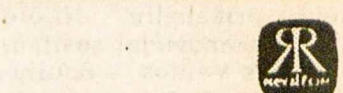
6. Ypatybės: premijos bus skiriamos pagal šias ypatybes: originalumą (paties autoriaus kūrinyje), kūrybingumą, dailumą ir svarumą, tinkamumą jubiliejaus progai ir atdu-mo konkurso taisyklėms. Šios konkurso taisyklės, skelbiamos 1985 rugpjūčio 15, pakeičia anksčiau skelbtąsias.

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. Lubys. Tel. 498-5823 arba 755-3174

1280 Dundas Street West, (prie Dovercourt Rd.) Toronto, Ont. M6J 1X7

Birutė Grigaitytė-Spudienė,

namų pirkimo ir pardavimo agentė

Ištaigos telefonas: 535-2500

Namų telefonas: 445-9469

DRESHER INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS

233-3334 — 231-2661 — 231-6226

3830 B Bloor Street West Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. DREŠERIS, A. MIKŠIENĖ ir RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais - 10 v.r. - 2 v.p.p.

Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas — greitas ir tikslus!

V. Dauginis — telefonai (416) 533-1121 (416) 822-8480 Lilija Pacevičienė — tel.(416) 846-7301, namų (519)853-3652

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS * * GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA — INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited, 1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6

(416) 533-1121

TOTAL TRADES RENOVATING

151 Carlingview Dr., Unit 5, Rexdale, Ontario

- atlieku visus elektrinius darbus — namų, istaigų, imonių
- parduodu ir įrengiu namų šildymo ir vėsinimo sistemas
- įrengiu aliumininius gaminius — lauko sienas, langus, duris, veidrodžius
- atlieku pagrindinius namų remontus — prausyklų, rūšių, padidinu namus, verandas
- uždengiu naujus stogus, išlieju (važiavimus) (driveways)

Bob (Gintas) Artickonis 674-1068

Juozas (Joseph) Norkus
namų pirkimo ir pardavimo atstovas

patarnauja lietuvių kalba
Nemokamas namų įvertinimas

Lietuvių pensininkų namuose "Vilnius" I-me aukšte.

1700 bloor street west
toronto, ontario M6P 4C3

769-1616

DRAUDA

"ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814

2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403

Toronto, Ontario M8

TORONTONT

Anapilio žinios

— Mišios Wasagoje, pradedant rugsėjo 8 sekmadieniu, bus laikomos tik 11 v.r. Gerojo Ganytojo koplyčioje.

— Lietuvos kankinių šventė — atlidai bus rugsėjo 22, sekmadienį; iškilmingos pamaldos — 4 v.p.p. Lietuvos kankinių šventovėje. Po to — procesija su Švenčiausiuoju į kapines. Iškilmės bus baigtos parapijos vakariene bei naujojo vyskupo P. Baltakio pagerbtuvėmis Anapilio salėje. Meninę programą atliks Montrelio mergaičių choras "Pavasaris".

— Sukurtinio sakramentas bus teikiamas rugsėjo 22, sekmadienį, parapijos iškilmų metu. Apeigas atliks vysk. P. Baltakis. Sukurtinio sakramentui besirengiančių vaikų tėvų susirinkimas — rugsėjo 8, sekmadienį, po 11 v.r. Mišių.

— Pakvietimai į parapijos vakarienę jau gaunami rugsėjo 8, sekmadienį, parapijos salėje po pamaldų.

— Pakriktyta Martyno ir Ramonos (Grigaliūnaitės) Yčų dukrelė Vilija-Marija.

— Palaidotas lietuvių kapinėse rugsėjo 2 d. a.a. Juozas Bernatonis, 84 m. amžiaus.

— Lietuvių klierikų fundui Romoje paaugojo \$1000 Petras ir Marija Venskai iš Sudburio savo sūnaus a.a. Stasio 10 metų mirties suaktyvė progą.

— Lietuvių kapinėm gauta \$500 auka iš E. Lapinskių, parapijai — \$50 iš dr. A. Valadkos.

— Mišios rugsėjo 8, sekmadienį, 10 v.r. — už a.a. Leoną Meškauską, 11 v.r. — už a.a. Oną ir Praną Eidukaičius, a.a. Adelę Nokeliūnienę; Wasagoje 11 v.r. — už a.a. Oną Kanapkiene.

Išganytojo parapijos žinios

— Rugsėjo 8, sekmadienį, 11.15 v.r., pamaldas laikys kun. P. Dilys. Pamaldose bus prisiminta Lydija Vilembrekienė, sulaukusi 80 metų amžiaus. Giedos parapijos choras.

— Rugsėjo 1, sekmadienį, pamaldose buvo prisiminti — Jieva Povilaitienė, mirusi 1984 m. rugpjūčio 30 d., ir jos vyras Andrius Povilaitis, miręs 1979 m. gegužės 26 d.

Lietuvių namų žinios

— Dienraščio "The Globe and Mail" 1985. VIII. 26 laidoje minimas dr. J. A. Šlivinsko paskyrimas techniškuoju direktoriumi "Glidden" dažų įmonės Kanadoje. Jis yra baigęs Toronto universitetą BSc, MSc, PhD ir MBA laipsniais.

— Šalio savo svarbių pareigų "Glidden" įmonėje, jis randa laiko ne tik eiti LN išdininko pareigas, bet ir aktyviai prisidėti prie knygvedybos bei atskaitomybės patobulinimo, skaitytuvų įvedimo ir pritaikymo LN reikams.

— Spalio mėn. pradžioje LN patalpose rengiamas Onos Valiukevičienės, viešnios iš okup. Lietuvos, estradinių dainų koncertas. Rengėjai — jos pažįstamų būrelis.

— Toronto lietuviai pensininkai jau gauna Ontario subsidijų pareiškimų formas. Toronto lietuvių pensininkų klubas, kuris yra jau pasistatęs gyvenamuosius namus, dėja, neturi socialinių reikalų patarnautojo ar patarėjo. Pensininkai gali pasinaudoti LN socialinių reikalų komisijos teikiama paslauga, kreipiantis į LN raštinę darbo valandomis.

— Toronto choras "Volunge" gausėja prieaugliu: Nijolė ir Algis Simonavičiai susilaukė dukrelės Vaidos — Sauliukai sesutės; Dalia ir Jurgis Valaičiai — pirmagimės dukrelės — Aleksandros; Rūta ir Marius Rusinai — dukrelės Audros — Andriukai sesutės; buvę volungiečiai Rasa ir Paulius Kurai — pirmojo sūnaus Tomo. Visi tėvai yra veiklūs lietuviškajame gyvenime.

— Toronto Maironio mokykla šiais metais buvo paprašyta Metropolitinės atskirųjų mokyklų vadybos paruošti švietimo programą lietuvių ir anglų kalbomis. Komisijon įėjo — A. Baršauskienė, L. Beržinytė, L. Underienė ir G. Paulionienė, koordinatore. Prisikėlimo parapijos posėdžių kambaryje visą liepos ir dalį rugpjūčio mėn. komisija rinko medžiagą ir redagavo gaires pradiniam skyriams (darželiui, I, II, III ir IV). Korektūras peržiūrėjo mokytojos S. Bubelienė ir Irena Ross. Mašinėlė viską perrašė A. Beržinytė ir V. Baliūnienė. Šiuo metu švietimo programa įteikta Metropolitinei atskirųjų mokyklų vadybai, kuri, pagal sutartį, išspausdins ją šį rudenį. Maironio mokyklos švietimo programos komisija tikisi, kad nauja programa pažadins naujų idėjų ir palengvins išeivijos švietimo darbą.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Šis penktadienis — mėnesio pirmasis. Ligoniai ir seneliai lankomi iš anksto susitarus. Šv. valanda ir Mišios — 7 v.v. Rugsėjo 7, šeštadienį, 5 v.p.p. bus Mišios "Vilniaus" rūmuose.

— Ruošiasi tuoktis: Darius Mašalas su Žibute Šilininkaitė.

— Rugsėjo 2 d. palaidoti a.a. Romas Draudvila, 65 m. amžiaus, ir a.a. Ona Kelmeliene, 62 m. amžiaus.

— Pradedant ateinančių sekmadienių, vakarinės Mišios bus 7 v., ne 8.30 kaip buvo vasaros metu.

— Trečtininkų Mišios, į kurias kviečiami visi, įvyks šį ketvirtadienį, 10 v.r.

— Rugsėjo 4, trečiadienį, 7.30 v.v., Parodų salėje įvyks visų buvusių Fatimof ir Liurde susirinkimas.

— Parapijai aukojo: Al. Piragis \$800, C. B. Joniai \$150, P. Kudreikis \$100, M. Jasionytė \$100, E. I. Macerinskai \$70, A. A. Horgan \$50, E. Kazlauskienė \$50; pranciškonų klierikų fondai — M. Jasionytė \$100.

— Mišios rugsėjo 8, sekmadienį, 8.30 v.r. — už a.a. Praną Dobilaitį, 9.30 v.r. už a.a. Joną Valantiejų, 10.15 v.r. — už a.a. kun. Vincentą Padolskį, už a.a. Konstanciją Poškienę, 11.30 v.r. — už parapiją, 7 v.v. — už a.a. Mariją Štuckienę ir Joną Valatką.

— Sukaktuvinis ateitininkų kongresas Čikagoje rugsėjo 30 — rugsėjo 2 dienomis buvo labai sėkmingas. Jo paskirtis buvo — paminėti 75-rių metų veiklos sukaktį ir pasiruošti ateičiai. Pagrindiniuose renginiuose dalyvavo apie tūkstantį asmenų. Daugiausia dalyvių susilaukė Tėvynės vakaras kazimieriečių seselių sode ir procesijoje į Marijos šventovę Marquette Parke. Šiame renginyje buvo arti 1500 dalyvių. Visos iškilmės buvo labai įspūdingos. Po keletą dalyvių buvo iš Australijos ir Brazilijos. Iš Kanados dalyvavo po keletą ateitininkų iš moksleivių, studentų ir sendraugių. Naujuoju Federacijos vadu išrinktas inž. Juozas Polikaitis, jau daug metų uoliai dirbantis ateitininkų gretose. Kongreso aprašymas bus išspausdintas "TŽ" vėliau.

— JAV konsulas Donald R. Tremblay, baigęs savo tarnybą Toronto, su žmona grįžo į JAV-bes ir apsigyveno Santa Monica, Kalifornijoje, kur turi savo namus. Išbuvęs 30 metų diplomatinėje tarnyboje, pasirinko pensininko gyvenimą. Jo žmona Elena (Lili) Hriškevičiūtė yra lietuvaitė, ištėkėjusi už minėto konsulo prieš 25 metus. Ji gražiai kalba lietuviškai. Abu yra baigę politinius mokslus. Ji kurį laiką dirbo kaip mokytoja gimnazijose, yra literatūros magistrė, moka daug kalbų. Jiedu palaiko ryšius su lietuviais. Gyvendami Toronto, jiedu atsilankydavo į lietuvių iškilmes — Vasario 16 ir kitomis progomis.

— Mūsų 35-rių metų vedybinio gyvenimo suaktyvė progą aukojame \$25 "Tėviškos žiburiais". Genutė ir Vyt. Agurkiai

— A. a. Karoliui Lukošui mirus, vietoje gėlių L. ir J. Jakaičiai paaugojo Tautos fondui \$50. Fondo atstovybė Kanadoje reiškia jiems nuoširdžią padėką.

— Sumaišytos eilutės. "TŽ" 33-34 nr. A. Maceinos straipsnyje, trečiojo skiltyje, pirmosios trys eilutės iš viršaus turi eiti antroje skiltyje iš viršaus.

— Kanados parlamento narys Andrew Witer (Parkdale-High Park) parlamento posėdžiuose iškelia baltiečiams ir ukrainiečiams svarbius klausimus, liečiančius sovietų persekiojamus žmones bei jų teisių pažeidimus. Š. m. birželio 25 d. parlamento posėdyje jis kalbėjo apie sovietų kalinamą Viktorą Petkų. Esą pastarasis persekiojamas nuo 17 metų amžiaus. Buvo suimtas 1947 m., nuteistas 10 metų lagerio; paleistas 1953 m., bet vėl įkalintas 1957 m. Po to 1978 m. nuteistas 7 metams lagerio ir 5 metams tremties. Jo sveikata esanti pavojuje. Reikalingas skubios pagalbos.

— A. Witer kreipėsi į užsienio reikalų min. J. Clarką, kad šis tuoj pat prašytų Sov. Sąjungos ambasadorių pasirūpinti V. Petkaus paleidimu ir primintų Sov. Sąjungai jos įsipareigojimus Helsinkio akte.

Toronto įvairių tautybių tautinių šokių grupių šokėjai, dalyvavę išvykoje į tolimą Ontario šiaurę. Dešinėje matyti "Gintaro" vadovai — R. KARASIEJIENE ir J. KARASIEJUS, Toronto etn. meno tarybos pirm. Lamberti

Choras "Volungė" pradeda veiklos metus 1985 m. rugsėjo 6, penktadienį. Prisikėlimo parapijos patalpose ir mielai laukia naujų choristų. Šiais metais "Volungė" minės savo veiklos 10-metį 1985 m. lapkričio 16 d. Tada bus ir pirmosios volungiečių plokštelės sutiktuves.

Toronto Maironio mokykla naujus mokslo metus pradeda rugsėjo 21, šeštadienį, įprastoje vietoje — Šv. Vincento Pauliečio mokykloje (116 Fermanagh). Pamokos ir naujų mokinių registracija prasidės 9.30 v.r. Vaikai keturių metų amžiaus (gimę 1981 m.) bus priimti į darželį. Pamokos tą šeštadienį baigsis 11 v.r. Nuo rugsėjo 28 d. pamokos vyks įprastu laiku nuo 9 v.r. iki 12 v. Kvietiami visus tėvus atvežti vaikus jau pirmąją dieną, kad galėtume planingai pradėti mokyklos darbą. Vedėjos telefonas: 249-1305.

G. Paulionienė, vedėja

Baltiečių muzikos dieną West Hall, University College, Toronto universitete, rengia Baltistikai puoselėti draugija (AABS) spalio 26, šeštadienį, nuo 9 v.r. Apie estų muziką kalbės Toronto konservatorijos dėstytojas Roman Toi. Apie latvių muziką padarys pranešimus — Joachim Braun iš Ballan-un-to Izraelyje ir Andrejs Jansons iš Niujorko. Lietuvių liaudies muzikos įtaką kompozitoriams — Stravinskui, Orffui ir moderniesiems lietuvių kompozitoriams nagrinės Darius Lapinskas iš "New Opera Company" Čikagoje. Pakviesti yra ir muzikologai iš okupuotų Baltijos valstybių, bet ar jie galės dalyvauti, dar nėra žinoma.

— Apie a.a. Konstanciją Butienę, gyvenusią Toronte ir mirusią š. m. liepos 11 d., nekrologą parašė jos pažįstamas žurnalistas Alfonsas Nakas "Drauge" (1985. VIII. 24). Vėliau buvo teisininkė, dirbo nepriklausomos Lietuvos laikais Kauno apygardos teismo prokuratūroje ir aktyviai dalyvavo organizacijų veikloje, ypač šaulių moterų. Kanadoje baigė atitinkamus kursus, tapo slauge ir dirbo ligoninėje iki pensijos. Reiškėsi ir visuomeninėje veikloje, ypač labdaros draugijoje "Daina". Palaidota Detroito "Holy Sepulchre" kapinėse. Detroito gyvena jos sesuo Elena Kojienė.

JAV Lietuvių Bendruomenės švietimo tarybos pirm. J. Kavaliūnas, atsiliepdamas į "TŽ" vedamąjį "Pusiaukelėje į katedrą", papildomai praneša, kad pagal sutartį su Ilinojais universitetu reikia jam įteikti: 1985 m. rudenį — \$100,000, 1986 m. rudenį — \$100,000 ir 1987 m. — paskutinį \$100,000. Galima, žinoma, ir anksčiau įmokėti. Lėšų telkimas eina betgi gana lėtai, ir nemanoma, kad LB pajėgs tai padaryti anksčiau nei sutarta.

— Patariamoji Ontario daugia-kultūrų reikalų taryba leidžia savo žiniaraštį "Multi-views". 1985 m. 4 nr. straipsnyje apie etninę Ontario spaudą rašoma, kad Ontario provincijoje yra per 190 etninių laikraščių, kurių dauguma yra spausdinami Toronte. Taip pat Ontario provincijoje yra 49 radijo ir televizijos stotys, transliuojančios savo programas 37 kalbomis. Dauguma jų programų yra transliuojamos iš CHIN-AM ir FM stoties Toronte, iš CKMW ir MTV Productions Ltd. Bramptone. Nemažai etninių programų būna kabelinėje televizijoje. Graikiai turi savo trumpų bangų radijo stotį CHCR. Daisons' Communication Inc. turi tris laikraščius italų kalba: "Corriere

Canadese", "Corriere Illustrato" ir "Il Samaritano". D. Ianuzzi turi daugiakultūrę televizijos stotį MTV, kuri įrengta Daisons' bendrovės patalpose. "Rogers Cable" televizijoje dirba gudų kilmės Madeline Ziniak, kuri paruošia programą "Ethnicity" anglų k. visiems kanadiečiams. Pernai už šią programą ji gavo premiją iš "Canadian Cable Television Association". Ukrainiečių laikraštis "Homin Ukrainy" ir lenkų "Zwiąkowice" leidžia priedus anglų kalba.

MONTREALQUE

Kun. A. Gauslys rugpjūčio 28 d. "Rutos" klube skaitė paskaitą "Moters diskriminacijos klausimas Bendrijoje".

KLB apylinkės valdybos paskutiniame posėdyje buvo nutarta rugsėjo 17 d., 7 v.v., pasikviesti Montrealyje gyvenančius KLB tarybos ir garbės teismo narius pasitarimams, kad būtų sklandžiau pasiruošta ateinančiai KLB tarybos sesijai, kuri įvyks spalio 26-27 d.d. Montrealyje.

Sol. Gina Čapkauskienė, vasarą pasireiškusi savo daina įvairiomis progomis, pradeda naują sezoną labai intensyviai. Rugsėjo 8 d., 4 v.p.p., Siluvos Marijos atlaidoose, London, Ont., ji giedos per Mišias šventovėje ir po pamaldų salėje koncertuos. Akompanuos muz. J. Govedas. — Rugsė-

jo 16 d., pakviesta min. R. Lasalle, dainuos jo rinkiminėje apylinkėje Joliette, Que. Akompanuos P. Martineau. — Rugsėjo 7 d. įvyksta išklmngas sezon atidarymas "Le Pavilion Laurentien". Laval, Que. Sezonu metu programa vyks šeštadieniais ir sekmadieniais 7 v.v. Programa bus atliekama dviejų solistų.

A. a. Walter Lavinskas mirė rugpjūčio 19 d. Palaidotas iš Holy Cross šventovės Pointe Claire kapinėse rugpjūčio 22 d. Liko du broliai ir penkios seserys su šeima bei kiti gimines.

A. a. Antanas Staskauskas, 71 m. amžiaus, mirė rugpjūčio 22 d. Joliette mieste. Palaidotas iš AV šventovės rugpjūčio 27 d. Liūdi brolis su šeima ir kiti artimieji. B. S.

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C.I.B.
GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE. H1X 1L7

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:
Certifikatus: min. \$1,000.00		
1 metų	9 %	Nekilnojamo turto,
Terminuotus indėlius:		asmenines ir
1 metų	8.75%	prekybines.
180 – 364 d.	8.50%	Paskolos
120 – 179 d.	8.25%	mirties
60 – 119 d.	8 %	atveju
30 – 59 d.	7.75%	draudžiamos
Taupomosios sąskaitos:		iki \$10,000
specialios	6.25%	
su draudimu	6 %	
kasdieninis %	5.75%	
Čekių sąsk.	5 %	

VISI PATARNAVIMAI NEMOKAMI

KASOS VALANDOS	3907A Rosemont
1475 De Seve	
Pirm. antr. treč.	9.00 – 3.00
Ketvirtadieniais	12.00 – 8.00
Penktadieniais	10.00 – 6.00
	4.00 – 8.00
	2.00 – 6.00

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti **N. ir J. VAZNELIŲ**

Gifts International Inc.

2501 W 71st STREET, CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424

Cia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

K. CIBAS atlieka visus stalius darbus, taiso senus ir stato naujus namus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 534-3882 Toronte.

NATŪRALAUS GYDYMO KLINI-KA mediciniškas pooperacinis gydymas. Patarimai asmeniniams ir šeimos reikalais. B. Naujalis, M.T. N.A.N.P. 460 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. Tel. (416) 533-8008.

MYKOLAINIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024, Toronte.

ATLIEKU visokius namų remonto ir stalius darbus, lauko ir vidaus dažymus, valau grindų kilimus ir sofas (steam cleaning) pigia kaina. Skambinti po 7 val. vakaro tel. 532-3410 Toronte — J. Baliūnas.

WILLOWDALE-YONGE-FINCH rajone, netoli požeminio traukinio, York universiteto ir Seneca College, išnuomojamas 1-me aukšte pilnai apstatytas kambarys su pilnomis virtuvės naudojimo privilegijomis ir atskiru šaldytuvu. Yra viečia automobiliiui. Pageidaujama nerūkanti moteris arba studentė. Skambinti tel. (416) 221-9648 arba 363-1642 Toronte.

LIETUVIS, 59 metų amžiaus nori susipažinti su moterimi panašaus amžiaus. Atsakymas ir paslaptis garantuota. Rašyti, įdedant nuotrauką "TŽ" adresu ir pažymėti ant voko "Jam".

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gerimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 239-4496 Toronte.

CANDLELIGHT CATERERS

SAVININKAI J. S. BUBULIAI Baliai, vestuvės, sužadėtuves, parengimai namuose ir laidotuvių pusrityčiai. Skambinti pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais ir vakarais po 9 v. tel. 279-0256 arba 279-6864 Toronte.

LIETUVIŠKA

gėlių krautuvė savininkė V. SIMINKEVIČIENE. MENIŠKAI PARUOŠIA gėles ir jas pristato vestuvėms, ligoniams, laidotuviams, įvairiems rengimams. Skambinti tel. 763-6694, 710 Annette St., Toronto, Ont. M6S 2E2.

DR. EIMUTIS J. BIRGIOLAS

perkelia savo dantų kabinetą į naujas patalpas nuo 1985 metų rugpjūčio 6 dienos.

Naujas adresas: 2373 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6S 1P6. Telefonas (416) 763-5677

Pacientai priimami pagal susitarimą

DR. STASYS V. DUBICKAS

perkelia savo dantų kabinetą į naujas patalpas nuo 1985 metų rugpjūčio 6 dienos.

Naujas adresas: 2373 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6S 1P6. Telefonas (416) 763-5677

Pacientai priimami pagal susitarimą